

PEKKA ERVAST

SALAPERÄINEN IHMINEN

RUUSU-RISTI
HELSINGISSÄ 1960

SISÄLLYS

I	»Mieheksi ja vaimoksi Hän loi heidät»	2
II	Elohistisen ja jehovistisen luomiskertomuksen ero.....	10
III	Aadam ja Eeva	16
IV	Vieläkin välittäjistä.....	24
V	Ei kukaan tule Isän tykö muuten kuin minun kauttani.....	33
VI	Näkymätön todellisuus.....	40
VII	Värien ja muotojen maailma.....	47
VIII	Selvänäkijän vaikeudet.....	55

Hyvinkää 1960
Hyvinkään Kirjapaino Oy

ALKULAUSE

Pekka Ervast piti nämä esitelmänsä syksyllä v. 1932 (4. 9. – 13. 11.). Ne kirjoitettiin aluksi muistiin pikakirjoituksella, ja kukin pikakirjoittaja itse kirjoitti sitten muistiinpanonsa kurrentille. Nämä esitelmät on filosofianmaisteri Uno Pore laatinut painokuntoon, kuten useimmat muutkin P. E:n kuoleman jälkeen ilmestyneet "uudet" esitelmäsarjat ja uusintapainokset.

Korjausluvussa on ollut hyvänä apuna valtioneuv. notaari Irja Silén.

Helsingissä helmikuussa 1960

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

"MIEHEKSI JA VAIMOKSI HÄN LOI HEIDÄT"

Näin työkauden alkaessa me olemme totuudenetsijöinä usein luoneet katsauksen meidän koko elämänskatsomukseemme, ja välistä, varsinkin viime aikoina olemme myös luoneet silmäyksen nykyajan oloihin ja kysyneet itseltämme, millä tavoin meidän elämänyymmärryksemme auttaa meitä tätä nykyaikaa ja sen probleemeja ymmärtämään. Mutta tällä kertaa en tahdo nyt kosketella mitään päiväkysymystä, en mitään sellaista nykyajan probleemaa, joka kuitenkin kuuluu ohimeneviin ja haihtuviin historiallisiin ilmiöihin. Totuudenetsijöinä me emme harrastakaan niin paljoa aivan nykyhetken haihtuvia asioita kuin niitä ikuisia kysymyksiä, jotka aina pysyvät meille samanlaisina, oli se historiallinen kausi, jossa elämme, minkälainen tahansa. Kaikki tiedämme, että historian joka aikana ihmiskunta elää omaa vaikeaa elämäänsä, jonka me ihmiset teemme itse paljon vaikeammaksi, kuin mitä sen tarvitsisi olla. Me ihmiset itse olemme monessa suhteessa vielä kehittymättömiä, ahdasmielisiä, suvaitsemattomia ja kiihkomielisiä. Me olemme usein sielussamme ja sisäisissä tunteissamme lähellä ilkeyttäkin. Me ihmiset emme ole vielä kehittyneet ja kasvaneet niin paljon, että olisimme vapaita ihmisiä, jotka puolueettomasti, rauhallisesti ja rakkaudella voisimme katsella elämän ilmiöitä, vaan enemmän tai vähemmän tietämättöminä ja sen johdosta ahdasmielisinä me olemme vaipumassa selvästi itsekkääseen toimintaan ja ilkeämieliseen arvosteluun. Sillä tavoin me vaikeutamme elämää maan päällä sen sijaan, että voisimme kasvattaa ja kehittää itsessämme kaikkia hyviä ominaisuuksia, kehittäisimme itsessämme – niinkuin kaikki suuret opettajat ovat aina opettaneet – rakkautta, ymmärtämystä, hyvää tahtoa, veljeyttä ja ystävällisyyttä. Sitä jos itsessämme kehittäisimme, niin elämämme maan päällä muodostuisi paljon onnellisemmaksi; ei olisi niin paljon pahaa olemassa, niin paljon pahoja tekoja, rikollisuutta ja onnettomuutta maan päällä, kuin nyt on. Minkä tähden me kansoina sodimme keskenämme? Ei tietenkään muusta syystä kuin siitä, että me emme tahtoisu suvaita, että toiset olisivat yhtä onnellisia kuin me itse, ja että toisilla olisi sama vapaus kuin meillä itsellämme. Ja tämän tietenkin peitämme itseltämme sillä tavoin, että sanomme, ettemme tahdo että toiset ovat ilkeitä ja pahoja meille. Mutta me emme saa ilkeyttä ja pahuutta pois maailmasta, jos sitä aina vastustamme, vaan ainoastaan sillä tavoin, että itse koetamme lakata olemasta pahoja. Jos me koetamme lakata olemasta pahoja, silloinhan pahan määrä vähentyy maailmassa. Jos koetamme kasvattaa itseämme hyvään päin kaikessa rakkaudessa, kaikessa puhtaudessa, kaikessa totuudessa, silloinhan myöskin rakkauden, puhtauden ja totuuden määrä ihmiselämässä maan päällä lisääntyy. Meidän ei tarvitse ollenkaan huolehtia niin paljon siitä, että toiset ovat pahoja, kuin siitä, että me itse olemme hyviä, niin paljon kuin se on meidän vallassamme ja mahdollista on. Pyrkii voimme aina. Emme tietenkään voi olla täydellisiä heti, mutta ihmisen tunnusmerkki ei olekaan vielä täydellisyys, vaan pyrkimys täydellisyyteen. Jos ihminen lakkaa pyrkimästä, silloin hän myöskin lakkaa tahtomasta olla ihminen. Hän ei silloin tahdo olla ihminen, niinkuin hänen pitäisi olla ja niinkuin hän on kutsuttu olemaan, jos hän ei tahdo pyrkiä eteenpäin kaikessa hyvässä. On kuin hän laiminlöisi inhimilliset etuoikeutensa ja heittäisi ne pois tarpeettomina. Elämän kannalta on kuin hän heittäisi luotaan ihmeellisen etuoikeuden, jonka hän yksin on saanut: ihmisenä pyrkiä eteenpäin, henkisesti, sielullisesti, kaikessa hyvässä. Hän yksin voi sen tehdä, sillä emme näe, että eläimet tietoisesti pyrkisivät henkisesti eteenpäin. Eläimillä ei ole sitä kykyä, mahdollisuutta ja vapautta; se on yksin ihmisellä. Ja sentähden, että ihmiselle yksin on annettu tämä mahdollisuus pyrkiä eteenpäin kaikessa hyvässä, kaikessa totuudessa, kaikessa etevyydessä, kaikessa henkisessä kasvussa ja kulttuurissa, ihminen myöskin laiminlyö oman etuoikeutensa, oman esikoisoikeutensa, jos hän ei itse mitään yritä, ei pyri mihinkään henkisesti ja siveellisesti.

Mutta jättäkäämme syrjään nyt nämä tällaiset mietelmät ja ajatukset, jotka kyllä itsessään ovat ikuisia, vaikka ne kylläkin voivat nousta mieluumme enemmän jonakin tiettyä hetkenä kuin toisena hetkenä. Nyt käännämme silmämme pois näistä asioista, jotka tällä tavoin koskevat meidän jokapäiväistä inhimillistä

elämäämme ja koetamme katsella hengessämme erästä toista kysymystä, joka on yhteydessä meidän elämänymmärryksemme kanssa ja jossa kuvastuu meidän elämänymmärryksemme, jossa me totuudenetsijöinä olemme havainneet ja löytäneet sellaista, mikä voi olla meille suureksi lohdutukseksi ja opetuksiksi elämän koulussa, ja joka samalla on salattua, niin että kaikki ihmiset eivät yleensä ole siitä aivan tietoisia.

Ajattelin, että olisimme hengessämme viivähtäneet ja tarkastaneet tuota vanhaa ihmisen luomiskertomusta – ei nyt aivan jokapuolisessa merkityksessä, ei sillä tavoin kuin koko kevätluentokauden kuluessa sitä aihetta käsittelemme, vaan rajoitetummin, vain meidän nykyisin ilmenneiden ihmisten kannalta.

Tuo vanha kaldealais-juutalainen luomiskertomus sanoo nimenomaan ihmisestä, että Jumala loi hänet mieheksi ja vaimoksi – mieheksi ja naiseksi. Jumala ensin loi Aadamin, ja me käsitämme sillä – saamme oppia koulussa –, että Jumala loi ensin miehen. Sitten Adam vaivutettiin uneen, ja sitten Jumala loi Eevan ottamalla Adamista kylkiluun. Tällä tavoin Jumala loi Aadamin ja Eevan, ensimmäisen ihmisparin. Ja sillä tavoin on ihminen miehenä ja naisena, kahtena sukupuolena siis saanut leimansa, oikeutensa ja merkkinsä Jumalalta itseltään, heti luomisen aamuna. Ja saamme kouluissamme lukea ja oppia, kuinka nämä ensimmäiset ihmiset lankesivat syntiin. Mutta olivathan he kuitenkin Jumalan kädestä tulleet, ja Jumala oli luonut heidät omaksi kuvakseen – niin kuin sanotaan –, niin että tuo syntiinlankeemus, se vaikeus johon ihmiskunta sitten joutui, ei johtunut sitten Jumalasta, vaan ihmisen omasta lankeemuksesta. Jumala oli luonut heidät jollakin tavoin mallikelpoisiksi ja täydellisiksi silloin alussa. Ja sitten meidän mieliimme ja sieluumme painautuu jonkinlainen sisäinen käsitys ja muisti siitä, että Jumala loi miehen ja naisen eli vaimon, ja tuossa nuo kaksi ovat valmiina, Jumalan kädestä lähteneinä; ja siis se on itsessään niin hyvin, että meidän elämämme täällä maan päällä olisi aivan erikoinen, kaunis ja luonnollinen, jos me pidämme kiinni siitä, että Jumala loi miehen ja vaimon. Ja meistä ainakin nuorina, kun me olemme saaneet tuon kuvan Jumalan luomistyöstä ja kun sitten nuoruudessamme heräämme myöskin tietoisiksi siitä, että meitä on miehiä ja naisia maan päällä, silloin nuoruudessamme meistä tuntuu, että elämä on jonkinlaista paratiisia – elämänhän täytyy olla onnea. Sillä jos minä nyt olen mies, niin minun pitää vain saada joku vaimo, jota rakastan – ja joka tietenkin rakastaa minua – ja silloin ei voi olla mitään onnettomuutta, ristiriitoja ja vaikeuksia maan päällä, kun kerran kaksi löytää toisensa. Sentähden aina nuorina unelmoimme elämän onnesta, elämän harmoniasta, elämän kauneudesta. . . "Elämä on niin ihmeellinen! Kun vain löydän omani, silloin on kaikki hyvin; silloinhan täytyy olla onni maan päällä. Mikä voisi olla hätänä enää? Mitä siitä, jos meillä olisi joitakin taloudellisia vaikeuksia, ja jos tulisi sairauksia. Eiväthän ne mitään merkitse, jos meitä on kaksi ja rakastamme toisiamme. Silloinhan on kaikki hyvin ja elämäkysymyksen täytyy olla ratkaistu." – Ja vielä saamme oppia, että mies ja nainen ovat luodut, ovat lähteneet Jumalan kädestä juuri sitä varten, että he jatkaisivat sukuaan ja lisääntyisivät maan päällä. Kaikki se, mikä ihmisessä on myöskin epämääräistä, voimakasta luonnonvoimaa, sukupuolivoimaa nuoruudessa, kaikki se saa ratkaisunsa silloin, koska meidän tehtävämme on juuri kuunnella tuota luonnon ääntä sisässämme. Meidän tehtävämme on jatkaa sukua; se suvun jatkaminen ei voi olla mitään onnettomuutta, tuskaa ja kärsimystä, vaan sulaa riemua ja onnea. Tosin kyllä äiti lasta synnyttäessään kärsii kovia tuskia. Me ihmettelemme sitä luonnon järjestystä vähän, mutta muistamme, kuinka kerrotaan, että syntiinlankeemuksen jälkeen täytyi vaimon synnyttää vaivalla ja tuskalla. Olemme tottuneet siihen käsitykseen ja sanomme, että niin täytyy olla. Ei sille voi mitään, että ihminen synnyttää tuskalla, mutta eläimet nähtävästi eivät synnytä niin suurella tuskalla – ja sekin sopii tuohon syntiinlankeemukseen. Mutta sitten me ihmettelemme, että luonnonkansojen joukossa on heimoja, esimerkiksi intiaanit, jotka eivät synnytä tuskalla, vaan äidit synnyttävät lapsensa aivan ilman vaikeuksia. Kuinka tuo on käsitettävä? Ovatko he syntiinlankeemuksen ulkopuolella? – Me emme vaivaa päätämme sellaisilla kysymyksillä. Sanomme, että luonnollistahan on, että vain sivistyneet ihmiset synnyttävät tuskalla, mutta ehkä heidän riemunsa sinä hetkenä, kun lapsen siemen lasketaan maahan, on paljon suurempi kuin luonnonkansojen yksilöiden. Ehkä asiat tasaantuvat sillä, ja me jätämme sen asian. Mieluummin viivähdämme vain siinä käsityksessä, että Jumala loi miehen ja naisen sitä varten, että he olisivat onnellisia ja ylläpitäisivät ihmiskuntaa maan päällä jatkamalla ja lisäämällä sukua. Se vaikutelma, mikä meille jää aina nuoruudessamme, on juuri tuo, että jokin ihmeellinen onni pülee – ja sen täytyy piillä – juuri siinä, että Jumala loi meidät miehiksi ja naisiksi. Sitten kyllä tulee elämä itse jonkinlaisena ankarana ja iroonisena

opettajana ja kouluttajana, ja näyttää meille, että asiat eivät olekaan niin yksinkertaisia ja helppoja. Me näemme surua, tuskaa ja kaikkia sielullisia vaikeuksia elämässä. Me koemme kaikkea rakkauden ja lemмен tuskaa, kaikkea sen aiheuttamaa mustasukkaisuutta ja muuta kärsimystä. Näemme mitä suurinta disharmoniaa ja epäsopua avioliitoissa. Näemme, että elämä maan päällä on itse asiassa hyvin kurjaa, ja jäämme silloin ihmettelemään ja kysymään: onkohan sittenkin tuo kirous, joka, niin sanotun syntiinlankeemuksen jälkeen – meille lapsena opetetun opin mukaan – lepää ihmiskunnan yllä, sittenkin suurempi, ehkä ainoa todellisuus maan päällä? Olemmeko sittenkin kirottuja, paratiisista ulos ajettuja olentoja, ja onko vain nuoruuden haaveellista kuvitelmaa, että elämä maan päällä voisi olla paratiisia, että täällä voisi olla harmoniaa, hyvyyttä, rakkautta ja lempeyttä. Eihän sitä ole, sanoo meidän kasvava ja kehittyvä järkemme. Mehän huomaamme, ettei mitään onnea ja harmoniaa ole. On ainoastaan ristiriitaa ja tuskaa maan päällä, ja me olemme kirottuja olentoja. Kirouksen vallassa me olemme ja emme löydä ulospääsyä siitä kirouksesta. Ja meidän täytyy sen johdosta olla kuin susia toisillemme – niinkuin vanha latinalainen sananlaskukin sanoo: "Homo homini lupus", ihminen on ihmiselle susi. Mitä siitä, jos olemme olevinamme pyhiä ja vanhurskaita; emme ole muuta kuin susia lammasten vaatteissa, niinkuin eräs suuri mestari sanoo. Kun joudumme epäilyksen valtaan, voimme sanoa itsellemme, että Jumalan kuva näkyy siinä, että olemme näin ilkeitä, koska Hän ei sen parempaa elämää ole luonut maan päälle. Hänhän se Luojana loi meidät ja huonoiksi hän meidät loi, kun ei voinut estää meitä lankeamasta. Huono Luoja, sanomme. Kunnioituksemme haihtuu. Luoja loi, mutta ei voinut estää meitä lankeamasta, niin että Hänen kuvansa meni heti sirpaleiksi. Ensimmäinen pieni omena puussa sai meidät lankeamaan pois Jumalasta. Huomaamme kyllä, että Mooseksen kirjassa ei puhuta mitään omenasta; siinä on ainoastaan puhuttu hedelmästä – sehän saattoi olla vaikka päärynä. Mutta meitä ihmetyttää joka tapauksessa, että Jumala loi meidät kuvakseen, että se oli huono luomistyö, kun se ei paremmin onnistunut. Ja heti epäilemme Luojaa. Ei hän tainnutkaan olla meitä viisaampi. Hän koetti kuin mikä tahansa taiteilija, yritti muovailta savesta päätä, ja siitä ei tullutkaan päätä, vaan möhkäle – ja me olemme kaiketi niitä. Ja luonnollista on silloin, kun järkemme on vähän kehittynyt, että mieluummin kallistamme korvamme niin sanotulle tieteelliselle selitykselle, että Jumalaa ei ole olemassa, eikä Jumala siis mitään luonut. On vain pitkä kehitysprosessi. Vähitellen on kehitytty. Ihminen ei ole tullut edes minkäänlaisesta välimuodosta. Apina on kyllä lähellä ihmistä, mutta kuuluu eläinkuntaan. Apina on välimuoto ihmisen ja eläimen välillä, taikka myöhemmin on sanottu, että ihminen ja apina ovat molemmat samasta kantaisästä. Minkäläinen lieneekään ollut se ensimmäinen ihmeolento, josta syntyivät sekä apinat että ihmiset? Me kallistamme mieluummin korvamme näille kehitysajatuksille. Ymmärrämme, että siinä tieteellisessä näkökannassa, että kaikki elämä on kehittynyt jostakin alusta pitkän prosessin kautta, on paljon enemmän järkeä kuin siinä, että Luoja äkkiä loi huonon maailman. On paljon tyydyttävämpää ajatella, että kehitys ei ole vielä päässyt tämän pitemmälle. Kehitystä on olemassa, mutta se ei ole päässyt pitkälle. Luultavasti kehitys menee eteenpäin ja saa lopulta aikaan onnellisemman ihmiskunnan. On jo suuri saavutus, että olemme näinkin pitkälle tulleet. Näin on lohdullista ajatella tiettyyn aikaan. Tulemme materialisteiksi. Uskomme, että tämä näkyvä, kamppaileva luonto on saanut aikaan tällaisen tuloksen. Ja silloin kyllä ihmettelemme – kun emme ajattele enää, että Luojan pitäisi olla täydellinen, kun ajattelemme koko asiaa luonnollisesti, – että paljon on luonto saanut aikaan. Siinä on merkillinen laki; sattuman laki tai mikä lienee. Me nimitämme sitä juuri kehityksen laiksi. Niinhän Darwin sanoo, että voimakkaimmat elämän taistelussa jäävät voitolle. Tuo laki vaikuttaa, että näin on päästy eteenpäin ja tultu tällaisiin tuloksiin. Ja silloin me ihmettelemme ja myönnämme, että on merkillistä, että tuollainen tähtiusva, jota voimme katsella kiikarien avulla, että se vuosimiljoonien, ehkä vuositrijoonien kuluessa saa aikaan lopulta tällaisen ihmiskunnan. Me täytymme jonkinlaisella kunnioituksella, mutta kun emme ole tottuneet ajattelemaan mitään henkisiä ajatuksia – koska lapsesta saakka olemme tottuneet ajattelemaan ulkonaisesti, muodollisesti asioista, – niin emme pääse sen pitemmälle. Me opimme pienestä pitäen, että Jumala on jokin sellainen olento, joka päättää, että nyt minä luon. Ja se käsitys on meidän sielumme pohjalla. Heti kun tulemme materialisteiksi ja lakkaamme uskomasta Luojaan, emme käsitä myöskään mitään henkeä. Olemme hyljänneet Luojan tarpeettomana ja meille on olemassa vain koko ilmiöllinen elämä, maailma, joka kehittyy tähtiusvasta tällaiseksi aurinkokunnaksi, jossa on keskustähtiä ja kiertotähtiä ympärillä, ja niissä on elämää. Emme voi kieltää, etteikö muissakin kiertotähdissä olisi elämää niinkuin täällä; jollei samanlaista kuin täällä, niin toisenlaista,

mutta tietenkin niissäkin on elämää. Sillä on mahdotonta ajatella kehitystä luonnonvoimien kannalta, että monet pallot, yhtä täydelliset kuin tämä, olisivat jääneet ilman eläviä olentoja, ja että vain ihmiset yksin, maan päällä, olisivat syntyneet ajatteleviksi olennoiksi. Tietenkin meidän järkemme materialisteinakin sanoo, että täytyyhän olla elämää toisillakin kiertotähdillä, ja silloin me saamme kyllä vähitellen suurenmoisen käsityksen tästä maailmankaikkeudesta, vaikka aivan muodollisen, aineellisen. Henki, nimittäin tajunta noissa elävissä olennoissa on myöhempi ilmiö, fenomeeni, joka on vähitellen syntynyt myöskin kuin itsestään, ja on täydelleen aineellisuudesta riippuva; se ei ole itsessään mitään. Sitten kyllä seuraa väsymys, kun emme jaksa ihastua siitä ihmeellisestä muutorikkaudesta, mitä näemme ympärillämme kosmoksessa. Silloin alamme kysyä: eikö tällä kaikella ole mitään tarkoitusta? Meistä oli niin merkillisen suuri voitto alussa, kun pääsimme koko Jumalasta, kun huomasimme, ettei ole tarkoitusta, vain kehitys, eikä tiedetä, mihin se vie. Se oli niin vapauttavaa ja suurenmoista. Me nauroimme sellaisille filosofeille ja ihmisille, jotka väittivät, että olemassaololla ja ihmiselämällä olisi jokin tarkoitus. Sillä meistä oli luonnollista, yksinkertaista ja selvää, että ihminen syntyi, eli ja kuoli samalla tavoin kuin perhonen syntyi, eli ja kuoli. Tarkoitus oli, että perhonen sai lentää sen päivän. Se oli vain jokin fenomeeni, ilmiö, ja samalla tavoin on ihminen sattuman tulos – yhdenlainen ilmiö, joka syntyi, eli ja kuoli. Tuo oli tuntunut meistä hyvin ihmeelliseltä. Ei minun elämälläni ole mitään korkeampaa tarkoitusta. Ja varsinkin kun ihminen on miehuuden iässä, tuntuu, että hän on vapaa ja että hän itse saa määrätä, mitä tahtoo tehdä. Hän ei ole minkään Jumalan vallan alainen, vaan hän on aivan vapaa olento. Se tunne täytti hänet silloin. Mutta sitten tuli kaamea tyhjiys eteen. Eikö tällä ole mitään tarkoitusta? Ehkä se tuli silloin, kun hän tuli sairaaksi, kadotti omaisuutensa tai rakkaan vaimonsa. Silloin hän pysähtyi ajattelemaan; hänen silmänsä menivät auki ja hän kysyi: mikä tarkoitus on tällä? Ja jos hän silloin muisti oman vanhan päätelmänsä, että elämällä ei voi olla mitään tarkoitusta, niin hänen sydäntään kirveli. Minkä tähden kaiken piti mennä niin hullusti ja huonosti, minkä vuoksi kaiken piti olla niin ilkeätä ja paha. Hän todella jäi silloin tuijottamaan elämänkysymystä. Häntä ei hengessään tyydyttänyt se, ettei elämällä ole mitään tarkoitusta, että hänen inhimillinen elämänsä on vain kuin perhosen elämää. Se saattoi tuntua hänestä luonnolliselta silloin, kun hän oli terve, mutta kun onnettomuudet ja vaikeudet kohtasivat ja hän tunsi voimansa vähenevän, silloin ei tuo maailmankatsomus enää tyydyttänyt häntä, vaan hän olisi suonut, että tällä kurjuudella olisi ollut jokin tarkoitus. Paratiisi muuttuikin helvetiksi. Mitä varten tämä on. Sillä on liian kurjaa, jos tuntevina, tahtovina ja ajattelevina olentoina olemme luodut tuskittelemaan ja kärsimään. Eikö tällä ole mitään tarkoitusta. Olemassaolo on kuin pahan hengen, pirun, aiheuttama, ja pääseekö siitä edes. Minä tapan itseni, sanoo hän sitten. Mutta takana on kysymys: pääseekö siitä sillä. Ja silloin hänelle kirkastuu aivan uusi kysymys: onko sittenkin olemassaololla, elämällä jokin tarkoitus – ihmisenkin elämällä. Onkohan siinäkin, että ihminen täällä maan päällä on mies ja nainen, jokin tarkoitus. On liian kurjaa, jos tarkoitus on vain se, että ihmiskunta eläisi vain kuin helvetissä ja jatkuisi. Minkä tähden pitäisi helvetin ollenkaan jatkua. Minkä tähden sitä ollenkaan jatketaan. Me olemme järkeviä olentoja, emme suvaitse sellaista. Silloin on parasta, että koko ihmiskunta tappaa itsensä sukupuuttoon, jos ei ole mitään tarkoitusta, vaan kaikki on olemassa tuskaa, kärsimystä ja helvettiä varten. On parempi olla silloin pessimisti, ei ainoastaan teoriassa, vaan käytännössä ja opettaa, että tappakaa itsenne; ja näyttää itse esimerkkiä. Koko ihmiskuntahan voisi silloin nauraa, että tuskat ovat silloin lopussa, kärsimykset ovat kaukana. Mutta silloin on jokin ihmeellinen ääni ihmisessä, joka sanoo hänelle: ajattele, etsi vielä, älä vielä tapa itseäsi, äläkä kiroa Jumalaa, älä kiroa elämää! – Ihminen käyttää silloin sellaista kokonaiskäsitystä ilmentävää sanaa kuin elämä. Hän ei tahdo puhua Jumalasta. Jumala-sanassa on jokin teologinen sivumaku, joka ei miellytä häntä. Hän sanoo: minä uhmaan elämää, että tapan itseni, mutta mikä se on, joka sanoo sisäissäni: ajattele vielä ja koeta elää vielä! Ja silloin ihminen tulee totuudenetsijäksi, kun hän sanoo: minä tahdon päästä sittenkin selvyytteen siitä, onko tällä kurjuudella jokin tarkoitus. Emme ajattele enää, että elämä on leikkiä, vaan huomaamme, että elämän leikki on tuskaa ja kärsimystä. Ja silloin me kysymme: mikä on totuus ja onko totuutta olemassa. Me tulemme totuudenetsijöiksi. Ja silloin – tavalla tai toisella se tapahtuu – ensimmäinen havainto, minkä teemme, on, että saamme heittää menemään tuon materialistisen kieltämisen, tuon uskon pelkkään aineeseen. Saamme nyt avata sielumme uudelle ajatukselle, uudelle uskolle ja uudelle näkökannalle. Tämä, jota nimitämme aineeksi, joka itsessään on yhtä salaperäinen kuin mikä muu tahansa, on vain toinen puoli elämästä, sillä toinen puoli on tajunta, henki. Henki on yhtä todellista kuin aine. Tähän me tulemme ensin. Kenties sanomme mieluummin aine-sanana sijasta "tajunta",

sillä ehkä me aivan tieteellisillä tutkimuksilla, päätelmillä ja filosofisilla ajatuksilla tulemme siihen, että kun emme tiedä mitään aineesta, emme voi aineen suhteen ajatella muuta kuin että se itsessään on jotakin tajuntaa, koska ainetta itsessään ei ole olemassa. Tieteen viimeinen tulos on, että ainetta ei ole olemassa – ei ole siinä merkityksessä, kuin olemme ennen kuvitelleet. Kun päästään kiinni atomeista, joista maailma on kokoonpantu, niin nuo atomit haihtuvat tieteellisten havaintojen edessä voimapesteiksi, voimiksi. Ja mitä on voima? Sehän on jotakin, jota emme osaa enää määritellä, sillä jos rupeamme ajattelemaan voimaa, niin on aivan lähellä seuraava ajatus: onko voima jotakin itsessään olevaa ja sokeata, vai onko siinä jotakin järkeä? Onko voima ehkä itsessään jotakin järkeä, ajatusta. Kun katselemme tätä luontoa ja voimien temmellystä luonnossa, huomaamme itse asiassa, että nämä voimat toimivat luonnossa aivan järkipäisesti. Ei ole mitään sattumaa. Ne voimat ovat kuin ajatusten ilmennyksiä. On kuin suuri järjestys olisi kaiken takana. Eihän maailmankaikkeutta olisi voitu nimittää kosmokseksi, järjestykseksi, ellei olisi todettu, että siinä on järkeä. Siis se voima, joka tieteellisten tutkimusten nojalla on ainoa todellisuus, on järjen ilmennystä. Se itse on järkeä, tai järkeä on sen takana. Ajatus, henki, tajunta on sen takana. Ei ole mitään sattumaa tässä maailmankaikkeudessa, vaan kaikki näkyy olevan ajatusta, järjestystä, järkeä – henkeä. – Ja kuka ties me silloin vielä otamme askeleen eteenpäin ja kysymme itseltämme: eikö tuo tajunta, tuo henki sitten ole myöskin sellainen, että me voimme sitä kuvailla tietynlaisin määritelmien? Eikö se ole hyvä? Eihän siinä voi olla mitään ristiriitaa, jos henki yksin on kaiken takana, jos tajunta on kaikkien järkevien ilmiöiden takana, ja se on yksi. Eikö siinä ole ikuinen harmonia? Eikö se itsessään ole sitä, mitä nimitämme hyväksi, totuudeksi? Totuus ei ole ristiriidassa itsensä kanssa. Koko olemassaolon takana voi olla se salaisuus, että siinä on henki, joka on hyvyys, totuus, rakkaus, kauneus, puhtaus – kaikkea, mitä me voimme ylevintä kuvitella, – ja mehän tulemme silloin itse asiassa takaisin vanhaan Jumalaan. Tosin Jumala nyt ei ole enää mikään Luoja, joka sormen viittauksella, tai kädellä maasta tomua ottaen, loi – vaan nyt Jumala silloin tuli nimeksi sille tajunnalle, hengelle, johon mahtuu ja uppoutuu kaikki ylevimmät filosofiset, tieteelliset ja moraaliset käsitykset, mitä meillä voi olla. Jumala tuli nyt todellisuudeksi uudella tavalla. Jumala ei enää ollut mikään suuri persoonallinen olento jossakin taivaissa, vaan Jumala oli nyt se ainoa elämä, joka on kaiken takana ja joka elämä itsessään on henki, tajunta, järki ja sitten kaikki moraalinen tahto. Se tuli nyt Jumalaksi. Ja silloin, kun me tulimme totuudenetsijöinä tähän kohtaan, me kävimme käsiksi pyhiin kirjoihin, kävimme käsiksi maailman uskontoihin. Me menimme kaikkien suurten henkisten opettajien luokse ja kysyimme heiltä: mitä te tiedätte Jumalasta? – Ja silloin me otimme esimerkiksi tämän niin sanotun Vanhan testamentin, tuon Mooseksen kirjan, tuon vanhan kaldealais-juutalaisen luomiskertomuksen ja rupesimme sitä pohtimaan, lukemalla sieltä täältä, miten ihminen luotiin. Sillä siihenhän tähtäsi meidän kysymyksemme: mitä varten me olemme olemassa? Onko mitään järkeä siinä, että me olemme miehinä ja naisina olemassa? Sitähän me kysyimme. Nyt me olimme ensin hengessämme tulleet vakuuttuneiksi siitä, että Jumala on olemassa. Ja koska kerran Jumala on, silloin arvatenkin on myös olemassaololla tarkoitus. Mikä on nyt silloin miehen ja naisen tarkoitus? Mitä varten me olemme olemassa tällaisina kuin olemme? Kuinka tämä meidän olemassaolomme ja elämämme tällaisina olentoina on käynyt mahdolliseksi. Ja me tunnemme ikäänkuin sisässämme ja saamme myöskin kuulla kaikilta opettajilta – tunnemme sisässämme myöskin sen oikeaksi sentähden, että uskomme Jumalaan –, että ihminen on myöskin henkiolento. Ja sehän lankesi itsestään, koska ainetta ei ole. Vaikka me olemme aineellisia ilmiöitä, tällaisia ruumiillisia olentoja, jotka tässä näkyvässä aineellisessa maailmassa elämme ja olemme aineolentoja, niin kuitenkin tämä aineellisuus ei ole mitään todellisuutta. Sitähän ei ole olemassa todellisuudessa. Mekin ihmisinä olemme jonkinlaisia voimaolentoja – ja voima on ajatusta, henkeä, järkeä. Siis me ihmisetkin olemme ajatus-, järki-, tunneolentoja. Sen tunnemmekin. Olemme vielä enemmän; olemme henkiolentoja, Jumalan kaltaisia. Kaikissa pyhissä kirjoissa sanotaan: "Ihminen on luotu Jumalan kuvaksi." Ihminen on Jumalasta lähtenyt; hän on samaa olemusta kuin Jumala – niinkuin vanhassa Intiassa sanottiin. Silloin on selvää, että ihmisenkin on henki. Samalla hän tuntee itsensä kyllä yksilölliseksi olennoiksi; hän ei ole samaa kuin suuri Jumala, mutta on siitä lähtenyt – niinkuin sanotaan myöskin kristinuskossa. Hän on Jumalan poika, Jumalan lapsi, Jumalan tytär. Tämän voi ihminen tuntea. Hän on siis Jumalasta lähtenyt, Jumalan synnyttämä, suuren elämän synnyttämä; samaa olemusta kuin se suuri elämä. Mutta täällä hän on ilmennyt tällaisena olentona, miehenä tai naisena. Ja hän kysyy: mikä tarkoitus on tällä? – Silloin hän tulee esimerkiksi

tämän ensimmäisen Mooseksen kirjan ääreen ja lukee siitä tuon kertomuksen: "Ja Jumala sanoi: 'tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme, meidän muotomme jälkeen; ja he vallitkoot kalat meressä ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat.' — Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi Hän hänet loi: mieheksi ja vaimoksi Hän loi heidät." Me luemme tämän, ja sitten toisessa luvussa, kuinka Aadam oli yksin, ja hänet vaivutettiin uneen ja Eeva luotiin. — Ja me kysymme: kuuluvatko nämä molemmat luomiskertomukset yhteen — jotka ovat eri kertomuksia — sillä tavoin, että ovat jatkoa toisilleen? Ja silloin meidän tekee mieli tutkia myöskin alkutekstiä, ja silloin huomaamme, että tässä itse asiassa onkin kaksi kertomusta. Ensimmäisessä luvussa on niin sanottu *elohistinen* luomiskertomus, toisessa ja seuraavissa niin sanottu *jehovistinen*. Minkä tähden näitä eri kertomuksia tällä tavoin nimitetään? Sentähden, että se jumala-sana, jota käytetään heprealaisen alkutekstin ensimmäisessä luvussa on "*Elohim*" ja taas se, jota käytetään toisessa ja toisissakin on kirjoitettuna "*Jahve*", ja jonka juutalaiset lukevat "Adonai", Herra. On puhe kahdesta eri Jumalasta.

II

ELOHISTISEN JA JEHOVISTISEN LUOMIS- KERTOMUKSEN ERO

Ajateltuaan, etsittyään ja tutkittuaan siihen tapaan kuin viime kerralla esitimme, ihminen tulee siihen tulokseen, ensinnäkin, että Jumala on olemassa, mutta ei tuossa vanhassa, tutussa muodollisessa merkityksessä, vaan elämän hengen merkityksessä; toiseksi ihminen tulee siihen tulokseen, että hän on Jumalan lapsi eli Jumalan poika, niinkuin sanotaan Uudessa testamentissa, henkiolento. Kun ihminen elämän vaikeuksissa kysyy, minkä tähden hän on olemassa ja minkä tähden me olemme olemassa miehinä ja naisina, kahtena sukupuolena, niin tämä näkemys, että ihminen on henkiolento, lohduttaa jo paljon. Jos tuo etsijä on vielä niin onnellisessa asemassa, että hän tulee tekemisiin teosofisen liikkeen kanssa ja saa kuulla, että ihminen henkiolentona syntyy useita kertoja tähän maailmaan, että hän ei ole täällä ensimmäistä eikä viimeistä kertaa, vaan jälleensyntyy, niin silloin tämänkin näkemys, jos ihminen etsijänä sen omaksuu, taittaa kärjen tuolta pulmalliselta kysymykseltä, miksikä me olemme miehiä ja naisia. Onhan silloin ajateltavissa, ja niinhän jälleensyntyemisopin kannalta selitetään, että ihminen henkiolentona syntyy milloin miehenä, milloin naisena. Hän ei silloin ainakaan tämän näkemyksen kannalta ole tuomittu kärsimään aina niitä kärsimyksiä, joita on vain toisella sukupuolella. Miehenä ihmisellä on omat kärsimyksensä ja naisena myös omat kärsimyksensä. Jos hän jälleensyntyy milloin naisena, milloin miehenä, niin silloin on tietenkin hänen helpompi kärsiä; hän ei ole ainakaan tuomittu kärsimään aina samaa. Hän saa kokea molempien sukupuolien kärsimyksiä. Mutta yhä hänelle jää tietenkin kysymysmerkiksi, minkä tähden on miehiä ja naisia, minkä tähden ei olemassaoloa ole voitu niin järjestää, että saisimme elää ja iloita olemassaolosta täällä vain elävinä olentoina, ei sukupuoliolentoina. Pitääkö välttämättä olla kaikenlaisia sukupuolesta johtuvia ristiriitoja ja kärsimyksiä? Tämä kysymys ei ole vielä ratkaistu tyystin, joskin tuo jälleensyntyminen käytännössä, kun sitä ajattelemme, taittaa kärjen itse kysymyksen pulmallisuudelta, sen vaikeudella. Mutta kysymystä sinään, kysymyksen ydintä se ei ratkaise. Sentähden ihminen tutkii edelleen. Sentähden hän tahtoo syventyä tuohon asiaan. Hän kääntyy viisaitten puoleen, niinkuin viime kerralla sanoimme, sentähden hän kääntyy maailman pyhien kirjojen puoleen, sentähden hän kääntyy oman uskontonsa pyhien kirjojen puoleen, sillä hän ymmärtää, että uskontojen perustajat juuri ovat olleet hyvin viisaita ja nerokkaita ihmisiä. Hän ymmärtää myöskin, että on paljon pyhiä kirjoituksia säilytetty ja on muistiin pantu paljon sellaista viisautta ja tietoa, joka ei ole kädenkäänteessä saavutettavissa, vaan jota viisautta kaikista korkeimmat ihmiset ovat kuin testamenttina jälkeensä jättäneet.

Jos tämä etsijä on syntynyt länsimailla, niin hän luonnollisesti kääntyy kristikunnan pyhien kirjojen puoleen. Hän lukee silloin Vanhasta testamentista, että ihminen luotiin kahdeksi sukupuoleksi. Mutta sitten kun hän tutkii tarkemmin ja ehkä vielä saa tutkimuksessaan apua, niin että hän ymmärtää alkutekstin olevan hieman toisenlaisen kuin käännöksen, niin hän huomaa, niinkuin viime kerralla totesimme, että heti Vanhan testamentin alussa, Mooseksen ensimmäisessä kirjassa, on kaksi eri luomiskertomusta. Kahdessa eri paikassa alussa kerrotaan ihmisen luomisesta. Ensimmäisessä luvussa ensiksi ja toisessa luvussa uudelleen ja vähän eri tavoin. Toisessa luvussa luodaan nainen. Ensin kyllä mies, mutta sitten nainen. Tämä tutkija saa tietää, kun hän lähestyy alkutekstiä, että tässä on kaksi luomiskertomusta, elohistinen ja jehovistinen. Ensimmäistä nimitetään elohistiseksi. Minkä tähden? Sentähden, että se Jumala, joka on ensimmäisen Mooseksen kirjan ensimmäisessä luvussa, on alkukielellä Elohim, mutta se Jumala, joka ilmestyy toisessa luvussa, on tuo tunnettu Jahve — taikka sitten vielä Jahveh Elohim on paikatellen myöskin toisessa ja seuraavissa luvuissa. Nämä kaikki sanat on käännetty suomeksi Jumala. Jahve on käännetty Herra ja kun ne siis ovat vieretysten, niin puhutaan Herra Jumalasta, Jahveh Elohim. Nyt herää tutkijassa kysymys, että

miksi on näin. Onkohan mitään eroa olemassa Elohimin ja Jahven välillä? Onko niiden sanojen välillä olemassa jokin ero merkityksessä, vai ovatko ne synonyymejä, aivan samaa merkitseviä?

Silloin ihminen ehkä ensin joutuu tekemisiin Kabbalan kanssa, mutta sitten myöhemmin ehkä omien kokemustensa kanssa. Silloin hän huomaa, kuinka nämä tekstit itse asiassa kertovat eri seikoista. Kerrotaan kahdesta eri luomisesta taikka ihmisen kahdesta eri synnystä. Ensimmäisessä luvussa sanotaan nimenomaan, että Jumala, niinkuin siellä sanotaan, Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, Jumalan kuvaksi loi Hän hänet, mieheksi ja naiseksi Hän heidät loi. Siinä käytetään siis tuota sanaa Elohim, Alhim. Se voidaan ääntää eri tavoin. Hepreankielessä ei kirjoitettu ollenkaan vokaaleja, ääntiöitä, ainoastaan konsonantit merkittiin. Siten täytyi vain itse päätellä, mikä vokaali kulloinkin oli kysymyksessä. Ainoastaan vokaali a sanan alussa merkittiin. Tämä Elohim kirjoitetaan Alhim, mutta kuitenkin se useimmiten äännetään Elohim. Juutalaiset itse ääntävät Elohim, koska he tietävät, mikä sen sanan etymologia on.

Saadaksemme käsityksen tästä Elohim-sanan merkityksestä meidän on hyvä luoda silmäys Mooseksen ensimmäisen kirjan ensimmäiseen lauseeseen, siis toisin sanoen tuohon meille tuttuun lauseeseen, että alussa Jumala loi taivaan ja maan. Alussa loi Jumala taivaan ja maan. Tämä lause kuuluu alkuperäisellä hepreankielellä: *B'rashith bara Elohim eth hashamayim v'eth h'arets*. Niin se kuuluu, ääntäminen voi olla erilainen. Mutta tuo oikein tieteellisen tarkka ääntäminen on mielestäni juuri tuo nyt mainittu. Tässä ensimmäisessä lauseessa on niin monta kiintoisaa kohtaa, että menemme vaikka jonkin verran ulkopuolelle aiheitamme tutkiaksemme sitä lausetta. Tuon sanan B'rashith, alussa, rabbiinit käänsivät latinaksi: In principio. Versio vulgatassa se siis kuuluu "In principio", ja se merkitsee alussa. Mutta tuo latinankin sana principio on muodostunut kahdesta sanasta *caput* ja *primus*. Caput merkitsee pää. Ihmisen pää on näytellyt jotakin osaa ihmisten mielikuvituksessa. Tämä sana B'rashith, heprealainen sana alussa on vain pääte ja prepositio sanassa Baash eli pää. Siinä on tuo ensimmäinen B prepositio, joka vastaa latinankielistä in, alussa, päässä. Kumma kyllä on tuo Baash-sana, joka on maskuliini-sukua saanut feminiinisen päätteen shith, päässä. Muuten tuo alkukirjain B, joka vastaa suffiksia -ssa, siis inessiiviä, vastaa myös ablatiivia, -sta, siis jostakin. Sen voi siis kääntää, ei ainoastaan päässä, vaan päästä. Kun sillä sanalla B'rashith on feminiininen pääte, niin se viittaa siihen, että se alkupää, se alku, josta on kysymys, ei ole ainoastaan pää, vaan se on myöskin jotakin naissukuista, aivan kuin kohtu. Sentähden mystikot kääntävät sen myöskin kohtu. Siis tuo maskuliininen, miehellinen, miehen pää esiintyy myös kohtuna, josta voidaan luoda jotakin. Siis tämä "alussa loi" ei tarkoita siis suinkaan aikamäärää, vaikka se luonnollisesti sitäkin merkitsee, vaan se tarkoittaa ennen kaikkea, että "päästä kohtuna" Jumala loi taivaan ja maan. Tuo sana bara on yksikkömuoto, loi, mutta hyvin kummallista on, että tuo sana Elohim on monikossa, se on maskuliininen monikkomuoto. Se ei siis merkitse "Jumala" missään tapauksessa, vaan se merkitsee "Jumalat". Mutta miten tämä Elohim on syntynyt, mitä se merkitsee? Siinä on ensinnäkin sana El eli Al. Tämä El on vanha Jumala-sana. El on Jumala, sillä melkein kaikki ilman muuta tietävät – enhän minä ole sen ihmeellisempi hepreankielen tuntija kuin kukaan teistä – kaikki tietävät, että El on Jumala. Jeesus huusi ristillä, ja ne sanat on aina toistettu hepreankielellä kaikissa raamatuissa, "Eli, Eli." Jeesus huusi silloin Jumalaa, "Jumalani, Jumalani." Tuo sana El Jumalana on siis meille kaikille tuttu, mutta tuossa sanassa Elohim, joka on maskuliininen monikkomuoto, ei ole muodostettu monikkoa sanasta El, vaan on asetettu El sanan jälkeen h. "Alh" eli "Elh", ja sitten vasta on liitetty maskuliininen monikkopääte. Mikä tuo h on? Se on erikoisesti feminiininen kirjain. Esimerkiksi sana Heve, Eeva, kirjoitetaan "hvh". Sehän esiintyy myös sanassa Jehova, Jahve. Tämä he on erikoisesti feminiininen kirjain. Tuo he liitettynä sanaan El muuttaa siis oikeastaan Jumala-sanana Jumalatar-sanaksi. On kuin siinä olisi Jumalatar. Mutta sitten on im monikkopääte maskuliinisukua. Sitä ei voi sanoa suomeksi, kun meillä ei ole mitään sukuja kielessämme, vaan on meidän vain ajateltava jumalatar ja sen jälkeen miehistä monikkopäätettä. Sitä ei oikeastaan voi ruotsiksikaan sanoa. Jos ajattelemme gud, gudinnor ja sitten ei gudinnor, vaan maskuliininen pääte gudinnar, niin se sanahan on aivan epäsiikö. Hepreankieli on mystinen kieli. Muutamat sanovat, että se on maailman vanhin kieli. Toiset ajattelevat, että kiinan kieli on hyvin vanha, toiset puolestaan, että vanhin on sanskritinkieli. Joka tapauksessa tämä hepreankieli on hyvin mystinen kieli. Nykyaikaiset juutalaiset eivät täysin tunne hepreankieltä. Rabbiinit ehkä sitä osaavat, mutta ei ole sanottu, että hekään osaavat sitä lukea ilman vokaalimerkkejä. Ne vokaalimerkit ovat kuin pisteitä.

Vanhaa tekstiä on hyvin vaikea lukea, sillä siinä ei ole pisteitä. Hebreankielessä on paljon sanoja, joissa on samanlaisia konsonantteja, mutta erilaiset vokaalit, ja silloin ne muuttavat koko asian. Jos esimerkiksi olisi vain s ja n, niin toiset voisivat lukea sen sanan sinäksi ja toiset sanaksi. Se rabbiinikokous, joka ensin keksi nuo *masoreettiset pisteet*, vokaaleja merkitsevät pisteet, keksi aivan erikoisen lukutavan, joka oli tietysti looginen ja järkevä, ja sen mukaan on raamatun käännökset tehty, mutta kuka voi väittää, etteikö noita samoja sanoja alkuperäisesti ole käännetty toisella tavalla, ja silloinhan on merkitys aivan toinen. Tämä on sangen salaperäinen kieli, ja yhtä salaperäinen on kirjoitus. — Jos nyt vielä tutkimme tuota Elohim-sanaa, niin emme voi sanoa muuta kuin että se merkitsee Jumalat. Se on monikkomuoto ja se merkitsee siis Jumalat. Mutta siihen on vielä liitetty tuo sivumerkitys, "sekä miehelliset että naiselliset Jumalat", taikka sitten Jumalat, jotka olivat sekä miehiä että naisia, Jumalat, jotka olivat kaksisukuisia. Jompaakumpaa tuo sana ehdottomasti merkitsee ja sanokaamme, että se merkitsee: Jumalat, jotka olivat kaksisukuisia, sekä miehiä, että naisia, loivat alussa. Mutta sitten on siinä yksikkömuoto *bara* ja sentähden on ranskalainen mystikko Fabre d'Olivet, joka eli viime vuosisadan alussa, Napoleonin aikana, käänsi tuon sanan Elohim: Lui les Dieu. Hän sanoi siis Lui ja sitten Lui les Dieu, joka merkitsee Jumalat. Hän Jumalat. Hän Jumalat loi. Mutta hän ei siinä käännöksessä ottanut huomioon tuota feminiinistä puolta. Meidän täytyisi pikemmin sanoa, jos tahtoisimme suomentaa niin, että se vastaisi alkutekstiä, "Hän, Jumalat, Jumalattaret". Tuo sana Elohim on siis hyvin sisältörikas. Se merkitsee siis: se Jumala, joka on kaksisukuiset Jumalat.

Me huomaamme heti totuudenetsijöinä, ettei tässä ole kysymyksessä suinkaan se Jumala, joka on suuri maailman henki ja suuri salaisuus kaiken takana, vaan tässä on kysymyksessä se, jota me nimitämme *Logokseksi*, Maailman Järjeksi, Maailman kosmiseksi Pojaksi, Jumalan kosmiseksi Pojaksi. Tässä on kysymyksessä Logos, luova Logos. Silloinhan on kyllä sangen kekseliäästi tuokin ranskalainen tutkija, Fabre d'Olivet, kääntänyt Lui les Dieu, Hän Jumalat, sillä hän on korostanut sitä seikkaa, että Logos on kyllä aivan yhtenäinen, mutta se ei suinkaan ole yksi persoona, vaan se on kollektiivinen persoonallisuus. Jos ajatteleme H. P. Blavatskyä, niin hänkin sanoi, että Logos ei ole yksilö, yksilöolento, vaan Logos on kollektiivinen nimitys, ajatellaamme sitten sitä suurta universaalista Logosta, joka on ensimmäinen ja käsittää kaiken ilmennyksen tai ajatellaamme niitä eri Logoksia, jotka ovat kunkin ilmenneen aurinkokunnan takana. Meidän aurinkokunnassamme on Logos. Tämä Logos, joka on aurinkokunnan takana, jota kristinuskossa käsitetään persoonana, yksilönä, yhtenä olentona ja sentähden kristinuskossa puhutaan Jumalasta, yhdestä Jumalasta, joka on kaiken luonut, tämä Logos ei ole suinkaan maailmankaikkeuden Jumala, vaan aurinkokunnan Jumala. Kun kristinuskossa puhutaan persoonallisesta Jumalasta, niin puhutaan itse asiassa tästä aurinkokunnan Logoksesta. Tätä meidän aurinkokuntamme Logosta voidaan kyllä personifioida yhdeksi olennoiksi, mutta se on aivan eksoteerista ja erehdyttävää. Sekään ei ole totta. Ei meidän aurinkokuntamme takana ole taivaassa istuvaa persoonallista isää, persoonallista Jumalaa, joka siellä komentaisi, vaan meidänkin aurinkokuntamme Logos on kollektiivinen, ei ainostaan Lui, vaan myöskin les Dieu, niinkuin tuo ranskalainen käänsi. Se on suuri koostuma eläviä, jumalaisia olentoja, jotka ovat sekä miehellisiä, että naisellisiä, jotka kokonaisuudessaan kuvastavat miestä ja naista.

Tämä on mielessä pidettävä tärkeä kohta, että käsitämme Elohimin, puhumme nyt sitten maailmankaikkeuden suuresta Logoksesta, taikka aurinkokunnan Logoksesta, kollektiiviseksi koostumaksi miehellisiä ja naisellisiä jumalalentoja. Mutta tahdomme vielä katsoa noita toisia sanoja tuossa lauseessa: Alussa Jumala loi taivaan ja maan — *Eth hashamayim v'eth h'arets*. Tämäkään ei ole aivan oikein suomennettu, sillä *eth hashamayim v'eth h'arets* on duaalinen muoto ja merkitsee siis oikeastaan molemmat taivaat, kaksi taivasta, eli molemmat taivaat ja maat. Alussa loivat Jumalat molemmat taivaat ja maat. Tämä on kiintoisa huomio tämäkin. Jos tahtoisimme kääntää siis aivan sanasta sanaan tuon ensimmäisen lauseen, saisimme, että "alkupäästä, kohtuna, loi Jumala molemmat taivaat ja maat". Silloin tulee käännös itse asiassa jo niin mutkikkaaksi, ettei sitä ymmärrä ilman muuta. Nyt emme tahdo sen enemmän syventyä tuohon kysymykseen molemmista taivaista, mutta viittaahan sekin siihen, että on jotakin kaksinaisuutta samalla tavoin kuin jumalan nimessä on kaksinaisuutta, miestä ja naista.

Kääntykäämme nyt lauseeseen ensimmäisessä luvussa: Luokaamme ihminen omaksi kuvaksemme. Luokaamme. Siinä on otettu huomioon monikko. Miksikä ei sanottu, että minä tahdon luoda, vaan siinä on käänöksessä sanottu, että luokaamme. Kaikki kääntäjät ovat tietenkin olleet aivan vilpittömiä ihmisiä ja ovat tietenkin tahtoneet kääntää oikein, mutta he eivät ole olleet kabbalistisia tutkijoita, niin että he olisivat voineet ymmärtää tekstiä syvemmin, vaan joissakin kohdin he ovat vältäneet vaikeuksia ja kääntäneet ylimalkaisesti. Opettajani koulussa selitti, miten majesteetillinen Jumala oli ja miten hän saattoi sanoa majesteetillisesti, että me. En ymmärtänyt, miksi Jumala olisi tuolla tavoin pröystäillyt. Eihän ollut muuta Jumalaa, joka myös olisi luonut. Myöhemmin sain kuulla, miten vanhassa Intiassa ymmärrettiin maailman luominen. Intialaiset suorastaan sanoivat, että Jumalat luovat leikkien maailman. *Lailaa* merkitsee "sport". Jumalat vähän urheilivat, kun he loivat maailman. Se on heille kuin jotakin hauskaa leikkiä, urheilua. Tuo oli minusta hauska kuulla, että intialaiset ajattelivat luomista liilaaksi; hauskeempaa se oli kuin jos se olisi ollut hirmuista ähkimistä ja puhkimista. Kuitenkaan ei tässä alkutekstissä ole tahdottu lainkaan antaa sellaista kuvaa, että Jumala olisi majesteetillinen, mahtipontinen tai leikillisellä päällä luodessaan, vaan siinä on sanottu vain aivan suoraan, että Jumala oli monikko. Elohim on monikko. Tämä monikko sanoi siis, että luokaamme ihminen omaksi kuvaksemme. Tämä oli sitä tärkeämpi, kun kysymys oli jostakin kaksinaisesta. Kun Elohim tahtoivat luoda ihmisen, niin silloinhan heidän piti luoda jotakin kaksinaista. Tässä ensimmäisessä luvussa ei puhuta mitään Eevasta, ei puhuta mitään naisen luomisesta. Siinä luodaan ainoastaan Aadam. Koulussa me olemme tietenkin saaneet kuulla, että miesparka luotiin ensin. Asia ei ole ollenkaan niin, sillä Aadam ei ollut ollenkaan mikään yksipuolinen mies, vaan Aadam oli ihminen. Luokaamme ihminen omaksi kuvaksemme; ja se ihminen oli Aadam. Aadam luotiin Elohimin kuvaksi. Elohim oli joukko kaksisukuisia olentoja, yhtenäisiä siinä merkityksessä, ettei siinä ollut kolmannen sukuisia olentoja. Siinä oli miehiä ja naisia. Tänä päivänä, jos ken on niin armoitettu, että hän saisi nähdä Jumalan – ja ei kuolla – niin hän todella voisi nähdä, että siinä on suuri mysteeri kätkettynä. Joka tapauksessa kun tässä kirjoitetaan, että ihminen luotiin, niin se sana ihminen käsittää sekä miehellisiä että naisellisiä voimia. Siis se ensimmäinen ihminen, joka luotiin, oli mies ja nainen, ei kahtena olentona, ei rikkirevittynä olentona, vaan sellaisena olentona, että kaikki voimat olivat siinä. Koko luomakunnan ja olemassaolon kaikki elämän voimat olivat siinä silloin, sillä ne olivat Jumalan kuva, Elohimin kuva. Ihminen itse, tämän voimme sanoa näin sivumennen, ihminen itse henkiolentona ei suinkaan ollut Elohimin luoma, vaan ihminen itse henkiolentona oli syntynyt itse siitä samasta absoluutista, josta kaikki Logoksetkin ovat syntyneet. Ihminen on Elohimin vertainen. Sentähden Mooseksen kirjassa myöhemmin puhutaankin, että ihmiset tulivat lopulta samanlaisiksi kuin Elohim. Elohim ei siis luo ihmisiä henkiolennoiksi, sillä ihminen on sen suuren, iankaikkisen elämän lapsi, tai perillinen tai poika tai synnyttämä, sen suuren, josta kaikki muukin on lähtöisin, josta Elohimkin ovat lähtöisin, vaikka he ovat läpikäyneet suunnattomia kehityssarjoja. Ei ole kysymys siitä, että ihminen olisi luotu siinä merkityksessä, että mitään ei ennen ollut olemassa, josta nyt ihminen tehtiin, vaan se tarkoittaa sitä, että ihminen kyllä henkiolentona on aivan iankaikkinen, on ikuisuuden mysteeristä lähtöisin, mutta Elohim luovat ihmisen, herättävät paremmin sanoen tuossa ikuisuudessa tiettyjä voimia, jotka siinä itsestään jo ovat ja vaalivat niitä. Tuo luomistyö on erinomaisen ihmeellinen.

Mehän ymmärrämme, että on hyvin järjetöntä ajatella, että kun lapsi syntyy maailmaan, niin se on syntynyt tyhjästä. Onhan järjetöntä ajatella, että vanhemmat olisivat luoneet tuon lapsen. Vanhemmat antavat ainoastaan muodon eli ruumiin henkiolennolle. Ihmisen minuutta vanhemmat eivät osaa luoda. Tuo ihmisminuus syntyy ruumiiseen, jonka vanhemmat luovat. He saavat sen aikaan, ja ilman heitä ei tuo minuus voisi syntyä maailmaan. He antavat sille ruumiin. Kuinka monet vanhemmat sanovatkaan tietämättömyydessään, että he ovat saaneet aikaan tuon lapsen. Se ei ole ollenkaan niin. Ei milloinkaan tule mitään ilman sitä kolmatta. Muuten syntyy aivan idiootti eläin, jossa ei ole mitään inhimillistä. Aina kun syntyy elävä ihminen, niin on jälleensyntynyt henki mukana. Loogisen ajattelun nojalla me tämän ymmärrämme. Samalla tavalla eivät Elohimkään luo tyhjästä sitä ihmistä, jonka he luovat. Henkiolentona ihminen on olemassa. Henkenä se on olemassa. Elohim antavat sille jonkinlaisen ensimmäisen ilmennysmuodon ja valvovat sen kehitystä, jotta se saavuttaisi täydellisen tietoisuuden siitä, kuka se on ja

mikä se on. Elohim silloin painavat tuohon henkeen, joka on kotoisin Absoluutin helmasta, oman leimansa. Sillä tavoin he luovat ihmisen. Tämä ensimmäinen luominen, josta puhutaan ensimmäisessä Mooseksen kirjassa, ensimmäisessä luvussa, ei *tapabdu täällä maan päällä*. Se on aivan toisten tasojen tapahtuma. Se tapahtuu korkealla tasolla. Nämä ovat aivan abstraktisia asioita. Elohim luovat ensimmäisen Aadamin, Adam Kadmonin siellä abstraktisen ajattelun maailmassa. Siellä mies ja nainen painautuvat mahdollisuutena, ituina jumalsyntyiseen henkeen, ja nämä vastakohtat on havaittavissa kaikessa ilmenneessä luonnossa. Ei ole mitään ilman vastakohtia. Aina on positiivista ja negatiivista. Me puhumme myös hengestä ja aineesta. Meidän täytyy muistaa, ettemme millään tavoin arvostele hengen ja aineen etevyyttä toisiinsa nähden. Ne ovat aivan yhtä välttämättömiä. Emme ollenkaan saa ajatella niin. Emme ollenkaan saa sekoittaa asioita tällä tavoin. Kun me puhumme filosofisesti, abstraktisesti ja tieteellisesti, niin emme saa antaa sivuvivahduksia sanoillemme. Me puhumme ihan järkevästi, loogisesti, rauhallisesti ja tynesti, että on kaksi vastakohtaa olemassaolossa. Ne ovat aivan yhtä "briljantteja", loistavia, molemmat.

III

AADAM JA EEVA

Aadam ja Eeva kuuluvat, niinkuin tiedämme, toiseen luomiskertomukseen, siihen, josta puhuu Mooseksen ensimmäisen kirjan toinen luku ja jota nimitetään jehovistiseksi luomiskertomukseksi, koska siinä Jumalan nimenä esiintyy Jahve eli Jehova ja hän on siinä luojana. Ensimmäisessä kertomuksessa, josta puhutaan Mooseksen kirjan ensimmäisessä luvussa, esiintyy Elohim, jumalat, ja sentähden sitä nimitetään elohistiseksi luomiskertomukseksi.

Viime kerralla koitimme tehdä vähän selkoa tästä elohistisestä luomiskertomuksesta ja tulimme siihen johtopäätökseen, kun tutkimme sitä filologisesti, että se Aadam, joka siinä luotiin, on taivaallinen ihminen, ja että se luominen tapahtui korkeammassa taivaassa. Se Aadam on sekä mies että nainen; siinä ovat molemmat rinnakkaisvoimat ilmenneinä tai uinuvina. Positiiviset ja negatiiviset, aktiiviset ja passiiviset, miehelliset ja naiselliset, kaikki voimat, jotka ovat välttämättömiä luomistyössä, ovat yhtyneet tähän Aadam Kadmoniin, kuten häntä myös nimitetään juutalaisten Kabbalassa. Voisimme myös nimittää häntä Kosmiseksi Kristukseksi, Jumalan Pojaksi, kun vain muistamme, että tämä ensimmäinen ihminen on se jumalainen itu, minkä jumalat herättävät meidän sisimmässä henkiolemukseemme. Se taivaallinen ihminen on kokonaisuudessaan Jumalan Poika, mutta se on myös meihin ihmisiin nähden meidän omassa monadissamme herätetty kuva ihmisestä. Sentähden on totta, että kaikki inhimilliset monadit yhdessä muodostavat Kristuksen ruumiin. Kaikki ovat yhtä, kaikissa ilmenee Kosminen Kristus, Jumalan kuva. Ja tämä Jumalan kuva on elävänä jokaisessa monadissa, jokaisessa meissä. Meidän sisimmässämme on Jumalan kuva, Jumalan Poika, elävä ja siinä omassa maailmassaan, tasollaan, ilmenneenä. Mutta se ei ole samaa vielä kuin täydellinen ihminen, sillä se, mihin tämä Jumalan kuva pyrkii, on, että se olisi täydellisesti itsetietoinen ja täydellisesti osaisi käyttää kaikkia voimia. Ero on sama kuin lapsessa, joka ei vielä tiedä, mikä ihminen on, mutta joka silti voi olla ihanampi ja kauniimpi kuin täysi-ikäinen; mutta täysi-ikäinen, vanhus, on kokenut kaiken elämässä. Niitä voimia, joita lapsi ei hallitse, on hän oppinut käyttämään, ja hän on saavuttanut viisautta ja kykyä elämäkoulussa. Vähän samansuuntainen on monadin suhde elämässä. Me sisimmässämme olemme kyllä Jumalan kuvia, Jumalan poikia ja tyttäriä, mutta me emme ole sitä todellisuudessa. Jumalan poikuus on meissä mahdollisuutena, mutta ei toteutuneena. Mutta sen tulisi ilmetä meissä kokonaisuudessaan. Koko luomistyö Jumalien kannalta on herättää meissä, jotka nyt olemme alussa tuon luomistyön esineinä, uinuvia kykyjä ja sitten valmistaa meille tilaisuus olemassaolon koulussa kehittää noita kykyjä.

Ensimmäisessä luomiskertomuksessa annetaan vain kuva tuosta todellisesta ihmisestä. Mutta luomiskertomukset rajoittuvat tähän aurinkokuntaan; ne eivät puhu niistä asioista, jotka ovat meidän aurinkokuntamme ulkopuolella, muuten kuin analogisesti. Mutta kaikissa luomiskertomuksissa on filosofinen sisältö, niin että tutkija voi päästä perille toisistakin aurinkokunnista.

Kun nyt tuo ensimmäinen Aadam, se taivaallinen ihminen, on luotu elohistisessä luomiskertomuksessa, siirtyy myös tämä genesiksen kertomus aivan toiseen jaksoon. Ja toisessa luvussa, neljännessä jakeessa siirrytään jehovistiseen luomiskertomukseen. Siinä sanotaan: "Näin on syntynyt, mitä taivaassa ja maan päällä on, koska he luotiin, sillä ajalla, jolla Herra Jumala teki maan ja taivaan. Ja ei ollut vielä yhtäkään kedon pensasta maan päällä eikä yhtäkään kedon ruohoa vielä kasvanut." – Vaikka näin on kaikista asioista elohistisessä kertomuksessa kerrottu – siellä on lueteltu puut ja ihmiset ja eläimet – niin sanotaan yht'äkkiä: kun Jumala oli levännyt seitsemäntenä päivänä, ei ollut mitään. Mutta meidän täytyy ymmärtää, että tuo ensimmäinen, elohistinen luomiskertomus puhuu taivaallisista asioista, ja nyt siirrytään tämän

aurinkokunnan maallisiin tasoihin, ja ihmisen luominen tulee uudestaan esille. Ja silloin kerrotaan, kuinka Jumala, Jehova, loi ihmisen maan tomusta. Tämä viittaa jo siihen, että se ihminen, joka ensin luotiin, ei ollut maan tomusta, ei ollut aineellinen, sillä vasta nyt siirrytään siihen ihmiseen, jossa on jotakin aineellista, joka on tullut näkyväksi näkyvässä maailmassa. Ja tässäkin luodaan ainoastaan Adam, ei puhuta mitään Eevasta. Ja tämäkin Adam on, se meidän täytyy ymmärtää, ja se selviää itse kertomuksen kokoonpanosta, yksinäinen olento, ja se sisältää, että hän on edellisen Aadamin kuva, sen heijastus tähän näkyvään maailmaan, jos ei fyysiseen, niin eetteriseen. Ja se Adam, joka on heijastus edellisestä, elohistisesta Adamista, on myös mies-nainen, olento, jossa kaikki luomisvoimat vaikuttavat.

Jos vielä tarkemmin ajattelemme tuota seikkaa ja muistamme, miten juuri Salaisen Opin mukaan ihmisen luomishistoria on tapahtunut täällä maan päällä, niin voimme ymmärtää, että tämä Adam, joka on luotu maan tomusta, on jonkinlainen eetteriolento, hienompi aineellinen olento, jossa molemmat sukupuolet ovat yhtyneet. Ensin ehkä ei ole mitään sukupuolta lainkaan, sitten niin, että sukupuolivoimat ilmenevät hänen sisällään. Ja silloin on ymmärrettävä, että tuo Adam on, kuten elohistinenkin Adam, kuolematon olento; hän ei tiedä mitään kuolemasta, ei pahasta, ei sairaudesta. Hän on kuolematon olento, mutta itsetiedottomasti kuolematon. Hän on elävä olento, joka ei siitä mitään tiedä. Hän on sellainen olento, että jos hän jatkaisi sukua, se tapahtuisi ehkä sillä tavoin, että hän erittäisi itsestään uuden olennon. Hän lisäisi yksin sukua, muotoja, niin, että erittäisi niitä itsestään.

Sitten huomaamme, kuinka tässä jehovistisessa luomiskertomuksessa heti siirrytään uuteen kohtaan. Jumala sanoi, ettei ole ihmisen yksin hyvä olla; hänen pitäisi saada toveri, apulainen, itselleen. Ja sitten kerrotaan, että tämän Aadamin eteen tuotiin kaikenlaisia eläimiä, jotta hän näkisi, olisiko niistä toveriksi; mutta niistä ei ollut toveriksi ihmiselle.

Mikä ajatus piilee näiden sanojen takana? Meidän täytyy ymmärtää, että kun ensimmäinen Adam oli luotu Jumalan kuvaksi ja toinen oli heijastus siitä, niin hänen tehtävänsä oli elämän koulussa tuoda Jumalan kuva esille. Mutta mikä on Jumalan sisin ominaisuus? Mehän voimme tämän ymmärtää, vaikkei Adam ole siitä tietoinen. Mikä on kaiken jumalaisuuden sisäinen ja välttämätön ominaisuus? Se on rakkaus. Me olemme jo niin kauan kulkeneet ihmisen muodossa täällä, että olemme oppineet ymmärtämään, että Jumala on rakkaus. Me emme ole itse sitä ymmärtäneet, mutta viisaammat ovat kertoneet, ja Jumalan Poika kulkiessaan ihmisen muodossa maan päällä opetti sen meille. Meidän tehtävämme on siis myös oppia rakastamaan.

Nyt oli siis tuossa Adam, kuolematon olento, jonka piti oppia rakastamaan. Hänen eteensä tuotiin kaikkia eläinmuotoja, jotka aivan kuin kysyivät häneltä: "Voitko rakastaa minua?" Ja silloin se kuolematon ihminen tuntee sisässään, että hän voi sääliä, tuntee jotakin myötätuntoa näitä muotoja kohtaan, mutta ei tuntee rakkautta siinä merkityksessä, että se olisi kuin rakkautta vertaistaan kohtaan, niinkuin me ihmiset nyt jo voimme tuntea. Rakkaus ei ole ainoastaan isän ja äidin rakkautta lapsiin, ei lapsen luottamusta vanhempiin; rakkaus on hyvin ihmeellistä, joka antaa meidän nähdä toisessa olennessa jotakin, joka tekee meidät toistemme vertaisiksi. Siinä on veljeyden salaisuus. Ja se ei voi herätä Adamissa, kun hän näkee eläimellisiä muotoja. Hän saattoi tuntea isän tai äidin tunteita, mutta ei tuota syvää, ihmeellistä veljeyden tunnetta vertaistaan kohtaan. Ja se oli läksy, joka hänen oli opittava. Sitä kokemaan ja vähitellen oppimaan oli Aadamin lähde. Ja Jumala sanoi silloin itsekseen näin: jos Adam on yksin ja lisää sukua, hän ei opi rakastamaan. Hän tietenkin tuntee jonkinlaista isällistä rakkautta kaikkia jälkeläisiään kohtaan, mutta tämä ei ollenkaan ole vielä sitä rakkautta, jota kuolematon olennon pitää tuntea vertaisiaan, toisia kuolematomia olentoja, kohtaan. Yksinään Adam tuntisi: "Nuo kaikki ovat tulleet minusta; ne ovat minun lapsiani; ne eivät ole minun vertaisiani." Veljesrakkaus ei voisi millään tavoin herätä. Sentähden on välttämätöntä, sanoo Jehova, että Adamissa, ihmisessä, tapahtuu muutos. Täytyy laskea peite hänen silmilleen, ettei hän tiedä, kuka hän itse on, että hän ei tiedä olevansa kuolematon, ettei hän tiedä olevansa luoja-olento, joka voi luoda niinkuin Jumala, toisin sanoen, ettei hän tiedä olevansa mies-nainen, kaksisukuinen olento. Täytyy peittää hänen silmänsä; hänet täytyy heittää sellaiseen sumuun, että hän näennäisesti kuolee, luulee

kuolevansa ja oppii tekemään eron elämän ja kuoleman välillä. Täytyy laskea peite hänen silmilleen, ettei hän tiedä olevansa luoja, ihminen, joka on mies-nainen, jumalainen olento, niinkuin Elohim, vaan että hän jää alituisen kaipuun tilaan. Hän oppii ymmärtämään elämää, kun hän näkee kuoleman. Kun hän itse saa kuolla, voi hänessä herätä kaipuu ikuisen elämään. Hänessä voi herätä aavistus luovasta ihmisestä, kun hänestä peitetään puolet sumuun, että hän etsii sitä itsensä ympäriltä ja saa tuntea yhdenvertaisuuden ja veljeyden tunnetta, rakkauden tunnetta. Tämä ei ole mahdollista muulla tavoin kuin vaivuttamalla Aadam uneen, että hän on tietoinen vain toisesta puolesta itsessään ja etsii sitä toista puolta. Hänen täytyy oppia puolinaiseksi olennoksi, pelkästään yksisukuiseksi, että hän osaisi kaivata toista sukupuolta ja taas osaisi pyrkiä täyteen ihmisyyteen.

Näin puhui, voimme kuvitella, Jehova itsekseen. Ja Aadam vaivutettiin uneen. Tämä ei tietenkään merkitse unta sanan meikälaisessä merkityksessä; se merkitsee vain, että ihmisen silmältä peitetään osa siitä, mitä hänessä itsessään on. Ja jos me katselemme tätä tarkemmin tieteellis-okkultisesti, niin näemme, että se tapahtui sillä tavoin, että ihmisen ruumis sai ulkonaisesti vähitellen muuttua yksisukuiseksi, että kaikki ne sukupuolivoimat, mitkä olivat hänessä sisäisesti, peitettiin kuin sumuun, niin että ihmisen huomio kääntyi siihen ulkonaisempaan, mikä hänessä oli, ulkonaiseen ruumiiseen, joka sai vähitellen muuttua yksisukuiseksi. Hänen eetteripuolensa oli aivan kuin uneen vaivutettu.

Jos katselemme tänä päivänä, millainen ihminen on, niin saamme paremman kuvan, vaikka se onkin kuva, sillä se mikä nyt on tuloksena nykyaikaisessa ihmisessä, on hyvin pitkän kehityksen tulosta. Sentähden itse kehitysprosessi ei tule selväksi tuokiassa. Jos siis katselemme nykyaikaista ihmistä, niin huomaamme, että tuossa on nainen, äidillinen olento, ja jos katselemme hänen fyysisen ruumiinsa sisäistä puolta, eetteripuolta, niin näemme, että se näkymätön puoli hänessä on mies. Älkäämme kuitenkaan erehtykö ajattelemaan muodollisesti, sillä nainen on sekä fyysisesti että eetterisesti muodollisesti nainen, mutta siinä eetteriruumiissa piilevät kaikki miehisenkin sukupuolen voimat. Ne piilevät siinä, mikäli on puhe ihmisen päivätajunnasta. Ne ovat siinä vaikuttavina ja elävinä, vaikkei ihminen sitä tiedä. Tuo naisen päivätajuinen tajunta on muodostunut ja kasvanut tämän elämän aikana, niinkuin sanomme, naiseksi sentähden, että hänen tajuntaansa ovat vaikuttaneet ainoastaan tämän fyysisen muodon voimat, fyysisen sukupuolen voimat. Siis kun hän on nainen fyysisesti, niin tämä heijastuu myös hänen tajuntaansa, niin että hän näkee ja tietää ja tuntee olevansa nainen, eikä muu, vaikka hänen eetteriruumiinsa piilevätkin kaikki miehen voimat. Eetteriruumis on kuin nukkunut hänen tajunnastaan päivällä. Hän tuntee olevansa nainen, sillä vain tämä fyysinen puoli vaikuttaa hänen tajuntaansa. Eetteripuoli hänessä nukkuu.

Se on se uni, johon Aadam vaivutettiin erilaisten prosessien kautta, joista emme nyt tahdo puhua. Tulos oli se, että ihminen jakautui kahteen sukupuoleen näin ulkonaisesti, niin että nyt toinen ihmisolento, vaikka hän on kuolematon ja kokonainen olento, on mies ja toinen on nainen. Eivät he sitä todellisuudessa, sisimmässään ole, sillä siinä ovat molemmat ihmisiä, mies-naisia; mutta vain toinen sukupuoli on ilmennyt toisessa, toinen toisessa. Näin on kaksi eri sukupuolta olemassa ihmiskunnassa sitä varten, että ihmiset oppisivat veljesrakkautta, että he etsivät toisiaan. Ja vain yhdessä he voivat luoda, koska he eivät hallitse kaikkia uinuvia voimia itsessään. Ja näitä molempia sukupuolia tarvitaan ulkonaisesti, jotta voidaan luoda ja synnyttää ja jatkaa sukua.

Sitten tässä luomiskertomuksessa kerrotaan, kuinka Aadam herätessään päivätajuntaan, tällaiseen inhimilliseen muotoon ja sen tajuamiseen, että hän on ainoastaan yhtä sukupuolta, näki toisen olennon, Eevan, ja sanoi: "Sehän on osa minusta itsestäni." Hänessä oli muisto, aavistus, että hän ennen oli yksi, yhtenäinen, mutta nyt tuossa olikin osa hänestä: "Tuossa on toinen osa minusta; tässä ulkonaisessa maailmassa me kuuluimme yhteen, sinä olet liha minun lihastani ja luu minun luustani. Ja sinun nimesi olkoon Eeva, kaikkien elävien äiti." — Sitten myöhemmin kerrotaan, että nyt ihmiskunta alkoi nimittää itseään *Ieveksi*. Käännös on tosin niin, että "siihen aikaan ruvettiin huutamaan avuksi Herran nimeä", mutta todellisuudessa se merkitsee, että ihmiskunta nimitti itseään *Ieveksi* eli *Jehovaksi*. Se tunsu, että se on nyt se

kaksisukuinen Jumala, vaikka se on näin kahtia jaettu. Tuo nimi Ieve, Jehova, merkitsee lyhyesti mies-nainen. *I* on miehen vertauskuva, *bvb* naisen.

Tässä luomiskertomuksessa seuraa sitten heti kertomus Eedenistä ja siitä, kuinka nuorta ihmisparia vietettiin syntiin tuolla houkutusella: "Te tulette tietämään saman kuin jumalat; tulette yhtä viisaiksi; tulette tietämään, että olette kuolemattomat." – Ja siinä se onkin. Samalla kun ihmiset tulivat kaksisukuisiksi ja "puettiin nahkavaatteisiin", samalla on myös kuolema astunut heidän eteensä. Kuolema on meidän ainainen toverimme, ystävämmme, joka katkaisee meidän elämämme. Ja vaikka me emme nuorina uskoisikaan kuolemaan, sillä se tuntuu niin kovin kaukaiselta silloin, elämä tuntuu niin pitkältä, niin mitä vanhemmiksi tulemme, sitä enemmän huomaamme, että kuolema on ystävä, joka meitä odottaa. Me olemme tässä elämässä vähitellen tulleet tietoisiksi kuolemasta ja vieläpä sen vastakohtasta, elämästä, ja meille on selvinnyt järjessämme ikuisen elämän mahdollisuus. Ikuinen elämä on muuttunut meille kuoleman vastakohtaksi. Elämä on kuoleman vastakohta; elämä on sellaista, joka pysyy, kuolema on sellaista, joka koettaa katkaista tuon pysyvyyden. Ja vaikka tietenkin voimme ymmärtää, että ikuinen elämä ei ole samaa kuin ikuinen pysyvyys, vaan jotakin ihmeellistä intensiteettiä, joka on ajan ulkopuolella, – jota vastoin elämä ja kuolema ovat ajallisia ilmiöitä, – niin kuitenkin me olemme selvästi ymmärtäneet, että elämä on jossakin merkityksessä kuoleman vastakohta. Kuolema on astunut meidän mielestämme mustana varjona meidän elämäämme, mutta kuta viisaammiksi tulemme elämän koulussa, sitä rakkaammaksi tulee kuolema ihmeellisenä vapauttajana, lohduttajana, äidillisenä auttajana, joka ottaa meidät syliinsä ja antaa meidän levätä. Tämä näkyvä elämä on sentään, niinkuin psalmista sanoo, vaikeutta ja vaivaa useimmille ihmisille jossakin merkityksessä. Tietenkin se on myös autuutta ja onnea sille, joka on osannut ratkaista ihmiselämän arvoituksen, mutta ulkonainen elämä on taakka ihmisille toisessa tai toisessa merkityksessä. Sentähden, kun ihminen on viisastunut elämän koulussa, niin kuolema on muuttunut hänelle rakkaaksi ystäväksi. Ja oikeastaan voimme nähdä kaikista vanhoista ihmisistä, etteivät he pelkää kuolemaa, vaan odottavat sitä mielihyvin, kun heidän voimansa ovat jo heikontuneet. Ja ihminen, joka on moraalisesti kehittynyt – en tarkoita missään ihmeellisessä merkityksessä – voi sisänsään suuresti ikävöidä kuolemaa: "Voi, jospa Sinä minutkin ottaisit lepoon ja rauhaan!" Mutta hän voi samalla, koska hän on ihminen, joka ei ajattele itseään, velvollisuuden ja rakkauden tunteesta, palvelemisen halun tunteesta, sanoa näin: "Jos minun elämäni on hyödyksi, niin jatkan vielä, en halua kuolla vielä."

Helena Blavatsky on tästä kauniina esimerkkinä. Hän oli sairas ja uupunut; hän teki työtä suunnattomasti, mutta sai enimmäkseen pilkkaa palkakseen. Jossakin puolessa itsessään hän ajatteli, sillä hän oli ihminen: "Oi, jospa minä saisin siirtyä jo pois!" Mutta kun hänen mestarinsa tuli ja kysyi: "Joko tahdot siirtyä kotiin? Sinä olet tehnyt paljon työtä, olet väsynyt ja uupunut; on liian piinaavaa ja räjäkkävää, jos täällä olet, – mutta sinulla on kyllä vielä mahdollisuus tehdä työtä", – niin silloin Madame Blavatsky aina sanoi: "Tahdon vielä tehdä työtä, jos voin palvella ihmiskuntaa ja Sinua." Ja mestari taas paransi niin paljon hänen sairauttaan, että hän saattoi jatkaa vaivalloista elämäänsä.

Sellaiseen kohtaan ihminen voi tulla. Olen nähnyt muitakin sellaisia ihmisiä, jotka ovat sairauden runtelmia ja lähtisivät kovin mielellään pois, mutta velvollisuuden tunteesta jäävät tähän maailmaan ajatellen: "Tapahtukoon Sinun tahtosi, Isä." – Suhteemme kuolemaan on monelle tavallaan kirkastunut ja tullut kauniimmaksi. Me emme enää sillä tavoin pelkää ja kammoa kuolemaa kuin ihmiset miljoonia vuosia sitten. Me voimme jo ymmärtää, että elämää on kuolemanakin takana. Me olemme, niin kauan kuin olemme eläneet maan päällä, tulleet siihen käsitykseen, joka perustuu aivan sisäiseen tietoon, että kuolemaa ei todellisuudessa ole, vain elämä on todellisuudessa. Sillä tavoin olemme myös oppineet ymmärtämään, että tämä näkyvä elämä on sekin vain näennäistä elämää. Joku viisaampi voi sanoa tätä elämää kuolemaksi. Jeesus Kristus nimitti juuri tätä elämää kuolemaksi. Hän sanoi: "Antakaa kuolleitten haudata kuolleensa." Siinä hän selvästi osoittaa, että ihmiset yleensä ovat kuolleita. Tämä on näennäistä elämää, jos ajattelemme, että tämä on ainoa elämä; se tulee meille kuolemaksi, jos luulemme sitä todelliseksi elämäksi.

Nyhdän tiedämme, että kaikkien maailman viisaiden ja runoilijoiden tapana on ollut puhua todellisesta elämästä. Minullekin huudettiin nuorena: "Mitä voisit tietää todellisesta elämästä, jos et tule kahvilaan ja kapakkaan ja kulje ympäri ja koeta kaikkea kokea? Kun kaikkea koet, silloin vasta tiedät, mikä todellinen elämä on." En ymmärtänyt, että se on todellista elämää, kun juo itsensä humalaan ja sairaaksi. Minusta se oli näennäistä elämää. Mitä varten ihmisen pitäisi oppia tuntemaan näennäisen elämän ilmiöitä? Nuorena minusta tuntui, että ranskalainen kirjailija Balzac oli omituinen ja viisas mies. Hän eli Pariisissa aivan eristäytyneenä; ei kukaan saanut tietää, missä hän asui; mutta kuitenkin hän tiesi, minkälaista elämä oli, vaikkei hän missään käynyt. Hänen kirjansa ovat erinomaisia, kuuluisia teoksia. Hän näki koko ihmiskunnan elämän sisässään. Ja hän on kirjoittanut hyvin omituisia kirjoja, jotka puhuvat usein merkillisistä, aivan yliluonnollisista ihmisistä. Vaikka Balzac eli tuossa omassa huoneessaan eikä missään liikkunut, tiesi hän aivan hyvin näennäisen elämän, mutta samalla tiesi, ettei se ole todellista elämää, ja hän tiesi myös, minkälaisia ovat ne, jotka tietävät todellisesta elämästä jotakin.

Vähitellen me ihmiset kuitenkin elämän koulussa opimme ymmärtämään, mitä todellinen elämä on, että se piilee tämän näennäisen elämän takana. Tämä elämä on seikkailua, todellinen elämä on vielä suurempaa seikkailua. Todellinen elämä astuu kuoleman porttien lävitse, ja voittaa kuoleman. Meidän täytyy kulkea kuoleman porttien lävitse tietääksemme, mitä elämä on. Sitä me teemme täällä ajassa, synnymme tänne, kuolemme, ja taas synnymme tänne, kunnes tulemme tietoiseksi siitä, keitä olemme. Ja pimeyden valtakunnassa, suuressa pimeyden tilassa me elämme. Eikö ole mitään apua täällä? Katsokaamme, kuinka luonto, elämä itse, on järjestänyt, jotta me emme lankeaisi aivan täydelliseen sokeuteen ja pimeyteen. Miten on elämä järjestynyt noiden kahden kysymyksen suhteen, jotka ovat parallelli-rinnakkaisilmiöitä ja jotka ovat: kysymys kuolemasta ja kysymys sukupuolesta?

Puhukaamme ensin tuosta ilmiöstä, joka on tekemisissä kuoleman kanssa. Millä tavoin luonto on aina auttanut ja koettanut auttaa ihmiskuntaa siitä asti, kun se on vaeltanut pimeyden tilassa? Sillä tavoin, että aina on ollut ihmisiä, noin kaksi prosenttia tai vielä vähemmän, jotka ovat ruumiilliselta kokoonpanoltaan, fyysis-eetteriseltä kokoonpanoltaan, sillä tavoin omituisia ja tavallisuudesta poikkeavia, että he ovat kuin kahden maailman välillä, heillä on kuin toinen jalka tässä fyysisessä maailmassa ja toinen kuoleman maailmassa. Näitä ihmisiä, jos käännämme katseemme aikoihin muutamia vuosisatoja taaksepäin, pidettiin silloin pirullisina olentoina, noita-akkoina, sillä useimmiten he olivat naisia. He olivat merkillisiä, kauhistuttavia olentoja uskovaisten ja tavallisten kristittyjen mielestä: he muka yöllä ratsastivat paholaisen luo. Ja monet itsekin tunnustivat tehneensä liiton paholaisen kanssa. Ja mitä heille tehtiin. Heitä vainottiin, otettiin kiinni, vangittiin, poltettiin roviolla. Me, jotka nimitimme itseämme uskovaisiksi kristityiksi, poltimme niitä olentoja, jotka olivat tietoisia henkimaailmasta ja joita me nyt nimitämme mediumeiksi. Meidän aikamme on sen verran valistunut, että se vähän paremmin kohtelee heitä, ei tietenkään vielä millään inhimillisellä rakkaudella, mutta kuitenkin jotakin uteliaisuuden herättämää arvonantoa heille suodaan. Omituisia ihmisiä he ovat. Ja tieteellisellä taholla on alettu kiinnittää huomiota ihmisiin, jotka näkevät toiseen maailmaan ja joiden mielestä oikeampi elämä on itse asiassa tuossa henkimaailmassa, jossa liikkuminen käy niin paljon vapaammin kuin täällä. Nuo mediumit vaipuvat horrostilaan, ja heidän välityksellään henkimaailman olennot antavat tietoa itsestään ja voivat tulla näkyviksikin. Näitä ihmisiä ei enää polteta ilman muuta, vaan heitä on ruvettu tutkimaan ja on alettu ymmärtää, että heistä voi olla jotakin hyötyä. Ehkä he voivat näyttää meille ihmisen sielunelämän joitakin puolia, joita emme ole tutkineet, koska olemme olleet liian sokeita ja ylpeitä siihen.

Näin ajatellaan ehkä nyt meidän päivinä. Sentähden meidän ei enää tarvitse katsella sellaisia murhenäytelmiä kuin 300 vuotta sitten, jolloin täällä pohjoismaissa riehuivat noitavainot. Se on hirveä häpeäpilkku kristikunnan historiassa. Mutta mehän emme ole ottaneet selvää kristinuskosta ja Kristuksesta, mitpä me muuta olisimme ymmärtäneetkään.

Mediumit ovat siis sellaisia ihmisiä, jotka ikäänkuin luonnon puolesta välittävät meille tietoa henkimaailmasta ja siitä, että kuolema ja elämä ovat näennäisiä, että elämä on se, mikä oikeastaan on. Ja

tietenkin meidän on silloin myös otettava huomioon ja myönnettävä, että nämä ihmiset, jotka ovat mediumeja ja siis poikkeuksellisia ja kärsimyksin raskautettuja, voivat langeta siihen inhimilliseen erehdykseen, että turvautuvat petokseen. Epäilemättä noitavainojenkin aikana oli paljon suggestiota ja autosuggestiota. Luonto on antanut mediumeille kykyjä, joita he eivät tavallisesti hallitse, ainoastaan silloin, kun he ovat päässeet niiden kykyjen herraksi. Kun heitä nyt tutkitaan ja heitä vaaditaan antamaan vainajien ilmestyä ja katselemaan jotakin asiaa, niin, jos ei luonto heitä auta, heille voi väsymyksen hetkenä tulla houkutus: teenpä pienen kepposen, niin se menee täydestä. Tuo inhimillinen heikkous odottaa kynnyksellä kuin kiljuva jalopeura. Mutta meidän täytyy ymmärtää, että noita ihmisiä on kohdeltava aivan toisella tavoin kuin muita ihmisiä. Silloin heidän luonnonlahjansa voivat tulla näkyviin. Onhan kaikkien henkisten ja sielullisten kykyjen laita saman suuntainen. Säveltäjien, runoilijoiden, maalarin kyky on inspiraatiota; he eivät hallitse sitä täydellisesti; jotkut ehkä ovat äärettömien taisteluiden perästä voineet päästä siihen, että ovat nerokkaampia, ja he ovat kysymysmerkkejä luonnon edessä. Jos heille sanotaan: "Sävellä nyt kaunis laulu" – niin he voivat sanoa: "Ei kukkokaan käskien laula." Runo voi tulla runoilijalle keskellä yötä, kuten Runeberg'ille; ja Rydbergille se tuli rouvansa kanssa ulkona kävellessä, ja silloin piti rouvan selän olla pöytänä, jolla hän kirjoitti. Mene nyt ja sano sellaiselle ihmiselle, jolla on tällaiset luonnonlahjat: "Minä en usko sinun lahjojihisi, jollet näytä niitä nyt!" Niin häpeämättömiä emme ole taiteilijoitakaan kohtaan.

Sitten on tuo toinen ilmiö, josta tahdon mainita, ja se on tekemisissä sukupuolisuuden, luovien voimien kanssa. On nimittäin kaikkina aikoina ja kaikkien kansojen keskuudessa ollut ihmisiä, jotka ovat siinä suhteessa kuin välittäjiä kahden maailman välillä. He voivat sanoa: "Mutta minä ymmärrän tätä sukupuolisuutta ja koko tätä sukupuolivoimaa ja luovaa elämää paljon syvemmin." Tavallinen reipas, terve ihminen tuntee itsensä mieheksi ja toinen naiseksi, ja yhdessä he saavat lapsia. Mutta sitten on aina elämässä ollut noin kaksi prosenttia sellaisia ihmisiä, jotka ovat toisella tavoin kokoonpantuja fyysis-eetterisessä ruumiissaan kuin tavalliset inhimilliset olennot. Tavallinen ihminen on tietoinen siitä sukupuolesta, mikä hänellä on fyysisessä olemuksessaan, ja hän ei tunne tietoisesti niitä toisia voimia, mitkä hänessä piilevät. Siitä on ollut seurauksena jonkinlainen ymmärtämysten puute ja jonkinlainen vieraantuminen kahden sukupuolen välillä. Miehet sanovat: "Eivät naiset meitä ymmärrä." Ja naiset sanovat samoin miehistä: "Me naiset elämme sellaista elämää, josta miehillä ei ole aavistustakaan; aina me pysymme vieraina toisillemme." Ja jotkut filosofit ovat sanoneet: "On auttamaton kuilu, ikuinen murhenäytelmä miehen ja naisen välillä, ja juuri sukupuolielämä on aina tragediaa, sillä miehet ja naiset eivät voi ymmärtää toisiaan." Samalla tavoin, kun ihmiset tulevat materialisteiksi, he sanovat: "Tämä vain on elämää, ei kuolemasta mitään voi tietää: kun ihminen kuolee, hän on kuin puu, joka metsässä kaatuu. Me emme voi tietää mitään kuolemasta, ainoastaan tästä näkyvästä todellisuudesta." Ja jonkinlaista sukupuolista materialismia on se, kun ihmiset tottuvat sellaiseen ajatukseen, ettei toinen sukupuoli koskaan voi ymmärtää toista. Mutta nyt luonto on tullut tässä avuksi sillä tavoin, että se aina luo sellaisia ihmisiä, joiden tajunta ei ole kääntynyt yksinomaan ulkonaiseen, fyysiseen ruumiiseen, vaan joiden tajunta käsittää myös sen eetterisen vastakohdan. On aina ihmisiä, jotka, jos ovat miehiä, tuntevat sisässään naisen tunteita, ja jos he ovat naisia, tuntevat miehen tunteita. Sellaiset naiset voivat oppia vähitellen ymmärtämään miehiä, koska he oppivat tuntemaan niinkuin mies, tuntemaan omaa sukupuoltaan kohtaan sellaisia tunteita kuin miehet. Ja sellaiset miehet, jotka sisässään tuntevat niinkuin naiset, voivat oppia ymmärtämään omaa sukupuoltaan.

Sentähden on olemassa sellaisia välittäjäolentoja, jotka todellisuudessa ymmärtävät toista sukupuolta, todellisuudessa voivat tuntea niinkuin toinen sukupuoli. Ja koska me kaikki ihmiset elämien vieressä synnymme milloin toiseen, milloin toiseen sukupuoleen, niin me synnymme myös tähän välittäjäsuopuoleen, jota nimitetään kolmanneksi sukupuoleksi. Ja silloin me ihmiset vähitellen voimme oppia ymmärtämään toisiamme, ja se on välttämätöntä, jotta tulisimme täydellisiksi olennoiksi, jotka eivät ole miehiä eivätkä naisia. Samalla tavoin myös joskus jokainen meistä saa kokea, mitä on olla mediumi, joka on välittäjä kuoleman ja elämän välillä.

Vaikka tämä toinen kysymys, sukupuoliasiaa koskeva, on tavallaan vielä uutta ihmiskunnalle, niin ettemme osaa suhtautua siihen niin puolueettomasti ja suvaitsevasti kuin tuohon mediumi-kysymykseen,

niin olemme jo alkaneet ymmärtää, että sellaisia asioita on, emmekä niitä pelkää ja kammoksu niin kuin keskiajalla, jolloin kristikunnassa oli ainoa luonnollinen suhtautuminen se, että poltettiin ja kidutettiin niitä, jotka olivat tuollaisia ihmisiä. Kun saatiin tietää joistakin miehistä, että he olivat sukupuolisuhteessa toisten miesten kanssa, niin heidät heti otettiin kiinni ja poltettiin. Tämä on yhtä hullua kuin mediumien vaino. – Mutta tietenkin tulee aika, jolloin me ihmiset osaamme suhtautua puolueettomasti kaikkiin ilmiöihin elämässä. Nyt on luonnollista, että kun ei tuollaisia olentoja ymmärretä, vaan halveksitaan ja pelätään heitä, niin heissä voi ilmetä kaikenlaista sellaista, joka ei ilmenisi, jos heitä kunnioitettaisiin. Heissä voi tulla ilmi paheita ja intohimoja seurauksena siitä, että heitä vainotaan ja ahdistetaan. Mutta jos heitä kunnioitettaisiin, että he saisivat vapaasti kehittää itsessään sellaista, mikä on arvokasta, silloin me voisimme heistä oppia. Onhan luonnonkansojen keskuudessa ollut paljon sellaista, että viisaat ovat käyneet tarkastamassa vastasyntyneitä lapsia, ovatko he välittäjiä – sellaista voitte lukea vaikka suomalaisista kansoista – ja jos he ovat niin merkittäviä, niin he ovat ottaneet heidät kasvatettaviksi. Heistä tulee sitten tietäjiä ja suuria auttajia, ihmeellisempiä kuin tavallisista ihmisistä.

Tällainen aika täytyy tulla ihmiskuntaan. Ja me voimme rauhallisesti toivoa, että niin viisastumme ja valistumme, että osaamme ottaa sen hyvän mikä on siihenkin ilmiöön kätkeytyä.

VIELÄKIN VÄLITTÄJISTÄ

Viime esitelmän loppupuolella tulimme maininneeksi alustavasti kahdenlaisista ilmiöistä meidän inhimillisessä maailmassamme, kahdenlaisista tavallaan psykologisista, tavallaan fysiologisista ilmiöistä, jotka ovat omiansa näyttämään meille, että tämä meidän elämämme täällä maan päällä ja meidän oma olemuksemme ihmisolentoina ei ole niin yksinkertainen kuin usein mielellämme soisimme. Emme ole kuolemattomia, ja kuitenkin olemme kuolemattomia. Emme ole oikeastaan sukupuoliolentoja, ja kuitenkin olemme sukupuoliolentoja. Sentähden meillä on edessämme tässä ilmiömaailmassa probleemoja, jotka ovat omiansa muistuttamaan meille, että elämän ratkaisu ei ole niinkään yksinkertainen ja helppo. Ja kun viime kerralla mainitsimme näistä ilmiöistä ohimennen ja alustavasti niin sanoaksemme luonnollisen tarkoituksen kannalta, niin pelkään, että moni arvoisista kuulijoista jäi vähän tyytymättömäksi ja rauhattomaksi mielessään. Asia ei tullut valaistuksi niin monipuolisesti kuin se vaatisi, ja en tullut puhuneeksi yhtään siitä puolesta, joka meitä henkisinä totuudenetsijoinä kaikista eniten kiinnostaa. Sentähden tuo esitys jäi vaillinaiseksi. — Aikomukseni alkuaan olikin jättää koko aihe täksi päiväksi, mutta kun en ollut aivan varma, olisiko minulla enää tilaisuutta puhua tänään, — koska tunsin itseni hieman sairaaksi — niin ajattelin aloittaa tuotakin aihetta. Sentähden se jäi noin vaillinaiseksi. Tarkoitukseni olisi siis tänään jatkaa niistä ilmiöistä, ja tutkia niitä toiselta, henkisemmältä kannalta, joka meitä enemmän kiinnostaa.

Me sanomme ihmisestä, kun ulkoapäin katselemme häntä ja näkyvää maailmaa, että hänen tehtävänsä on kasvaa ja kehittyä, tehdä työtä, syödä ja nukkua, pysyäksään hengissä. Sillä tavoin hän voi elää tässä näkyvässä maailmassa; ja se on hänen tehtävänsä luonnon kannalta. Kukaan ei sitä voi kieltää. Mutta se tehtävä — ainoastaan tehdä jotakin työtä umpimähkään, ja syödä ja juoda — ei kuitenkaan ketään ihmistä tyydytä. Mehän olemme ihmisinä järkeviä, ajattelevia olentoja, ja pyydämme muuta eläältä ja määrittelemme toisella tavalla ihmiselämää. Me kysymme: mitä varten meidän pitää tehdä työtä, syödä, juoda ja nukkua. Ei suinkaan sitä varten vain, että pysyisimme elossa. Me kysymme: mikä on tämä näkyvä ruumiillinen elämä? Mitä varten olemme syntyneet tänne ja elämme? Kun me kysymme ihmisinä elämän tarkoitusta, emme rajoitu puhumaan vain ruumiillisista tarpeista, jotka ovat välttämättömiä pysyäksemme hengissä, vaan tarkoitamme itse elämän henkistä, sisäistä tarkoitusta — syytä, mitä varten me olemme täällä. Samalla tavoin voimme myöskin lähestyä näitä kahta probleemaa, näitä kahta ilmiötä tässä näkyvässä maailmassa, joista oli viime kerralla puhe. — Kun nyt ajattelemme näitä ilmiötä, niin silloinhan voimme niistä puhua sillä tavoin kuin viimeinkin — nimittäin edellyttämällä, että ne ilmiöt ovat olemassa. Mutta, kuten tiedämme, tämä ei suinkaan ole kaikkien ihmisten mielestä niinkään varmaa. Eivät kaikki ihmiset ole selvillä siitä, että noita tuollaisia välittäjäilmiöitä on olemassa. Eivät kaikki ihmiset sitä usko, päinvastoin. Jospa nyt — puhuaksemme tuosta ensimmäisestä ilmiöstä, mediumismista — kysymme niin sanottua tieteellistä kasvatusta saaneilta ihmisiltä: mitä te sanotte mediumismista? — he sanovat: eihän sellaista ole olemassa, mediumit ovat olentoja, jotka välittävät yhteyttä näkyvän ja näkymättömän maailman välillä. Mutta tieteellisesti ei ole ollenkaan todistettu, ja on hyvin epäiltävää, onko henkimaailmaa olemassa. Eihän henkimaailmaa, kuoleman jälkeistä elämää ole. Päinvastoin tuntuu paljon luonnollisemmalta sellaisten ihmisten mielestä, ettei kuolemanjälkeistä elämää ja henkimaailmaa ole olemassa. — Mitä taikauskoa! Kuinka voisi olla välittäjiä olemattoman ja olevaisen, tämän näkyvän elämän välillä. Se on hullu edellytys. Eiväthän mediumit voi olla muuta kuin petkuttajia ja osaksi sairaalloisia olioita, jotka luulevat, että henkiä ja henkimaailmaa on olemassa, ja että he voivat niiden sanomia välittää tähän näkyvään maailmaan. Ei tarvitse kuin mennä johonkin "hihhulien" kokoukseen, jossa harjoitetaan esimerkiksi kielillä puhumista. Siellä kaikki istuvat hiljaa ja odottavat, että henki tulee päälle. Ja kun he odottavat sitä, niin ensin alkaa yhdessä nykäyksiä ja toisessa ja sitten kuuluu ääniä kurkussa. Ja huomataan, että joku päästää jonkin äänen, että: ohoo

molomoo. . ., ja toinen toisen yhtä järjettömän mölinän, ja ihmiset kuvittelevat, että nyt he joutuvat kosketukseen henkimaailman kanssa. Sehän on sairaalloista psyykkistä tartuntaa, jota aina on saatu nähdä. Ei se mitään todista, sillä kun he puhuvat kielillä, esimerkiksi jotakin sellaista kuin: holipompon holomolo, niin eihän sitä kukaan ymmärrä. Itse hän saattaa vastata: minä laulan pyhällä kielellä. – "No, mitä se merkitsee?" – "Etkö sinä tiedä, että se merkitsee: Jumalan armo on Pojassa suuri." – Yhtä hyvinhän olisi hän voinut hänen mielestään puhua tuota oikealla kielellä. – Tuollaista on tuo mediumismi. Kaikki ne ilmiöt ovat taikauskoa ja sairautta. Tietenkin meidän täytyy siihen huomauttaa, että jos tuolla kannalla pysymme, emme ollenkaan pääse totuuden perille. Jäämme aina vain portin ulkopuolelle, ja saamme tyytyä omaan filosofiaamme. Mutta jos todella olemme niin totuutta harrastavia, vapaamielisiä ja ennakkoluulottomia, että tahdomme ottaa asioista selvää, epäilemättä tulemme vakuuttuneiksi siitä, että on olemassa mediumismia ja mediuumeja – huolimatta siitä, että on paljon vääriä ilmiöitä. Ei väärä raha todista, että oikeita rahoja ei ole. Päin vastoin, jos meillä on sairaalloisia taikauskoisia ilmiöitä, joissa ei ole pontta eikä perää, on se silloin omiansa todistamaan meille, että on olemassa oikeita ilmiöitä. Täytyy olla oikeita mediuumeja, jos on vääriäkin. Ja jos puhumme mediuumeista, emme puhu oletetuista eikä vääristä mediuumeista, vaan niistä, jotka sitä todella ovat. Niitä ei ole paljon, mutta vääriä voi ilmestyä joka puolella maailmaa, ja esimerkiksi Amerikassa niitä kasvaa kuin sieniä sateella. Vääriä on siis aina tavattavissa, mutta harvassa oikeita mediuumeja, jotka ovat syntymästään saakka toisista ihmisistä poikkeavia, jotka todella ovat erikoisia olentoja, erikoisia taipumuksia ja kykyjä omaavia. Ja kuitenkin niitä on, niinkuin jokainen totuudenetsijä ennemmin tai myöhemmin huomaa, jos hän jatkaa tutkimuksiaan. Kyllä hän huomaa, että on todella olemassa todellisia mediuumeja, ja ne ovat sitten niitä olentoja, jotka seisovat ikäänkuin toinen jalka näkyvässä ja toinen jalka näkymättömässä maailmassa ja sillä tavoin välittävät tietoja näkymättömästä tähän näkyvään maailmaan. Ehkä joskus päin vastoin. Joka tapauksessa he ovat aivan erikoisia luonnon ilmiöitä. Ja silloin he – niinkuin sanoimme – luonnon kannalta tietenkin vain osoittavat ja näyttävät meille, että henkimaailma on olemassa. He muistuttavat meitä siitä, että kuoleman takana on elämää, että elämä ei lopu kuolemaan, vaan että kuolemaa oikeastaan ei ole olemassa. Sitä muistuttavat meille ja opettavat nuo mediumit. – Ja me kysymme: onko heidän tarkoituksensa vain tämä ns. luonnollinen tarkoitus? Onko heidän elämänsä tarkoitus vain välittää tietoja näkymättömästä näkyvään? Kuinka monen mediumin, niinkuin voimme elämässä havaita, elämäntehtävä, voisi sanoa, melkein loppuu siihen, että hän pitää niin sanottuja istuntoja ihmisten kanssa ja siten antamalla tietoja näkymättömästä maailmasta todistaa toisille, että kuolemanjälkeistä elämää on olemassa. Monen mediumin elämä aivan kuin tyhjentyy tähän. Ja ainakin yksi mediumi on kysynyt minultakin kerran: "Mikä on oikeastaan meidän tehtävämme mediuumeina? Onko se yksinomaan tämä? Välistä se tyydyttää, välistä ei. Se tyydyttää silloin, kun me saamme selvän todistuksen siitä, että me olemme voineet jotakuta ihmistä auttaa. On tullut esimerkiksi istuntoon joku sureva, joka epäilee, onko mitään olemassa kuoleman jälkeen. Häneltä on kuollut rakas omainen ja hän suree sitä seikkaa, eikä tiedä mitä hänen itsensä pitäisi tehdä. Hänestä tuntuu elämä niin mustalta ja synkältä, että hän ajattelee olevan parasta etsiä kuolemaa. Silloin tuo ihminen, joka sattuu tulemaan istuntoon, voi saada tiedotuksen, sanoman tuolta rakkaalta vainajalta, niin epäämättömän sanoman, ettei sitä voi epäillä. Tahi ehkä hän saa jopa nähdä tuon omaisensa." Ehkä mediumi on fyysikaalinen mediumi, joka välittää olentojen ilmestymistä. Ehkä hän kuulee sitten vielä tuon olennon sanovan: "Minä elän vielä, älä sure. Minun on hyvä olla. Älä sure, vaan odota. Sinä pääset myöskin tähän ihmeelliseen maailmaan, jossa olen." – Kun surun murtama ihminen saa tällaisen sanoman ja näkee tällaisen ilmiön, silloin hän tuntee saavansa arvaamatonta apua. Hän kiittää Jumalaa ja välittäjää, ja he molemmat tuntevat itsensä onnellisiksi. Mutta näitä tapauksia ei satu jokaisessa istunnossa. Sentähden voi mediumistakin välistä tuntua, että hänen elämänsä ei täysin tyydytä häntä. Sitten hänellä voi olla sellaisia vaikeuksia, että hän saa hyvin paljon kärsiä. Vainajat ilmestyvät tavallisesti tuollaiselle mediumille sellaisina, kuin he olivat kuollessaan, ja kun he tahtovat todistaa läsnäolijoille oman persoonallisuutensa, keitä he ovat, he tietenkin kertovat omista sairauksistaan. Mediumi silloin tuntee tavallaan nämä sairaudet omassa itsessään. Sentähden hän voi kävellä tietyllä tavalla. Jos vainaja ontui, niin mediumi ontuu. Jos vainajassa oli keuhkotauti, niin mediumi yskii. . . jne. Tämä tapahtuu kaikki sillä tavoin, että mediumi tuntee itsessään tuon vainajan sairaudet ja taudit, ja hän kuvaa siis, mitä hän itsekin tuntee. Hän tuntee, kuinka hänelle kasvaa parta tai viikset, tahi kuinka hänen hiuksensa lähtevät pois, tahi kuinka ne ovat aaltoilevia kuin tuon vainajan hiukset. Ja sentähden voimme hyvin

ymmärtää, että usein istunnon jälkeen mediumi ei saata vapautua kaikista jälkivaikutuksista; hän tuntee voivansa pahoin, ja siihen kuuluu tavallisesti, että hän antaa ylen. Minulla on ollut tilaisuus nähdä tuollaista. Mediumi voi pahoin ja sanoo: en pääse muuten näistä sairauksista kuin että tyhjennän ruumiini. Ja se on vaikeata. Ei se ole ainoastaan siinä, että hän keskittää huomionsa ja pinnistää "seansin" aikana; kiitokseksi hän saa kaikki taudinpuuskat ja pahoinvoinnin kohtaukset. Usein tapahtuu näin. Ja sitten voi vielä tapahtua niinkin, että joku mediumille vastenmielinen henkiolento, joka on pyrkinyt antamaan tietoja itsestään, jää häntä vaivaamaan. Varsinkin alkuaikoina, kun mediumi ei ole tottunut ammattiinsa, hän jää tällaisten erilaisten olentojen vaikutuksen alaiseksi, ne pysyvät hänen kintereillään eivätkä anna hänelle rauhaa. Joku pysyy kiinni hänessä, ja voi olla että tuo vainaja sanoo hänelle: juo viinaa tai viskyä vähäsen, että pääsen rauhaan tuosta hirmuisesta himosta! Ja päästäkseen rauhaan mediumi voi juoda niin paljon, että hänen omatkin aistinsa himmenevät — ja tuo vainaja jättää hänet rauhaan. Tämä on myöskin eräs puoli mediumismista. Ja voimme ymmärtää, että mediumi voi joskus kysyä: mikä tämä minun elämäni oikeastaan on? — Ja nyt meidän täytyy silloin sanoa, kun tutkimme asioita okkultisesti, ihmiskunnan henkisen kehityksen kannalta, että mediumit tavallaan ovat kuin lupauksia jostakin. He näyttävät meille, millaisia meidän kaikkien kerran tulee olla. He eivät oikeastaan ennusta meille, että kaikkien tulee olla mediumeja, vaan ennustavat meille, että niitä kykyjä kuin heillä on, tulemme kaikki saamaan. Jos joku mediumi on selvänäkijä, niin luonto hänen avullaan näyttää, että hän on kuin ensimmäinen pääskynen keväällä: hän ennustaa mitä kykyjä kaikilla ihmisillä tulee olemaan; samalla tavoin kuin tämä mediumi omien kykyjensä nojalla on vakuuttunut siitä, että henkimaailma on olemassa ja voi nähdä henkimaailmaan, samalla tavoin kaikki ihmiset tulevat kerran selvänäkeviksi ja selväkuuleviksi, ja tulevat olemaan yhteydessä näkymättömän maailman kanssa. — Mutta mitä se merkitsee mediolle itselleen? Merkitseekö se hänelle itselleen, että hänen pitää yhtä mittaa antaa todistuksia meille, että henkimaailma on olemassa? Merkitseekö se vain sitä, että hän antautuu — niinkuin voisi sanoa — yhtämittaa istuntoihin meidän kanssamme. . . vai mitä se merkitsee hänelle itselleen? Mikä tilaisuus tarjoutuu hänelle itselleen tällaisen mediumikyvyyn välityksellä? Mihinkä se mediumismi viittaa hänen itsensä suhteen? — Tämä kysymys silloin koskee asian henkistä puolta, sillä jokaisella ihmisellähän on myöskin jokin tarkoitus. Hänen omalla elämällään, omilla kärsimyksillään ja kokemuksillaan on jokin tarkoitus. Ja mikä on mediumin tarkoitus? — Silloin me huomaamme, että vaikka ylevä tarkoitus on jo siinä, että hän paremman puutteessa voi palvella ihmiskuntaa, niinkuin hänelle on mahdollisuus tehdä, niin hänellä itsellään on siinä toinen tarkoitus. — Ottakaamme pieni rinnakkaisesimerkki elämästä. Meillä on joku runoilija, ja hän on ihmeellisen taitava sepittämään loppusointuja — sanoja, jotka sointuvat hyvin yhteen. Se on muodostunut hänelle luonnolliseksi taidoksi. Hänellä on talangi, kyky. Aina on paljon ihmisiä hänen ympärillään, jotka pyytävät juhlarunoja erilaisiin tilaisuuksiin. — "Minun tätini täyttää kuusikymmentä vuotta, kirjoita runo", sanoo yksi. Ja toinen sanoo: "Nyt on sen ja sen vuosijuhla, syntymäpäivä jne. . ." Runoilijalla on hirveästi työtä, ja hän voi ajatella: "Olen olemassa sitä varten, että palvelen ihmisiä sillä, että kirjoitan runoja juhlatilaisuuksiin, kaikenmoisiin karamelleihin ja onnentoivotuskortteihin jne. Ne tulevat kuin itsestään minun päästäni." — Ja ihmiset ovat kiitollisia, kun hän on niin hyvä ja palvelevainen ihminen. Mutta jos katselemme hänen sieluunsa, näemme että se on autio ja tyytymätön. Hänestä tuntuu, että hänellä ei ole mitään tarkoitusta. Hän on kuin kaivanut maahan talenttinsa. Hän tuntee omassatunnossaan, että hänellä on tämä merkillinen kyky luoda omasta itsestään jotakin ja nähdä jotakin. Hänen pitäisi kirjoittaa jokin runoteos, joka ei ole aiheutunut jostakin tietystä juhlatilaisuudesta, vaan on kuin syntynyt toisesta maailmasta ja hänen sisäisestä vaatimuksestaan. Hän tuntee sisässään, että elämä olisi mennyt hukkaan, jos hän kirjoittaisi vain tilapäisrunoja. Hänenhän täytyy tuntea luomisen iloa sisässään. Ja sentähden näemme, että ihmisten palveleminen on erikoisia lahjoja omaaville olennoille sivuseikka. Sillä hän ei palvele kuolevaisia yksilöitä, vaan koko ihmiskuntaa. Silloinhan hän tuntee palvelevansa Jumalaa. Mestarimmehan sanoi: "Rakasta Jumalaa ylinnä kaiken ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi." — Ja kun hän tuntee rakastavansa Jumalaa ylinnä kaiken, hän tuntee voivansa luoda. Ja hän pitää silloin noita kaikkia yksilöitä yhtä mitättöminä kuin itseäänkin. Sillä tavoin hän tuntee voivansa palvoa ja palvella Jumalaa. Kaikki suuret kuolemattomat mestariteokset ovat syntyneet — toisessa tai toisessa suhteessa, millä taiteen alalla tahansa —, kun ihminen todella on tuntenut koko olemuksellaan, mitä on rakastaa Jumalaa ylinnä kaiken ja kaikkia toisia kuin itseään. — Ja sillä tavoin myöskin mediumi epäilemättä

tuntee sisässään, että hänenkin voimansa oikeastaan tuhlautuu ja menee hukkaan, jos hän vain pitää istuntoja ja antaa pieniä todistuksia, jotka eivät vaikuta mitään, ihmisille, jotka nauravat niille. Mediumi tuntee, että hän on jollakin tavoin epäilty ja vainottu olento, samalla kun hän tietää joitakuuta todella auttaneensa. Ja emme saata ihmetellä, että hänen sielussaan elää tuo ihmeellinen kaipuu ja ikävä voida täyttää Jumalan tahtoa, voida tehdä jotakin, jonka maailman ja maailmojen Jumala itse on hänelle määrännyt. — Mikä on minun elämäntehtäväni? — Ja tähän kysymykseen saamme silloin myöskin aivan selvän vastauksen. Mediumin elämäntehtävä oikein henkisesti, sisäisesti katsoen, ihmiskunnan henkisen kehityksen kannalta ja ikuisena tehtävänä on kasvattaa itseään hallitsemaan ja hillitsemään omia kykyjään. Hänen pitää kasvattaa itseään pois mediumisuudesta: hänen pitää kasvattaa itseään oman itsensä herraksi. Siinä on hänen elämänsä okkultinen salaisuus. Tee itsestäsi itsesi herra, silloin sinä olet todella armoitettu olento. Olet todella sellainen olento, joka kuljet ihmiskunnan edellä. Silloin olet todella saanut ihmeellisen talentin luonnolta, ihmeellisen kyvyn, jota ei ole muilla ihmisillä. Silloin olet todella armoitettu olento. Taistele oma taistelusi, voita itsesi! — Näin sanoo viisaus mediumille. Se on mediumin saama neuvo elämältä. Harvat mediumit tämän huomaavat ja harvoilla on tilaisuutta saada sellaista neuvoa, koulutusta, jota tarvitaan. Mediumit, nuo luonnostaan psyykkisiä kykyjä omaavat olennot voisivat kulkea muun ihmiskunnan edellä. He voisivat näyttää toisille ihmisille, kuinka voidaan taistella, kuinka voidaan voittaa. Ja se taistelu, mikä tuollaisella mediumistisella ihmisellä on, ei ole mikään leikin asia. — Meillä on loistava esimerkki meidän omassa teosofisessa liikkeessämme siitä, mitä ihminen voi aikaansaada, kun hän taistelee ja voittaa. Tiedämme, että Helena Blavatsky, syntyyän kreivitär Hahn, oli lapsesta saakka poikkeusilmiö, mediumi, kerrassaan mediumistinen olento, jolla oli monia psyykkisiä kykyjä. H. P. B. — niinkuin olemme tottuneet nimittämään häntä — oli pienestä pitäen yhteydessä näkymättömään maailmaan. Hän näki, mitä toiset eivät nähneet, leikki tonttujen ja haltijoiden kanssa, joita toiset eivät ollenkaan nähneet. Hän seurusteli luonnossa kaikenlaisten näkymättömien olentojen kanssa, ja hänen oma kuvitusvoimansa — imaginaationsa — oli niin voimakasta, keskitettyä, että kun hän jotakin sanoi leikkitovereilleen, niin se heti suggestiivisesti vaikutti toisiin niin, että hekin näkivät niitä hirviöitä. H. P. B. sanoi esimerkiksi: "Katsokaa, tuosta järvestä nousee hirviö!" — Ja kaikki lapset pelästyivät ja katsoivat sitä. H. P. B. osasi — niinkuin materialisti sanoo — "valehdella" niin vaikuttavasti, että toiset uskoivat. Me tiedämme, että hänen mediumistinen kykynsä nuoruusvuosina monta kertaa pantiin koetukselle, ja monta kertaa hän todisti mediumisuutensa. Kerran hän oli erään venäläisen piispan luona sisarensa kanssa, ja tuo piispa oli erittäin ystävällinen. H. P. B. viittäsi kädellään, ja iso raskas nojatuoli tuli häntä kohden. Piispa katseli häntä ja sanoi: "Lapseni, te olette suuresti armoitettu, kun vain asetatte nämä kykyenne Jumalan palvelukseen. Varokaa, etteivät pahat voimat saa valtaansa teitä."

H. P. B. kertoi sittemmin, että hän sai läpikäydä suunnattoman ankaran kasvatuksen, jonka seurauksena oli, että hän saavutti vallan ja herruuden noiden kykyjensä yli. Hän itse sitten vallitsi noita kykyjään, eivätkä ne häntä — niinkuin mediumissa. Tietenkin muistamme, kuinka hän oli valmis niitä käyttämään. Se oli tuon vanhan mediumisuuden jälkivaikutusta. Hän teki sen todistaakseen ystävilleen, että oli enemmän taivaan ja maan välillä, kuin mitä filosofit sanoivat. Hän tahtoi todistaa, että materialismi oli väärää, ja teki kokeita ystäväpiirilleen. Hänen tarkoituksensa ei ollut, että niistä olisi puhuttu ulkopuolisille. Hän ymmärsi, ettei siitä hyvää seuraa. Mutta hän oli niin luottavainen, että jos kuka tahansa pyysi häntä, sai hän hänet ilmiöitä esittämään, ja se saattoi olla vihamielinen ihminen, joka vain ajatteli itseksensä: "Millähän tavalla tuo vanha noita-akka sai tuonkin aikaan?" — ja keksi sitten oman selityksensä. Sillä tavalla hyvyys ja ystävällisyys palkittiin epäluulolla, vihalla ja kaikella pahalla — niinkuin on aina ollut maailmassa. Ja kyllä H. P. B. viimeisinä vuosinaan oli hyvin pahoillaan siitä, että hän oli mitään ilmiöitä esittänyt. Hän katui ankarasti niitä: "Kirotot ilmiöt, jotka ovat saaneet niin paljon pahaa aikaan!" Mutta oli tehty, mikä oli tehty, ja se oli kyllä hyvässä tarkoituksessa tehty. — H. P. B. oli esimerkki sellaisesta mediumista, joka pyrki ja voitti itsensä, joka sai hallintaansa nuo voimat, joita hänellä luonnostaan oli. Ja mikä oli se päämäärä, mihin hän pyrki? Eihän se vain ollut sitä, että hän saisi hallintaansa jotkut kykynsä. — "Päämaali on se", sanoo vanha viisaus, "että tällä tavoin voitetaan kuolema. Sinä seisot mediumina toinen jalka kuoleman valtakunnassa, toinen elämässä. Nyt sinun on yhdistettävä nuo molemmat valtakunnat ja voitettava kuolema. Sinun on astuttava

kuoleman portin lävitse; otettava kuolema haltuusi. Tulet kuolemattomaksi oleneksi. Sinulle on annettu niin ihmeellinen tehtävä tässä näkyvässä elämässä, että tulet kuolemattomaksi. Jos ponnistat, saavutat sen tietoisuuden, että kuolemaa ei enää ole. Kun sinä 'kuolet', niin sinä elät jo sellaisessa tajunnan tilassa, että sinä et kuole. Säilytät täydellisesti oman tietoisuutesi. Eikä se pelota sinua, vaan voit jättää tämän näkyvän ruumiin, niinkuin monta kertaa olet tehnyt. Sinä elit näkymättömässä maailmassa tämän näkyvän elämän aikana. Sinulle ei ole kuolemaa, niinkuin yleensä ihmisille on. Tällainen edeltäjä sinä voit olla, ja sillä tavoin voit auttaa ihmiskuntaa. Kun tulet kuolemattomaksi oleneksi, palvelet Jumalaa rakastamalla häntä. Sinä palvelet ihmiskuntaa, mutta ihmiskunta ei tiedä, millä tavoin sinä rakastat ja palvelet sitä. Ei ole pääasia, että ihmiset tietävät, mitä hyvää sinä teet. Pääasia on, että sinä tiedät täyttäväsi Jumalan tahdon. Ihminen ei voi tulla täysin onnelliseksi, ennenkuin hän tuntee täyttävänsä Jumalan tahdon." — Se on sanoma, joka mediumille annetaan.

Myös nuo toiset olennot, joista puhuimme viime kerralla, ovat myöskin jonkinlaisia välittäjiä. Heillä on toinen puoli toisessa sukupuolella ja toinen toisessa. Ja jos kysymme ihmisiltä; onko niitä ihmisiä olemassa, niitä, jotka ovat sillä tavoin kaksisukuisia, että ovat näennäisesti tässä fyysisessä muodossa toista, mutta sisänsä tuntevat olevansa toista sukupuolta —, niin suuri yleisö kohauttaa olkapäitään. "Miten niitä olisi? On olemassa ainoastaan hirveitä paheita. — Sehän on hirveä juttu koko asia. Sukupuoliasia on sellainen, että ei saa ajatellakaan sen sivuilmiöitä. Se on meistä niin kauhea ja hirmuinen asia, että siitä ei voi puhua, ja sitä ei saa edes ajatella." — "Oi, voi", sanoi kerran minulle eräs ihminen. "Minä olen vanha ihminen ja olen kuullut sellaisista ihmisistä, jotka rakastavat omaa sukupuoltaan. Ja ne kaikki, jotka olen nähnyt, ovat sitten vasta olleet 'rotisia'. (Se on jotakin suomen ruotsia, mutta se tarkoittaa jotakin hyvin huonoa ja kovin ikävää). Ne ihmiset ovat kaikkea muuta kuin muun ihmiskunnan edellä. Olisivatko he muka jollakin tavoin välittäjiä ja todistaisivat tulevista ajoista ja henkisistä asioista. Se on hirveätä ajatellakaan." — Mutta mitenkähän lienee? Ensinnäkin meidän täytyy kääntää katsemme heti pois kaikista niin sanotuista paheellisista ilmiöistä, joista sanotaan, että ne ovat pahasta. Sehän on aivan sama asia, jos mediuumeista puhuessamme kiinnittäisimme huomiomme kaikenmoisiin poikkeusilmiöihin, sairaalloisiin, hysteerisiin itseluulotteluihin. Niistähän me luonnollisesti käännämme katsemme pois. Se on aivan ensimmäinen asia, kun tahdomme päästä selville asioista. Tietenkin, jos olemme tutkijoita, tutkimme kaikkia ilmiöitä. Lääkärit tutkivat sukupuolikysymystä ja tutkivat kaikenlaisia sairaalloisiakin ilmiöitä — sukupuolihimon ilmauksia. Mutta jos heidän tieteellinen tutkimuksensa rajoittuu vain siihen, että he luokittelevat, minkälaisia paheen ilmauksia on olemassa, eivät he ole mitään totuutta vielä siitä nähneet — ainoastaan, minkälaista on näkyvässä maailmassa. He ovat silloin aivan kuin jääneet sille kohdalle, että ihmisen täytyy syödä, juoda, nukkua ja tehdä työtä. — Mutta kun todella tahdomme päästä selville niistä luonnonilmiöistä, välittäjäilmiöistä, joista olemme puhuneet, silloin meidän täytyy tutkia niitä harvoja ilmiöitä — sanomme, että niitä voi olla noin kaksi prosenttia —, jolloinka ihminen syntymästään saakka tässä suhteessa on toisista poikkeava. Hän jo pienenä osoittaa erikoisia oireita ja sitten isompana huomaa olevansa aivan onneton olento. Niihin ilmiöihin on meidän kiinnitettävä huomiomme, että pääsisimme selville, kuinka todella on olemassa tällaisia välittäjäihmisiä — ja ne ihmiset ovat silloin useimmiten kaikkea muuta kuin vastenmielisiä olentoja. He ovat useimmiten — jos maailma ei ole vetänyt heitä mihinkään — onnettomia, mutta useinkin sangen sympaattisia olentoja. Me emme heitä ymmärrä; he eivät ymmärrä itseään. Sentähden he jäävät onnettomiksi. Jos he etsivät rakkautta elämästä, he etsivät omasta sukupuolestaan, ja heidän kohtalonsa on kova. Heitä kohdellaan kylmyydellä. He voivat saada jonkun ystävän, ja silloin tuo ystävyysuhde voi olla erinomaisen kaunis ja ylevä. Usein se päättyy myöskin jonkinmoiseen pettymykseen. Sen takia noiden ihmisten elämä ulospäin jää aivan onnettomaksi ja sellaiseksi, että he selvästi voivat vajota paheisiin, jos ei ole mitään sellaista, joka ohjaisi heitä parempaan. He ovat jonkinlaisia yhteiskunnan hylkiöitä, joista kukaan kunniallinen ihminen ei välitä. Me potkimme heidät luotamme, ja silloin he joutuvat kaiken tuskan ja onnettomuuden ja kurjuuden kuuluihin. Muut ihmiset helposti käsittävät, että heidän elämänsä on siinä, että he voisivat olla onnellisia. He aina kysyvät itseltään: missä on minun onneni? Sitä ei noille välittäjäolentoille ole olemassa. Kuinka Jumala on tehnyt minut näin onnettomaksi? Heidän onnenkysymyksensä jää vain katkeraksi kysymykseksi. Toiset ihmiset kuitenkin voivat syyttää toisia, jos

eivät itseään, siitä, etteivät ole onnellisia. He voivat lohduttaa monin tavoin itseään. Mutta tuollainen ihminen ajattelee: olisikohan minun pitänyt heti nuorena tappaa itseni? Mitä varten minä olen olemassa? Enhän saa mitään onnea elämässä. Nuo ihmiset, mikäli ovat kunnan ihmisiä, saavat tietenkin jotakin tyydytystä kaikenmoisista pienistä palveluksista, mitä voivat tehdä, ja kunniallisesta työstä, toimesta ja virasta. Ja se auttaa heitä eteenpäin elämässä. Historian kuluessa on ollut useita suuria ja kuuluisia nimiä, jotka ovat olleet tuollaisia salaperäisiä välittäjäolentoja. He ovat osanneet luoda kuolemattomia mestariteoksia. Tämä seikka vie meidät itse asiassa kysymykseen: "Mikä on sitten tällaisten ihmisten erikoistehtävä elämässä? Mitä elämä on tarkoittanut sillä, että se on synnyttänyt tällaisia ihmisiä?" – Älkäämme puhuko paheista, vaan niistä erikoisihmisistä. – Mitä varten he ovat olemassa? – Sanoimme viime kerralla, että he ovat luonnon kannalta olemassa muistuttaakseen meille, että me olemme enemmän kuin sukupuoliolentoja. Emme ole ainoastaan miehiä ja naisia, vaan olemme ihmisiä, ja kaikissa ihmisissä pölevät toisenkin sukupuolen voimat. Noissa olennoissa ne ovat yhtyneet, niin että sellainen olento ymmärtää toista sukupuolta, kuin ei koskaan vain yhtä sukupuolta oleva ihminen voi ymmärtää toista. Ja luonto viittaa siihen, että meidän kaikkien täytyy kehittyä niin inhimilliseksi, että voimme ymmärtää molempia sukupuolia, ettemme enää jää sukupuoliolentoiksi, vaan näemme sukupuolen takaa sen, mikä on ihmistä. Sitä nuo välittäjät ikäänkuin ennustavat meille. He viittaavat tulevaisuuteen, joka tulee meille, ihmiskunnalle, kun tulevaisuudessa olemme voittaneet sukupuolen. Mutta sitten kysymme: mikä elämä voi heitä, jotka näin ovat ennenaikaisessa asemassa, tyydyttää? Muutamat harvat ovat ennenaikaisesti sellaisessa asemassa, että heidän on pakko ratkaista tuo sukupuolikysymys. Jos he eivät ratkaise sitä, jäävät he kuin eläimien tasalle. Mutta jos ajattelemme, millä tavoin heidän tulee se ratkaista, silloin elämän viisaus vastaa selvin sanoin: "Katsokaa, te jotka olette tuollaisia olentoja, te olette saaneet erikoisoikeuden. Teille on annettu erikoinen tilaisuus. Voitte olla edeltäjiä, jos tahdotte. Ainoastaan jos tahdotte ja ymmärrätte, te voitte kulkea muun ihmiskunnan edellä, sillä te voitte nähdä selvemmin kuin toiset, jos syvennytte asioihin, mikä on ihminen. Voitte nähdä täydellisen ihmisen, joka on kaiken sukupuolispuuden yläpuolella. Ja voitte nähdä, että se ei ole ainoastaan mies. Jos mies katselee täydellistä olentoa, hän tekee siitä aina miehen. (Sentähden joissakin temppeleissä kuvattiin Jumalaa aina mieheksi.) Ja jos nainen pääsisi kuvaamaan Jumalaa, näkisi hän Jumalan äitinä, naisena. Mutta te molemminpuolisina olentoina voitte nähdä, että Jumala ilmentyneenäkin – tämä abstraktisessa merkityksessä – sisältää molemmat. Ei Hän ole sitä eikä tätä. Te voitte nähdä sen, joka on molemmat ja yksi niiden molempien takana, ja samalla ei kumpaakaan. Te voitte nähdä täydellisen ihmisen. Teidän tehtäväksenne on elämä antanut pyrkiä tuohon täydellisyyteen."

Mies ei voi, tekemättä väkivaltaa omalle luonnolleen, pyrkiä muuhun täydellisyyteen kuin miehellä on. Mies ajattelee täydellistä ihmistä jalona, ritarillisena, ylevänä, joka taistelee kaiken hyvän puolesta ja kaikkea paha vastaan. Hän on sankari. Mies ei voi kuvitella mitään muuta; muutenhan siitä tulisi jotakin sentimentaalista. Jos hänen täytyisi ajatella, että kuka ties hänen täytyisi rakastaa kuin äiti tai pieni tyttö –, niin se olisi äitelää. Sankariolentoa, jonka katseen edessä kaikki pahat olennot ja peikot lentävät tiehensä, mies käsittää. Sitten taas, jos normaalinainen ajattelee täydellistä ihmistä, on selvää, että hän ajattelee Jumalan äitiä, pyhää neitsyttä, ja samalla äitiä, joka tuntee aistillista rakkautta, lempeyttä, sääliä kaikkia kohtaan. Mitä elämä ja koko olemassaolo olisi ilman sitä rakkautta, joka pulppuaa naisen sydäimestä. Hän tahtoo olla rakastava olento ja kantaa vaikka koko maailmaa sylissään. Ja meidän ei tarvitse muuta kuin kysyä nuorilta ihmisiltä, jotka vielä haaveilevat ja ajattelevat, mitä kaunista he toivovat elämältä? Jokainen nuori tyttö ajattelee miehestä, pojasta, että hän on sankari; se joka suojelee kaikkia, puolustaa kaikkia kärsiviä, joka on jalo, ylevä, hyvä; joka taistelee totuuden puolesta, ja on kuin Jumalan sanansaattaja maan päällä, joka nostaa kaikkia kärsiviä ja köyhiä. Sellaista nuori tyttö ihannoii, prinssiä, ritaria. Jollakin tavoin hänen ritarinsa ja unelmiensa sankari on aina jalo. Ja samalla tavoin kuin poika ajattelee tyttöä, naista, hän ajattelee pyhää, puhdasta neitsyttä, joka rakastaa häntä. Ja hän ei uskalla ajatella ensin sitä, vaan sitä ehkä, että hän saisi olla polvillaan tuon neitsyen edessä, saisi näyttää rakkauttaan, pitää huolta, kantaa käsillään häntä. Ja sitten tuo kuva vaihtuu äidiksi. Hän tuntee ja muistaa oman äitinsä, äidin, joka on lasten ympäröimänä, ja joka niitä ikäänkuin kädestä vie Jumalan luo. Nuori poika ajattelee sillä tavoin neitosesta.

Kun sitten ajattelemme kolmatta sukupuolta, sitä jossa nämä molemmat sukupuolet ovat yhdessä, me aavistamme, että täydellisessä ihmisessä on sekä miehen että naisen kaikki olemuspuolet. Hän on jalo kuin ritari, mutta samalla rakastava kuin äiti ja puhdas kuin neitsyt. Ja sentähden viisaus, elämä sanoo noille ihmisille, jotka ovat noin mediumistisia sielultaan ja ruumiilliselta rakenteeltaan: teidän ihanteenne on nyt puhtauden ihanne. Te voitte sitä ymmärtää. Muut eivät voi ymmärtää, mitä se sisältää. Puhtauden ihanne on sen ihmisen ihanne, joka on noussut kaikkien myllertävien intohimojen yläpuolelle, jonka sielussa vallitsee rauha ja joka katselee silmillään suoraan Jumalaan ja Jumalan taivasten pyhyteen ja puhtauteen. Hän on tullut kuin lapseksi, ja lapsille kuuluu Jumalan valtakunta. Taivasten valtakuntaan eivät pääse muut kuin ne, jotka ovat lapsia. Siis he voivat selvemmin kuin muut nähdä puhtauden ihanteen, tuon kolmannen sukupuolen, lapsen. He voivat itse taistella ja tehdä työtä sen puolesta, että heistä tulisi lapsia, viattomia, helliä ja rakastavia kuin lapset. Kuka osaa näyttää rakkauttaan vilpittömämmin ja suuremmin kuin lapsi. Sellaisiksi voivat tulla ne ihmiset, jotka ovat saaneet luonnolta tuon merkillisen lahjan, että heissä on kaksi, vaikka ovat yksi. He voivat tulla lapsiksi.

EI KUKAAN TULE ISÄN TYKÖ MUUTEN KUIN MINUN KAUTTANI

Johanneksen evankeliumin juhlallisen mahtavat sanat "Minä olen tie, totuus ja elämä; ei kukaan pääse Isän tykö muuten kuin minun kauttani", ovat aina antaneet tukea niille ahdasmielisille mielipiteille, joiden mukaan kaikki toiset uskonnot ovat pakanallisia ja toisten uskontojen suuret perustajat ja heidän vapahtajansa ainoastaan ihmisiä, kuolevaisia, erehtyväisiä ihmisiä, jota vastoin kristinusko ja sen vapahtaja on ainoa Jumalan ilmoittama vapahtaja. Samalla nämä sanat ovat vaikuttaneet tympäisevästi kaikkiin niihin, joiden silmät totuudenetsijöinä ovat auenneet sille tosiseikalle, että kaikki uskonnot ovat aina opettaneet, millä tavoin ihmisen pitäisi pyrkiä hyvään, totuuteen ja täydellisyyteen. Ne kaikki ovat aina opettaneet, millä tavoin ihminen pääsee Jumalan yhteyteen, oppii tuntemaan Jumalan ja vapautuu kaikesta pahasta, kaikesta synnistä ja kaikesta epätäydellisyydestä. Kaikki totuudenetsijät, jotka ovat tämän havainneet ja nähneet, kuinka ne, jotka nimittävät itseään kristityiksi, ovat monen, monen vuosisadan aikana kasvattaneet itseään ahdasmielisiksi, suvaitsemattomiksi ja kaikkea hyvää kieltäviksi omassa uskossaan ja oman kirkkonsa piirissä, kaikki nämä totuudenetsijät ovat, niinkuin sanoin, tunteneet vieraantuvansa noista sanoista. Ne tuntuvat liian itsetietoisilta, liian ylpeiltä ja vaativilta. Selvää on, ettei kukaan kuolevainen, tavallinen ihminen ole voinut noin sanoa; ei kukaan ole voinut itsestään sanoa olematta perin ajattelematon ja miltei tyhmä, että "minä olen tie, totuus ja elämä; kukaan ei voi tulla Isän luokse paitsi minun kauttani". – Tämä olisi todella tyhmä lausunto, jos joku tavallinen ihminen niin olisi sanonut. Sentähden kristityt välttävätkin tuon pulman sanomalla, ettei se ollutkaan ihminen, joka lausui nämä sanat. Ne lausui Jumala itse, taikka Jumalan Poika. Näin välttävät kristityt tuon tutkivan kysymyksen. Mutta totuudenetsijä ei tyydy minkäänlaisiin ylimalkaisiin selityksiin. Ainakin hän tahtoo ymmärtää, mitä hänelle väitetään; hän tahtoo nähdä, mitä siinä on järkeä takana, sillä kuinka jumalainen totuus voisi olla järjen alapuolella. Jumalainen totuus voi nousta järjen yläpuolelle, mutta järki saa siitä silloin valaistusta ja kirkastusta. Se ei voi olla järkeä vastaan. Totuudenetsijää lohduttaa suuresti kohta Uudessa testamentissa, jossa sanotaan, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät, niin että he osasivat lukea pyhiä kirjoituksia. – Silloinhan ei tietenkään ollut olemassa evankeliumeja eikä muita Uuden testamentin kirjoituksia; silloin oli vain juutalaisten pyhät kirjat. Tuo lause, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät, on erittäin merkittävä, sillä sehän sisältää ensinnäkin sen, että pyhät kirjat sisältävät jotakin, johon sisältyy jokin erikoinen ajatus, ne eivät ole ainoastaan pelkkiä lauseita, joita ymmärtää joku kielentutkija taikka kuka tahansa, joka kieltä osaa. Aina kun puhumme ja kirjoitamme, niin on sanojen taakse kätkeytynyt jokin ajatus, mutta tällaisissa pyhissä kirjoituksissa se ajatus voi olla hyvin syvällä. Sentähden tuo lause, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät näkemään, mitä pyhissä kirjoituksissa oli, merkitsee sitä, että ihmisen, joka lähestyy pyhiä kirjoituksia, tahtoo niitä ymmärtää ja tahtoo niistä saada ravintoa hengelleen, täytyy saada silmänsä jollakin tavoin auki. Ei ole siinä kyllin, että osaa kieltä ja että lukee painettua ja kirjoitettua tekstiä sisältä, vaan täytyy saada silmänsä auki, niin että ymmärtää lukemansa. Koska on puhe ymmärtämisestä, niin ei tuo silmä, josta puhutaan, saata olla mikään erikoinen ihmeellinen "silmi", elin, vaan se "silmi" on päivänselvästi järjen silmi, jota muutenkin nimitetään tässä Uudessa testamentissa usein silmäksi. Esimerkiksi: "Jos silmäsi on sokea, jos silmäsi on pimeä, niin kuinka pimeä on sitten ruumiisi." Nähtävästi tämä sana silmi, jota käytetään näin Uudessa testamentissa, samoin kuin sitä käytetään jokapäiväisessä puheessa, tarkoittaa järjen silmiä, tarkoittaa sitä sisäistä silmiä, joka on annettu meille järjessämme. Tuo sana merkitsee siis, että järjen silmän on avauduttava. Ihmisen pitää niin tulla valaistuksi järjessään, että hän ymmärtää pyhiä kirjoituksia. Miksi muuten olisi käytetty tuota sanaa ymmärtää, joka suorastaan viittaa järjen ja ajatuksen toimintaan. Sentähden nuo sanat, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät niin, että he ymmärsivät kirjoituksia, rohkaisevat totuudenetsijää silloin, kun hän lähtee lukemaan pyhiä kirjoituksia. Sentähden on luonnollista, että totuudenetsijä koettaa tulkita raamattua,

koettaa tulkita pyhiä kirjoituksia. Hänen tulkintansa täytyy olla sellaista, että se perustuu järkeen ja kokemukseen, tosiasioihin ja tosioloihin. Hänen tulkintansa ei saa olla tuulesta temmattua ja ennakkoluuloista, vaan sen täytyy olla puhdasta ja kirkasta.

Muistan hyvin, kuinka jo aivan nuorena olin iloinen ja kiitollinen siitä, että sisäiset silmäni mielestäni menivät auki sillä tavoin, että ymmärsin Uutta testamenttia. Ne menivät niin luonnollisella tavalla auki, että tunsin ainoastaan riemua siitä, että nyt ymmärsin. Silloin en vielä ollut selvillä monista seikoista, joista nyt myöhemmin olen selvillä, mutta kuitenkin se valo, joka lankesi tähän Uuteen testamenttiin ja joka valaisi minun järkeäni, oli sisäiselle vaatimukselleni tyydyttävä. Olin onnellinen osatessani sillä tavoin lukea Uutta testamenttia. Silloin ymmärsin, että Jeesus ei puhu tässä Johanneksen evankeliumissa tavallisena, kuolevaisena ja syntisenä ihmisenä, vaan aivan tosiaan Jumalan Poikana. Se oli hänessä oleva Jumalan Poika, joka puhui; ja koska hän nähtävästi oli hyvin kokonaan tuota Jumalan Poikaa, niin voimme sanoa, että se oli itse Jumalan Poika, joka puhui.

Mikä tämä Jumalan Poika oli? Se oli puhdas, jumalainen järki. Sentähden, kun sanotaan tuossa lauseessa Johanneksen evankeliumissa, ettei kukaan tule Isän tykö muuten kuin minun kauttani, niin se merkitsi siis silloin minun näkemykselleni ja minun kokemukselleni järkeä. Ei kukaan tule Isän Jumalan luo muuten kuin puhtaan järjen kautta. Silloin heti ymmärsin myöskin, ettei mikään saa olla sekoittamassa puhtaan järjen näköä; ei saa olla mitään haluja ja himoja, ei persoonallista itsekkyyttä; ei mitään sellaista, jota me ihmiset nimitämme omaksi minuudeksemme, saa olla puhtaan järjen tiellä, vaan ihmisen täytyy nähdä järjen silmin. Hänen täytyy avata oma sielunsa, niin että järki pääsee siinä vaikuttamaan. Ei mikään itsekäs pyyde saa nousta ja sanoa: "mutta, mutta. . ." Ihmisen täytyy langeta maahan puhtaan järjen edessä, ja puhdas järki silloin arvostelee ja tuomitsee aivan puolueettomasti, aivan epäitsekäästi meitä ihmisiä; se ei katso persoonaan millään tavoin; se ei mitään välitä yksilöllisestä ihmisestä. Puhdas jumalainen järki, joka itsessään on harmoniaa ja täynnä onnea ja autuutta, katselee järkevästi ja aivan objektiivisesti koko maailmaa, ja siihen järkeen me saatamme yhtyä. Jos se järki tulee eläväksi ihmisessä, silloin todella saatamme katsella elämän kaikkia ilmiöitä ja koko ilmennystä, koko ilmennytä maailmaa aivan puolueettomasti.

Jeesus, tuo ihmeellinen ihminen Johanneksen evankeliumissa sanoo: ainoastaan tuon puhtaan järjen kautta te pääsette Isän luo. Kuka siis on Isä ja mikä on Isä Jumala, josta puhutaan tässä evankeliumissa ja josta puhutaan kristinuskossa? Sekin näkyi tuossa samassa nuoruuden näkemyksessä ja valaistuksessa minulle selvänä: Jumala on rakkaus. Isä on siis rakkaus. Isä on tietenkin yhtä Pojan kanssa, niin että Isä ei ollut järjetön, vaan järki ja Isä oli rakkaus. Jeesus ihmeteltävän viisaasti sanoo, ettei kukaan voi tulla rakkauteen muuten kuin puhtaan järjen kautta. Se pyyhkäisi pois kaikki sellaiset haaveet, joita meillä ihmisillä voi olla, että me saamme elää toisen- tai toisenlaisissa tunteissa ja että me saamme tahtoa ja himoita sitä ja tätä. Me voimme kuvitella, että me pääsemme Jumalan luo ja me selitämme kyllä sitten Jumalalle heikkoutemme ja vikamme. Ei kukaan saa enää haaveilla! Jeesus sanoo aivan selvästi ja melkein kylmän järkevästi: Ei kukaan voi tulla rakkauden luo muuten kuin minun kauttani, joka olen järki, puhtaan järjen kautta. Jos meidän rakkautemme jossakin suhteessa pelkää järkeä, silloin se ei ole jumalaista rakkautta. Jos se jossakin suhteessa on heikko, itsekäs, omaansa pyytävä, silloin se ei ole jumalainen. Me emme vielä silloin tunne Isän rakkautta, sillä Jumalan rakkauteen me tulemme ainoastaan järjen kirkkaan tulen kautta. Ja meidän on muistettava, että järki ei ole samaa kuin meidän itsekäät ajatuksemme ja tunteemme, meidän ymmärryksemme. Puhdas järki on puolueeton. Kirkas järki on kaikkea muuta kuin ihmisen itsekäs ajatus. Ihmisen itsekäs ajatus on ainoastaan esteenä järjen toiminnan tiellä. Sentähden matkamme voi olla pitkä ensin Pojan eli järjen luo, ja me saamme ehkä kokea paljon ja kärsiä paljon ja iloita paljon, ennenkuin me tulemme Pojan, puhtaan järjen luo. Meidän on katseltava elämää kristallinkirkkaasti, epäitsekäästi, aivan kuin meitä itseämme ei olisi olemassakaan. Meidän täytyy luopua omasta itsestämme ja omasta persoonallisuudestamme voidaksemme yhtyä tuohon järkeen, voidaksemme ymmärtää järkeä eli Jumalan Poikaa. Sitten vasta, kun olemme tuossa kirkkaassa järjessä, puhtaassa, kristallinkirkkaassa ajatuksessa ja arvostelussa, vasta silloin me voimme lähestyä Isää eli rakkautta.

Tämä selvisi minulle nuorena, ja se oli minusta suuri valaistus, suuri herätys. Mitä tuo järki lupasi meille? Se lupasi meille: "Minä lähdän nyt pois näkyvistänne, ja minä olen näyttänyt teille personoituneen rakkauden ja te olette nähneet minut ja samalla silloin Isän. Te olette nähneet Isäni. Nyt minä lähdän pois teidän luotanne ja te jäätte vain muistelemaan esiintymistäni. Mutta minä lähetän teille totuuden pyhän hengen, ja se pyhä henki näyttää teille paljon ja paljastaa teille kaikki salaisuudet. Minä lähetän teille totuuden pyhän hengen, ja se pyhä henki on tullut puhtaasta ja kirkkaasta järjestä." Pojasta on tullut tuo totuuden pyhä henki, joka on totuuden vaatimus ihmisessä. Se on tuo pyhä henki, joka tulee ihmisen sydämeen ja hänen omaantuntoonsa ja hänen järkeensä. Se vaatii totuutta, herättää ihmisen ikävöimään totuutta, ikävöimään Jumalaa, ikävöimään elämän ratkaisua, ikävöimään puhtautta. Se pyhä henki ei anna meille rauhaa ennen kuin osaamme luopua omasta itsekkyydestämme, omasta synnistämme. Vasta sitten kun me käännyimme kirkkaan järjen puoleen, kun me osaamme katsella tuota kirkasta järkeä silmästä silmään, vasta silloin me vapaudumme levottomuudesta ja rauhottomuudesta ja tuskasta ja synnin painosta. Sen tähden se pyhä henki, joka on järjestä tullut meille ihmisille, joka asuu meissä, on pyhä ja jumalainen asia.

Ihmeellinen on tuo ikävä ja tuo kaipaus, joka ihmisessä on, sillä kuinka meistä muuten tulisi totuudenetsijöitä, kuinka meistä tulisi täydellisyyteen päin pyrkijöitä, jollemme mistään välittäisi? Mutta totuuden pyhä henkikään ei tule meihin ilman muuta. Sitäkin meidän ihmisten täytyy etsiä. Sitä emme osaa itsetietoisesti etsiä, mutta me opimme elämän koulussa sitä etsimään. Kaikki meidän kärsimyksemme ja onnettomuutemme, koko meidän kurjuutemme opettaa meitä ikävöimään totuuden pyhää henkeä. Ja kun se ikävä on elämän koulussa meissä herännyt, silloin me alamme etsiä elämän totuutta ja silloin kuljemme Pyhän hengen tiellä, ja me täytymme sitten yhä enemmän sillä totuuden pyhällä hengellä. Kun me tulemme Jumalan kirkkaan järjen luokse, niin me näemme tuolla etäällä ne portit, jotka avautuvat Jumalan rakkauden valtakuntaan.

Sentähden on oikeassa tältä kannalta se kristillinen kirkko, joka sanoo, että Pyhä henki lähtee ulos Pojasta. Mutta sitten tulee myöhemmin syvempi valaistus. Me osaamme myöhemmin tulkita tuota lausetta – "ei kukaan tule Isän tykö muuten kuin minun kauttani" – toisellakin tavalla. Pyhän jumalaisen kolminaisuuden mysteeri paljastuu meille syvemmällä tavalla. Se on niin järkipäristä ja selvää, kun puhutaan rakkaudesta ja järjestä ja sitten totuuden pyrkimisen pyhästä hengestä. Mutta myöhemmin meille selviää, että noissa nimityksissä Isä, Poika ja Pyhä henki piilee vielä syvempikin merkitys. Ei se tosin muuta sitä tosiseikkaa, että Isä on rakkaus ja Poika on järki, mutta se paljastaa meille vähän enemmän sitä mysteeriä, joka on olemassaolon takana, Jumalan mysteeriä. Me ymmärrämme järjessämme, että kaiken takana on absoluutti, jota emme osaa määritellä. Mutta siinä absoluutisessa elämässä on jokin ilmenemisen mahdollisuus ja ilmenemisen tahto, niin että me emme oikeastaan voi puhua, että absoluutti ei ole ilmennyt taikka, että olisi joitakin tasaisia ajanjaksoja ikuisuudessa, jolloin absoluutti lepäisi omassa täydellisyydessään ja omassa täyteydessään. Mitään sellaista ei ole. Iankaikkisesti on absoluutissa aina se ihmeellinen mysteeri, joka ilmenee. Ne ovat yhtä, eivätkä ne ole yhtä, eivätkä ne saavuta toisiaan; ainakaan se ilmenevä ei saavuta ikuisuudessa koskaan itse absoluuttia. Niin täytyy olla, ja sen me ymmärrämme järjellämme. Emme tällä kertaa siihen syvenny enemmän. Mutta se ilmenemisen mahdollisuus, jota nimitetään usein myöskin Logokseksi eli Sanaksi, on se kolmiyhteys, josta uskonnoissa puhutaan. Sen kolmiyhteisen Jumalan takana on itse ehdoton elämä eli absoluutti. Mutta tämä kolmiyhteinen Jumala on ilmenevä absoluutti, jos niin tahdomme sanoa.

Ensimmäinen kohta tässä ilmenevässä Jumalassa on ensimmäinen Logos, se, jota myöskin nimitetään silloin Isäksi. Isä on siis se Jumala, joka on kaiken takana, josta esimerkiksi Jeesus Kristus puhui. Tässä ensimmäisessä, vielä ilmenemättömässä Logoksessa tapahtui ensimmäinen prosessi: Poika syntyi. Sentähden on kristikunnassa aina sanottu, että Poika kolminaisuudessa on **ainosyntyinen**. Tämä on hieman väärin käännetty, sillä kreikankielisessä tekstissä on sana *monogenes*, ja kun sen käänämme tarkasti, niin se on **yksisyntyinen**. *Ainosyntyinen* antaa muun teologisen vivahduksen, mutta oikea käänös on yksisyntyinen. Tämä silloin epäilemättä tarkoittaa sitä ja sitä ovat alkuperäiset kirjoittajat tahtoneet ilmaista,

että Poika on syntynyt yksin Isästä. Poika ei voi olla syntynyt Isästä ja Äidistä, vaan yksin Isästä. Näin on epäilemättä tahdottu sanoa, sillä kun syvennymme mietiskelemään, näkemään ja katselemaan sitä Logoksen mysteeriä, joka voi ihmiselle avata salaisuutensa, niin näemme, että Poika todella syntyy yksin Isästä. Mikä se Poika silloin on? Tuo nimitys järki ei ole tällöin oikein kuvaava nimitys. Käyttäkäämme toista nimeä, jonka saamme Vanhasta testamentista, nimittäin *Jumalan kuva*; lisätäkäämme siihen vielä: Jumalan täydellisyyskuva. Poika on Isän täydellisyyskuva. Voisimme toisin sanoen sanoa: Isän kuva itsestään, Isän käsitys itsestään. Se ei ole mitään itsekästä, sillä Isä on absoluutin ilmennystä ja yhtä iankaikkisesti absoluutin kanssa. Siinä ei ole kysymys minkäänlaisesta itsekkyydestä, vaan se on aivan kuin Isän itsetarkastelua, itsensä katselemista. Kun Isä, tämä ensimmäinen tajunta absoluutissa herää, niin Hän katselee itseään. Mitä Hän muuta katselisi? Hän katselee sitä, mikä on Hänessä ja mikä Hän on. Me sanomme tätä katselemista Pojaksi. Se on ensimmäinen, mikä tapahtuu Logoksen herätessä, kun ensimmäinen Logos herää. Ja kun se on iankaikkista, niin se tapahtuu iankaikkisesti. Se ei ole mitään ajallista, vaan se on yhtämittaista. Iankaikkinen Isä katselee itseään Poikana, mutta ei erillään itsestään vielä, vaan niinkuin itsessään olevana. Isä katselee tätä täydellisyyskuvaa, tätä täydellisyyttä, itseään, ja se katseleminen ei ole sellaista kuin meidän katselemisemme. Kun me katselemme jotakin, niin me tarkoitamme jotakin ulkopuolella itseämme olevaa, mutta Isän katseleminen on tietoisuutta siitä, mitä on. Se ei ole siis näkemistä ja katselemista objektiivisella tavalla, vaan se on jotakin subjektiivista katselemista, jotakin subjektiivista tajuamista. Se on Poika. Sillä tavoin Isä katselee Poikaa, taikka Isä on tietoinen Pojasta. — Muistakaamme vielä: tämä Poika on muodoton. Mitään muotoa ei ole tällä Isän ensimmäisellä täydellisyystajunnalla missään merkityksessä. Se on rajaton ja ääretön; tuo Poika on sitä täydellisyyselämää.

Mutta sitten tapahtuu jotakin muuta tässä Logoksessa, tässä ilmenevässä elämässä. Tapahtuu jotakin muuta, sillä Isänkin herääminen, Isänkin astuminen ilmennykseen on alkavaa luomista; se on luomistyön alkua. Sentähden se ei pysähdy ainoastaan tuon täydellisyuden tajuamiseen, vaan se on niinkuin tässä inhimillisessä maailmassa jonkun luoja, jonkun nerokkaan ihmisen, joka sanokaamme astuu toimintaan ja aikoo luoda esimerkiksi sävellyksen. Silloin hän ei pysähdy siihen, että hän sekunnin tuhannesosassa kuulee jonkin oratorion Jumalan kunniaksi, vaan hän pitää tuon kuulemansa kauan aikaa mielessään. Hänen taitonsa säveltäjänä, hänen neroutensa on siinä, että hän osaa pitää kiinni inspiraatiosta, joka tulee ylhäältä. Hän ei päästä sitä oratoriota pois itsestään. Se alkaa elää hänessä. Se tuli silmänräpäyksessä, mutta nyt hänen täytyy alkaa luoda, katsella sitä ja kuunnella sitä sen detaljeissa. Samansuuntaista — vaikka meidän vertauskuvamme on ontuva — on Isän Logoksen herääminen tietoisuuteen Pojasta, täydellisyydestä. Nyt on pidettävä siitä kiinni. Nyt on alkava luomistyö. Tämä täydellisyysihanne on luomisen alku. Se muodostuu aivan kuin ohjelmaksi luomistyölle, mutta nyt se ihanne aivan kuin vedetään alas todellisuuden maailmaan, niinkuin voisimme sanoa. Se on ilmennettävä muodoissa, siitä on tehtävä jotakin. Sen, joka vielä ei ole olemassa, on ilmennyttävä. Sentähden Isä tulee tuossa tahdossaan kaksinaiseksi: Hän tulee Isä-Äidiksi. Elohim on tullut ilmi Absoluutissa. Nyt silloin Isä-Äiti alkaa luoda. Se merkitsee sitä, että Isä pitää tajunnassaan täydellisyysihannetta ja antaa sille muodon, joka taas tapahtuu äidin kautta. Äiti antaa muodon. Jos me puhumme karkeata kieltä, niin sanomme, että Isä on henki ja äiti aine. Mutta mehän tiedämme tiedollisesti, että ainetta ei ole olemassa. Ainekin on kuin henkeä eli tajuntaa. Aine on jokin voima. Aine on jokin taikavoima, *maajaa*, niinkuin sanotaan intialaisissa pyhissä kirjoissa. Isällä on tämä taikavoima, ilmentämisen taikavoima, äitinä itsessään. — Me puhumme usein aineesta, mutta tekisi mieleni käyttää ainakin tässä kolminaisuudesta puhuttaessa toista nimitystä, joka ehkä jonkin verran paremmin kuvaa totuutta, ja se on *fantasia* eli mielikuvitus. Isän tajunnassa on tuo fantasia. Jotta Poika täydellisyysihanteena näkyisi ja saisi muodon, tulee fantasia avuksi, tulee Äiti avuksi. Yhdessä siis Isä ja Äiti alkavat antaa muodon Pojalle. He synnyttävät yhdessä Pojan. Pojasta muodollisena täydellisyytenä tulee ilmennyksen perikuva. Kaikki mikä sitten ilmenee ja luodaan, luodaan Pojan kautta, luodaan täydellisyyskuvan kautta. Äiti antoi siis muodon, jumalainen fantasia antoi muodon. Sitten alkaa suuri luomistyö. Kun luomistyö on tullut niin pitkälle, kuin se nyt on, että tässä meidän maailmassamme, tässä meidän aurinkokunnassamme on ihmisiä tällä tavoin, niin sanomme, että mies kuvaa tuota Isää ja nainen jollakin tavoin heijastaa tuota Äitiä tuossa kaksinaisessa alkuperäisessä Logoksessa. Lapsi puolestaan heijastaa jollakin tavoin sitä täydellisyyskuvaa, jonka Elohim synnyttivät. Tällä tavoin me ihmiset aina näissä oloissa täällä maan päällä, kaikessa,

heijastamme Jumalan kolminaisuutta. Me heijastamme kaikessa epätäydellisyydessämme sitä ensimmäistä luovaa prosessia, joka tapahtui ilmennyksen alkaessa. Me heijastamme Isää, Äitiä ja lasta. Lapsessa on tuo täydellisyyskuva ilmenneenä. Lapsi kuvaa siis tuota Jumalan Poikaa eli täydellisyyskuvaa, mies ja nainen Isää ja Äitiä, jotka antavat sille lapselle muodon.

Kun Jeesus sanoo evankeliumissa, ettei kukaan pääse Isän tykö paitsi minun kauttani, niin hän juuri tarkoittaa sitä, ettei kukaan pääse isänä ja äitinä Isän luo, vaan ainoastaan lapsena. Siis tällaiselta erittäin syvälliseltä, mystilliseltä kannalta katsoen me ihmiset luovomme oikeudestamme, silloin kun me tulemme isiksi ja äideiksi, tulla lapsina Isän tykö, sillä Jeesus sanoo myöskin, että ellette tule niinkuin lapset, niin ette pääse Jumalan valtakuntaan. Niin kauan kuin me ihmiset emme osaa ratkaista lapsen mysteeriä, niin kauan me aina saamme jollakin heikolla tavalla matkia Isän ja Äidin jumaluutta tulematta kuitenkaan Isän luo, tulematta Jumalan luo. Me emme silloin pääse Isän tykö. Me kyllä koetamme vilpittömässä rakkaudessaamme keskenämme miehenä ja naisena pyrkiä eteenpäin, me rakastamme toisiamme ja toivomme sillä rakkaudella pääsevämme Jumalan luo. Sillä rakkaudella me pääsemme Jumalan luo siinä merkityksessä, että me synnytämme lapsen, joka voi ehkä päästä, mutta tuo lapsikaan ei voi päästä, jollei se saa kiinni tuosta omasta lapseudestaan. Me ihmiset aivan kuin luovomme esikoisoikeudestamme, kun emme osaa pitää kiinni lapsuudestamme, vaan tulemme isiksi ja äideiksi. Minä puhun nyt aivan kuin jotakin hirveätä, mutta tämä on mystistä puhetta ja se on totta. Jokainen tietää, että se on totta. Meidän lunastuksemme on lapsessa. Me tunnemme heti, kun lapsen saamme, että on tapahtunut jokin sovitus Jumalan edessä siitä, ettemme jaksaneet niin pyrkiä, ettemme jaksaneet tulla täydellisiksi. Me synnymme tänne yhä uudestaan ja kuitenkaan me emme jaksaa, ennen kuin sitten joskus jaksamme. Silloin me jo lapsina ymmärrämme, että lapseudessa piilee Jumala, se Jumalan Pojan salaisuus, joka yksin vie Isän luo, jota ilman emme tule siihen. Jeesus tahtoo sanoa: "Te matkittte miehinä Isää ja naisina Äitiä, Jumalan Äitiä, mutta te ette pääse Jumalan luo muuten kuin lapsina." Vasta kun ymmärrämme, mikä ihmeellinen salaisuus lapseudessa piilee, vasta silloin voimme astua Jumalan valtakuntaan. – Mutta tällä puheella ei ole mitään tekemistä meidän miesten ja naisten kanssa, sillä vaikka me olisimme vanhoja ja meillä olisi perhe ja lapsia, niin voimme tietenkin tulla lapsiksi silti hengessämme ja hengessämme valmistua Jumalan valtakuntaa varten. Se valmistus on välttämätön. Me emme todellisuudessa astu poikina Jumalan valtakuntaan käyttäkäsemme Uudessa testamentissa käytettyä sanaa – käyttäkäämme tuota nimitystä poika, joka on kaiken sukupuolisuuden ulkopuolella – me emme siis voi tulla pojiksi, jotka astuvat Jumalan valtakuntaan, jollemme tule, niinkuin Jeesus Kristus sanoo, lapsina jo siihen tietoon, niin että säilytämme sen lapseuden. Tämä on ehdottomasti mysteeri, mutta tämä mysteeri on annettu meille ratkaistavaksi. Sentähden me ruumistumme tänne yhä uudelleen, jotta me lopulta oppisimme ratkaisemaan lapsen arvoituksen. Kun sen ratkaisemme, silloin astumme Jumalan poikina Jumalan valtakuntaan ja tulemme isän tykö.

Tietenkin noilla sanoilla Johanneksen evankeliumissa – ei kukaan tule Isän tykö muuten kuin minun kauttani – on aivan yksinkertainen, käytännöllinen, jokapäiväisenkin merkitys. Noilla sanoilla on sekin merkitys, että "Ennen minua (Kristusta) ovat kaikki suuret opettajat ja vapahtajat ja profeetat neuvoneet teille tien, mutta se tie kulki tasojen kautta. Tie Isän luo on aina ollut avoinna, ja ennen kuin olette päässeet Isän luo, niin teidän on täytynyt tulla minun luokseni. Mutta minä olen ollut salaisessa maailmassa kaukana, ja minun luokseni ette pääse ennen kuin toisella tasolla saatatte kuulla minun ääneni. Nyt minä fyysisessä maailmassa puhun tämän rakkaan opetuslapseni kautta, ja sentähden minä olen se, joka näytän teille tien, näytän teille Jumalan salaisuuden, näytän teille tien Jumalan luo. Sentähden älkää olko murheelliset". Näin Jeesus tahtoo sanoa samassa luvussa. "Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Kun uskotte minuun, joka olen tässä fyysisesti teidän keskellänne, niin seuraatte minua, kuuntelette mitä minulla on sanomista, otatte vaarin minun opetuksistani. Jos rakastatte minua, niin pidätte minun käskyni." – Tällä lauseella on siis tällainen yksinkertainen ja luonnollinenkin merkitys. – "Minä olen se, joka avaan tien tässä näkyvässä maailmassa Isän luo. Kun rakastatte minua, luotatte minuun ja pidätte minun käskyni, silloin te seuraatte minua ja olette minun opetuslapsiani. Kun te olette minun opetuslapsiani ja pidätte minun käskyni, niin minä teen tiliä teistä Isälle ja te astutte valoon ja olette turvassa. Te vaellatte silloin valossa ja kuljette elämän portteja kohti."

NÄKYMÄTÖN TODELLISUUS

Näkymätön todellisuus on esimerkiksi meidän ihmisten oma sielunelämä. Kukaan meistä ei kiellä, etteikö se tavallisissa oloissa ja tavallisille inhimillisille aisteille, silmille, olisi näkymätön, mutta kukaan ei myöskään epäile, etteikö meidän sielunelämämme olisi todellinen. Jokainen tietää omakohtaisesti, että hänen toisille näkymätön sisäinen elämänsä on todellista. Se todellisuus tulee ilmi ihmisen teoissa, sanoissa, eleissä, katseessa, monin tavoin, ja siitä me tiedämme toistemme suhteen, että jokainen meistä elää sisäistä, näkymätöntä elämää. Mutta samalla me tiedämme siitä todellisuudesta ainoastaan siinä määrin, kuin tuo olento tuo sitä omaa näkymätöntä elämäänsä esiin. Siinä määrin me tiedämme, että hän on elävä olento, kuten me itsekkin. Jos me välistä voisimme, niinkuin jotkut filosofit, epäillä tämän sisäisen elämän todellisuutta, pitää sitä materialistisesti vain jonkinlaisena sisäisenä tajunnan ilmauksena siitä, että tietyt atomit meissä liikkuvat, niin toisina hetkinä olemme varmat siitä — ja toiset tuntevat sen aina varmaksi —, että meidän sisäinen sielunelämämme on todellista. Ei niin, että se olisi todellista ainoastaan meille itsellemme, vaan objektiivisessakin merkityksessä se on siten, niin ettei ihminen voi sitä epäillä. Tämä voi tapahtua vaikkapa yhtämittaa sille ihmiselle, joka on niin voimakas sisäisesti, että hänen sisäinen olemuksensa tahtoo luoda, tuoda jotakin esille. Sellaiset eivät osaa elää ainoastaan päivästä päivään syöden ja nukkuen ja tehden koneellista työtä, vaan he tahtovat saada jotakin aikaan, luoda jotakin. Onhan jokaisella ihmisellä tällaisia hetkiä, mutta jos ajatteleme niitä ihmisiä, joissa tämä luomisen halu elää aina, niin he tahtoisivat näyttää maailmalle, kuinka kaunista kaikki on. He näkevät näkyjä, joista tahtoisivat piirtää kuvia, tai kuulevat ääniä, soittoa ja laulua, jota tahtoisivat toisten kuultavaksi, tai näkevät jotakin, josta tahtoisivat sanoa kertoa, näkevät muotoja niin kauniita, että tahtoisivat niitä hakata kiveen tai marmoriin. Niitä he tahtoisivat tuoda esiin toisille ihmisille. Sillä tavoin nuo ihmiset, joilla on sisäinen luomistahto, maalaamalla, säveltämällä ja runoilemalla tai muilla keinoin tuovat esille sitä kauneutta, mikä piilee, ei heissä itsessään, vaan heidän sisäisessä maailmassaan. He eivät osaa selittää sitä toisille, sillä jos me kysymme heiltä: "Onko se teidän todellisen persoonallisuutenne maailmassa?" — niin he sanovat: "Ei minun minälläni ole mitään tekemistä sen kanssa; se vain näkee tai kuulee." — "Onko se sitten teidän ulkopuolellanne?" He sanovat: "Sitä en liioin osaa mennä sanomaan; se ei ole minun persoonallisessa maailmassani, mutta ehkä se on minun tajunnassani, se on ehkä jotakin, jota minä kannan mukani, vaikka en ole sillä tavoin tietoinen siitä maailmasta kuin tästä maailmasta, koska se maailma on tavallaan itsenäinen. En voi sille sanoa: nyt tahtoisin kuulla sitä tai sitä, vaan se antaa minun yht'äkkiä kuulla tai sitten minä saan kauan rukoilla tuota sisäistä jumalaa, että se antaisi minun kuulla kaunista sinfoniaa." Ja vaikkei hän rukoilisi sanoa, vaikka hän olisi jumalankieltäjä, niin hän rukoilee kuitenkin sielunsa asenteella. Hänen sielunsa asenne on kuunteleva: "Minä tahtoisin kuulla tuon sinfonian kaikissa yksityiskohdissa, sillä jollakin ihmeellisellä tavalla minä sen kerran kuulin silmänräpäyksessä, mutta minun sieluni käy kuin tuskassa, tahtoisin sen uudestaan kuulla."

Samoin on kaikkien luovien taiteilijoiden laita. He saavat aivan äkkiä inspiraation. Se tulee itsestään; he eivät ole voineet sanoa: "Nyt minun pitää tulla inspiroiduksi." Kuten Uudessa testamentissa sanotaan: "Tuuli puhaltaa, mistä se tahtoo ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on laita jokaisen, joka on hengestä syntynyt." Nämä ihmiset eivät voi tehdä itseään inspiroiduksi, vaan inspiraatio tulee yht'äkkiä ja silloin he ehkä sekunnin tuhannesosassa kuulevat tai näkevät jotakin, kuulevat ihmeellisen sinfonian, näkevät, minkälainen jokin ihmeellinen rakennus on oleva tai jokin veistos jne. Heidän täytyy sitten saada siitä kiinni uudestaan, ja se on heidän sielunsa rukous. Niitä ihmisiä olemme vasta vähän ymmärtäneet maan päällä: suuret nerot ovat saaneet elää vaikeissa oloissa väärin ymmärrettyinä. He ovat tahtoneet luoda jotakin ja sentähden he eivät osaa tehdä jokapäiväistä työtä, eivät elättää itseään. He ovat olleet liian epäkäytännöllisiä ihmisiä, me sanomme suuressa viisaudessamme. He haaveilevat

jotakin, mutta eivät osaa tehdä oikeaa työtä. Useimmiten he ovat saaneet kulkea kodittomina vaeltajina elämän läpi saamatta ymmärtämystä ihmisiltä. Ja sitten he ovat yksinäisinä kuolleet. Se on ollut varsinkin suurten luojien kohtalo maan päällä. Ja heidän ovat aina olleet tietoisia siitä, että heidän sisäinen elämänsä on todellista. He ovat pitäneet sitä aina todellisempänä kuin tätä, jota me muut nimitämme todellisuudeksi. Tämä nykyinen todellisuus on se, jonka me havaitsemme aistien välityksellä, sitä me näemme, kuulemme, tuntemme, haistamme ja maistamme. Ja sentähden juuri, että tavalliset, jokapäiväiset ihmiset eivät aisteillaan havaitse muuta kuin tämän näkyvän, sentähden he ovat alttiit epäilemään näkymätöntä todellisuutta. Onko todellisuudessa olemassa mitään näkymätöntä? Näkyvä on heille todellista, koska he sitä aisteillaan tajuavat, mutta näkymätön, onko sitä missään olemassa? Näin ovat nykyisen arjalaisen rodun ihmiset alkaneet kysyä? Muinaisina aikoina ei ihmisten tarvinnut kysyä, sillä he havaitsivat näkymätöntä todellisuutta. Ja onhan vieläkin sellaisia ihmisiä, jotka havaitsevat näkymätöntä todellisuutta objektiivisesti, ja heitä alkaa olla yhä enemmän. Me kuljemme epäilemättä kohti sellaista tulevaisuutta, jolloin se verho, joka kymmeniämiljoonia vuosia sitten laskeutui ihmisen sielunelämän ja tämän aistittavan elämän väliin, niin että hän nyt tekee eron aistittavan, ulkonaisen maailman ja oman sielullisen maailmansa välillä, alkaa vähitellen nousta. Ihmiset muodostuvat vähitellen sellaisiksi, että tuo näkymätön todellisuus taas tulee heille havaittavaksi.

Ja mikä on silloin oleva ihmisten havainto, kun he tulevat tietoisiksi siitä, että heidän sisäinen elämänsä on todellisuutta, vaikka se on näkymätöntä ja että heidän ulkopuolella oleva elämänsä, vaikka se on näkyvää, on myöskin näkymätöntä todellisuutta? Minkä havainnon he silloin ensimmäiseksi tekevät? Sen havainnon, että heidän aistielämänsä alkaa ikäänkuin venyä ja mennä ulos avaruuteen, että he alkavat kuulla enemmän kuin mitä nyt kuulemme tässä näkyvässä maailmassa, että he alkavat tuntea enemmän, haistaa enemmän, maistaa enemmän, nähdä enemmän. Heidän näköpiirinsä ei rajoitu enää tähän näkyvään todellisuuteen, vaan se laajenee, se käsittää yhä suuremmassa määrin niitä asioita, jotka siihen asti ovat olleet näkymättömiä. Ja silloin he huomaavat, että se maailma, joka nyt on näkymätön, tulee näkyväksi. Ja samalla se maailma, joka on sielullinen heidän ja toisten sisässä, tulee näkyväksi, ja tapahtuu yhtyminen näkyvän ja näkymättömän välillä, sen välillä, mitä sanomme aineelliseksi ja sielulliseksi, henkiseksi. Syntyy ikäänkuin silta näiden maailmoiden välille, ja todellisuus sulautuu vähitellen yhdeksi; on vain yksi todellisuus lopulta. Ja itse asiassa näköaisti, meidän fyysinen silmämme, kasvaa ensimmäisenä. – Nyt voitte huomauttaa minulle, että ihminen, joka ei ole nähnyt mitään, voi kuulla ääniä, joita ei ole tässä näkyvässä maailmassa kuullut. Eikö siis äänimaailma ensinnä laajene? Ihmiset, jotka kulkevat mielisairautta kohti, kuulevat aina ensin ääniä, ja eikö myös kaikki tuo näkeminen ole mielisairautta? Näin voidaan kysyä. Silloin me sanomme: aivan oikein, ihmiset, jotka alkavat tulla mielisairaiksi, voivat kuulla ääniä, voivat myös nähdä näkyjä, mutta se on sairausilmiö eikä viittaa siihen, mitä ihmisille tulee tapahtumaan tulevaisuudessa, kun heidän aistielämänsä alkaa kehittyä. Jos jotkut sairait ihmiset kuulevat ääniä, niin se ei todista muuta kuin että heidän fyysis-etterinen koneistonsa on epäkunnossa ja mediumistisella, sairaalloisella tavalla vetää puoleensa ääniä näkymättömästä maailmasta. Useimmiten he vielä kuulevat sitä, mikä on heidän omassa sielunelämässään eikä henkimaailmassa. Tämä osoittaa silloin, että he ovat sairaita, kuulevat omia ajatuksiaan, tunteitaan, joskin ne pukeutuvat sanoihin, jotka ovat heille jonkin verran hämmästyttäviä. Kuitenkin huomaamme analogian. Ihminen, joka alkaa tulla mielisairaaksi, tulee tavallisesti vainohulluksi; hän on huomaavinaan, että jotkut ihmiset tahtovat hänelle pahaa ja vainoavat häntä, hänen työpaikassaan on ihmisiä, jotka aina ajattelevat hänestä pahaa ja tahtovat hänelle pahaa. Niin tuo sairas ihminen alkaa tuntea ja ajatella. Se on vainohulluutta, joka kehittyy lopulta mielisairaudeksi. Ja kun hän alkaa luulla, että toiset ajattelevat ja puhuvat hänestä pahaa, niin se alkaa siten, että hän on kuulevinaan heidän puheitaan. Nuo äänet syntyvät hänen omissa sairaisissa aivoissaan. Hän on joutunut mediumistiseen asenteseen näkymättömään maailmaan päin. Tämä on sentähden sairaalloinen ilmiö. Harvoin terve ihminen ensin kuulee ääniä. Sellainen ihminen on jo sangen kehittynyt Jumalan etsijä, joka todella kuulee ääniä, hengen kuiskeita, kuulee, kuinka korkeammat olennot puhuvat hänelle. Silloin hän kyllä voi kuulla, mutta silloin hän kuulee ainoastaan kaunista; hän kuulee jonkun enkelin tai korkeamman olennon puhuvan hänelle. Ja tämä tapahtuu vain joskus, joinakin erikoisina hetkinä; jos hän on esimerkiksi vaarassa, hän voi kuulla varoittavia ääniä. Ja silloin se riippuu hänen suhteestaan henkiseen todellisuuteen, Jumalaan.

Mutta muuten, jos ihminen alkaa luonnollisella tavalla, niinkuin ihmiset tulevaisuudessa tulevat kehittymään, kehittää aistielämänsä, aistien havaintokykyä, tai jos se alkaa hänessä kehittyä, – sillä me emme oikein itse voi sitä alkaa kehittää; voimme ainoastaan valmistaa itseämme sellaiseen tilaan, että luonto voi alkaa meissä ilmetä – silloin näkemiskyky laajenee ja se, mikä on ollut näkymätöntä, tulee näkyväksi. Ja mikä se on, joka tulee näkyväksi? Se on juuri sielullinen todellisuus, ensin toisissa elävissä olennoissa ja sitten ympäröivässä maailmassa, maailmankaikkeudessa. Paitsi että me voimme tietää toistemme ajatuksia ja tunteita, me alamme ymmärtää myös eläimiä. Me olemme liian vähän ymmärtäneet eläimiä tässä kristikunnassa; eläimiä kohdellaan julmasti. "Nehän ovat sieluttomia luontokappaleita, eivät ne mitään osaa tuntea ja ajatella" – näin ovat ihmiset tottuneet ajattelemaan. Eläimiä, jotka ovat eläviä olentoja, kohdellaan kuin kiviä ja puita. Niitä lyödään ja tapetaan. Sitä olemme tehneet ja teemme vieläkin tässä meidän nykyisessä sivistyksessämme. Se johtuu siitä, ettemme ymmärrä eläinkuntaa. Omasta mielestämme olemme ainoat, joilla on sielunelämä; eläimiä olemme ajatelleet perin ylenkatseellisesti. Aivan viime vuosikymmeninä on alettu enemmän ymmärtää eläimiä, on alettu nähdä, että nekin ovat sielullisia olentoja, vaikkeivät osaa ilmaista tunteitaan ja ajatuksiaan kuten me. Siitä me kenties voimme päättää, ettei niillä ehkä ole niin paljon tunteita ja ajatuksia kuin meillä, ei niin monia vivahduksia; mutta että niillä on tunteita ja ajatuksia, siitä on jo tultu varmoiksi. Ja me näemme, että eläimet voivat iloitaa, voivat surra, palvella ja rakastaa. Ja moni ihminen, joka on paljon kärsinyt pettymyksiä elämässä, on voinut tulla siihen johtopäätökseen, että eläimet osaavat tuntea paljon syvemmin kuin ihmiset. Jos minulla ei ole mitään ystäviä ihmisten kesken, niin minulla voi olla jokin eläin ystävänä, koira, kissa, papukaija tai muu, ja se on uskollinen; ei se hylkää minua. Kun kuolen, niin koira voi tulla haudalleni ja kuolla siinä nälkään. Eläimet ovat paljon syvempiä ja puhtaampia tunteissaan kuin me ihmiset. Siihen johtopäätökseen on moni tullut. Muistammehan kertomuksia erakoista, jotka ovat havainneet, että ihmisten maailma on niin mitättömän pieni, ettei siihen voi muuta kuin väsyä: kaikki on niin itsestä; ihmiset pettävät vain toisiaan; heille ei ole mikään pyhää. Ja erakko vetäytyy johonkin vuoriseutuun, rakentaa majan itselleen ja elää siellä luonnossa. Ja koska hän on tehnyt sen havainnon, että ihmiset ovat kohdelleet eläinveljiä julmasti, niin hän ajattelee, että hän tahtoo omalta osaltaan sovittaa eläimille ihmisten rikoksia. Ja tuo erakko aina ajattelee, millä tavoin hän voisi eläimiä palvella, korvata heille ihmisten rakkauden puutteen, ihmisten, jotka metsästävät ja tappavat niitä. Ja koko eläinmaailma alkaa vähitellen lähestyä häntä, uskoa häneen; ja erakko kohtelee heitä kuin lapsia. Ja kaikkien näiden eläinten kiitollisuus tulvii häntä kohtaan; kaikki ne tulevat hänen luokseen: suloiset kauriit, vuoristojen karhut, leijonat, kaikki pienet ja isot linnut. Kaikki alkavat rakastaa erakkoa, joka ymmärtää heidän maailmaansa; ja ne puolestaan oppivat ymmärtämään hänen tarpeitaan: oravat tulevat juosten hänen luokseen ja tuovat hänelle jonkin pähkinän ja pistävät hänen suuhunsa.

Tämä kaikki on kuin legendaa, ja me ihmettelemme, kuinka paljon noissa legendoissa on totta. Mutta vanha sana sanoo, että niissä voi olla enemmän totta kuin historiassa. Ja tällaiselle erakolle, joka elää ja kasvaa vanhaksi, valkopartaiseksi ukoksi eläinten parissa, on kaikki kuin satua ja samoin myös noille eläimille. Ja kun hän sitten kuolee ja jättää fyysisen maailman, niin eläimet kerääntyvät hänen ympärilleen sanoakseen hänelle jäähyväiset.

Näin on ainakin joku ihminen tullut vakuuttuneeksi siitä, että eläinten maailma on aivan sielullinen maailma. Kasvimaailmasta ollaan vielä enemmän epätietoisia. Voiko se olla sielullista maailmaa? Me olemme kyllä panneet merkille, että kasvit ja puut rakastavat aurinkoa, ne kääntyvät sitä kohti; ne siis ainakin tuntevat. Paljon on koottu tietoja kasvien erikoiselämästä, niin että meidän päivinämme on ihmisiä, jotka uskovat, että kasvimaailmakin on sielullinen maailma. Vielä ei olla varmoja siitä, onko kivimaailma sielullinen; enemmän kallistutaan siihen, ettei se ole sitä. Mutta me tiedämme, että ennen maailmassa, jolloin ihmisillä oli havaintokyky näkymättömään todellisuuteen päin, olivat kaikki tietoisia siitä, että sielua, tajuntaa on kaikkialla. Ei ole mitään kohtaa luonnossa, missä ei ole tajuntaa, sielua. Kaikki tämä näkyvä on ilmiö; se on kuin näkymättömän maailman kuori. Vaikka se on liikkumaton, niin sen takana piilee tajuntaa. Me emme nyt enää ole siitä niin varmoja, mutta tulee aika, jolloin me huomaamme, että tämäkin liikkumaton todellisuus, jota usein kuolleeksi todellisuudeksi nimitämme, on tajuntaa. Ja jos me ajattelemme vanhaa

Intiaa, meidän arjalaisen rotumme ensimmäistä alarotua, sitä kansaa, joka vielä uskoi näkymättömään todellisuuteen ja tiesi siitä, jos ajattemme sitä kansaa ja sen viisaita, niin muistamme, kuinka he jakoivat kaikki ihmiset alkuaan neljään eri kastiin ja sanoivat: kaikki, mitä me näemme, on väriä; koko tämä näkyvä todellisuus on vain koostuma värejä. Jos me näkisimme ainoastaan yhden pinnan, se olisi kuin taulu, jossa on värejä. Nyt me tiedämme kokemuksesta, ettei tämä ole vain pinta, sillä on kolmas ulottuvuus, niin että tämä on myös massa. Kaikella, mikä meidän silmissämme esiintyy pintoina, on kolmaskin ulottuvuus. Sentähden meidän silmämme aina heti sanoo, että maailma on kolmiulotteinen. Me emme näe pelkkää pintaa, vaan näemme myös valoja ja varjoja, mikä johtuu siitä, että sillä on syvyyttä. Sentähden me voimme käsittää, että samalla tavoin kuin tämä näkyvä maailma on värimaailma, niin ensimmäinen tapa havaita näkymätöntä todellisuutta, kun se liittyy tähän näkyvään, on ollut värien havaitsemista. Värien maailma laajenee ja me näemme värejä yhä enemmän. Me olemme nyt satojentuhansien vuosien aikana oppineet näkemään tiettyjä värejä, meidän silmämme osaa reagoida niin ja niin monelle väreilylle, mutta muutamien satojen tuhansien vuosien perästä meidän silmämme osaa reagoida paljon suuremmalle määrälle väreilyjä. Sentähden, mikä nyt on salattua sielunelämää meidän tunteissamme, se tulee näkyväksi väri-ilmiöinä. Ja paitsi sitä mitä nyt näemme, näemme vielä toisia väri-ilmiöitä tämän lisäksi, jotka näyttävät meidän havainnollemme, mitä tunteita meidän sielussamme liikkuu.

Näin vanhassa Intiassa tiedettiin. Sentähden sanottiin, että ihmiset jakautuvat neljään kastiin, ja niitä nimitettiin sanalla *vaarna*, joka merkitsee väri. Sellaiset sanat kuin *färg* ja *Farbe*, ovat tulleet vaarna-sanasta. Tarkoitettiin että ihmiset jakautuvat neljään eri luokkaan, säätyyn, oman pohjaväriinsä perusteella, sillä ihmisellä on pohjaväri sielussaan, ja sen pinnalla sitten alituisesti vaihtelee kaikkia värejä riippuen ihmisen tunteista. Näitä pohjavärejä on neljä, joista kolme on perusväriä, nimittäin keltainen, punainen ja sininen. Sitten on neljäs, valkoinen, joka on muodostunut näistä kaikista. Valkoinen on, niinkuin tiedämme, kaikkien toisten värien sekoitus, koostuma. Valkoinen on sellainen esine, joka heijastaa vastaan kaikkia värejä, niin että kaikki auringon värit pystyvät siihen esineeseen. Ja nyt ihmiskasteja, värejä, on neljä. Ensimmäisen arjalaisen rodun viisaat rishit sanoivat, että koska ihmiset olivat väriinsä puolesta jakautuneet neljään eri luokkaan, he olivat silloin ikäänkuin ennakoita kutsutut tiettyyn toimintalajiin tässä maailmassa. Niinpä ne, joiden väri oli tumman sininen, olivat ennakoita määrättyt työtätekevään kastiin, alimpaan kastiin. Ajatelkaa, mikä ihmeellisen kaunis väri, tummansininen, taivaan väri, oli työtätekevään luokkaan kuuluvilla ihmisillä. Ihminen, joka on luotu tekemään työtä, viljelemään maata, on itsessään täynnä Jumalan palvontaa, hartautta, hän saa seistä Jumalan taivaan alla ja palvella Jumalaa työssä aivan välittömästi. Todellinen maamies, maanviljelijä, työtätekevä ihminen, ei voi olla jumalankieltäjä, ei pilkkaaja; jos hän sitä on, hän on jo silloin luopunut omasta itsestään, omasta dharmastaan. Seisoa Jumalan kasvojen edessä, tehdä työtä Jumalan silmien alla ja aina olla sielu täynnä hartautta, sellainen on todellinen työmies. Ei hänen tarvitse puhua ja saarnata, hän saarnaa omalla elämällään tekemällä luonnon kannalta kaikista korkeinta työtä, mitä on maan päällä; hän saa tehdä luonnon kanssa yhdessä työtä. – Tämä oli siis neljäs kasti.

Sitten otetaan kolmas kasti, se, jonka pohjaväri on keltainen. Se on kauppamiesten kasti. Nyt te tiedätte, että keltainen väri on tekemisissä ymmärryksen, älyn, intelligenssin kanssa. Kauppamiehet ovat siis olentoja, joiden täytyy kehittää älyään, ymmärrystään. Mutta se keltainen väri on sama, jos heidän ymmärryksensä kehittyi itsekkääseen suuntaan, jos he tahtovat rikkauksia itseään varten tai tekevät vääryyttä kaupoissa. Se on oman itsensä kieltämistä. Mutta kun he kehittävät älyään oman kansansa, isänmaansa hyväksi, lisäävät maalle rikkautta ajattelematta itseään, silloin he kirkastavat keltaista väriä itsessään. Ajatellen omaa kansaansa he kirkastuvat ja tulevat seisoneeksi Jumalan kasvojen edessä.

Sitten ne, joilla oli punainen väri, kuuluivat sotilaskastiin. Ja meidän ei ole vaikea ymmärtää, että punainen väri on tekemisissä sodan kanssa. Meidän veremme on punaista ja punainen on väri, joka ärsyttää. Jos asetamme punaisen vaatteen härän eteen, se suuttuu. Ja kun ihminen suuttuu, niin hän näkee vain punaista väriä ja siitä hän suuttuu yhä enemmän ja menettää malttinsa. Punainen väri on toiminnan väri. Ihminen, joka on aktiivinen, rakastaa punaista väriä, sillä se antaa voimaa myös kaikkeen hyvään. Vanhoissa intialaisissa kertomuksissa voidaan kertoa jostakin prinsessasta, että kun hän oli rakastunut, niin hän ei

tahtonut käyttää muuta kuin punaista väriä, punaisia vaatteita ja kukkia, sillä se lisäsi hänen voimaansa, kun hän tahtoi saada sen, jota rakasti. Ja taas toisessa kerrotaan, että sotapäällikkö, joka lähti sotaan, tahtoi katsella vain kaikkea punaista, sillä valkoinen ja keltainen vievät voiman. Punainen väri kiihoittaa toimintaa, antaa tarmoa, se on vihan, mutta myös rakkauden väri. Sellainen ihminen, joka ei ymmärrä punaista, ei ehkä osaa suuttua, mutta ehkä ei myöskään rakastaa, sillä jos me tahdomme oppia rakastamaan, silloin meidän täytyy läpikäydä punaisen värin kaikki mysteerit. Meidän täytyy vain tehdä se väri vaaleammaksi, kirkkaammaksi. Siitä, että se on suuttumuksen veripunainen väri, se muuttuu ihanaksi, vaalean ruusunhohtoiseksi. Kun sotamiehen auran pohjaväri on ollut tummanpunainen, niin se vähitellen vaaleenee ja kirkastuu ja tulee lopulta ihanaksi ruusunpunaiseksi. Ja sellainen ihminen, joka ennen on voinut olla julma tappaja, voi muuttua rakastavaksi, helläksi olennoiksi, ehkä kaikista hellimmäksi, sillä hän ymmärtää kaiken suuttumuksen ja vihan ja osaa sen muuttaa rakkaudeksi. Se on punaisen värin magiaa.

Kun sitten ajattelemme viimeistä, valkoista väriä, niin se kuului ensimmäiseen vanhaan intialaiseen kastiin, brahmiini- eli pappiskastiin, oppineiden, tietäjien kastiin. Ihminen, jossa oli valkoinen pohjaväri, oli todellinen henkinen ihminen, opettaja, hän voi tulla viisaaksi, tietäjäksi. Valkoinen väri on meille aina kuvastunut melkein jumalaiseksi, puhtauden värinä. Kun me kuvittelemme Jumalaa ja enkeleitä, niin me kuvittelemme ne valkoisiksi, loistaviksi. Ja ne, joilla on valkoinen väri pohjavärinä, ovat kutsutut ajattelemaan, mietiskelemään, viisaasti toimimaan.

Nyt vanhassa Intiassa ei oltu niin epäkäytännöllisiä, että olisi vain puhuttu väreistä, vaan siellä aivan havainnollisesti ja kokeellisesti koetettiin ottaa niistä selvää. On kertomus – legendako vai tosikertomus – että eräskin viisas menetteli seuraavalla tavalla, kun hänen oppilaansa tulivat kysymään häneltä: "Mitä meidän pitää tehdä elämässä, mikä on meidän dharmamme?" Tämä tapahtui myöhempänä aikana, jolloin ihmiset jo syntyivät sekaisin eri kasteihin. Viisas sanoi silloin heille: "Menkää ja poimikaa tuolta lammikosta ja rannalta lootuskukkia ja tuokaa kukin yksi valkoinen, yksi punainen, yksi keltainen ja yksi sininen kukka." Oppilaat tottelivat heti ja toivat nuo kukat. Opettaja käski heidät istumaan ja antoi heille jokaiselle noita kukkia yhden kutakin väriä ja käski asettamaan palmikkoon pään päälle kukat ja sanoi: "Laulakaa yhdessä tuhat kertaa mantra, jonka olette oppineet." Tämä oli oppilaille tuttua. He olivat oppineet istumaan hiljaa ja laulamaan yhdessä tuon mantran. Koska se oli lyhyt mantra, niin sen laulaminen tuhat kertaa kesti noin kolme tuntia. – Nykyajan ihmisistä se olisi kauheaa. – Sitten he saivat tulla jokainen vuorollaan viisaan opettajan luo ja hän katseli noita lootuskukkia heidän päässään. Ja yksi lootuskukka oli aina jäänyt elävämmäksi kuin toiset. Jos valkoinen kukka oli elävänä, sanoi opettaja: "Sinun pitää ruveta tutkimaan filosofiaa, tieteitä." Ja jos punainen oli elävä, hän sanoi: "Sinun pitää mennä sotamieheksi", ja jos keltainen: "Tule kauppiaksi", jos sininen "Mene maata viljelemään." Sillä tavoin tuli näkyviin havainnollisesti, mikä heidän sielussaan oli voimakkaimpana värinä, sillä se elähdytti samanväristä kukkaa. Tässä ei vaadittu minkäänlaista selvänäköä; siinä näkyi ulkonaisesti havainnollisella tavalla, mikä oli pohjavärinä ihmisen aurassa. Ja vanhoilla intialaisilla oli tapana valita myös asuinpaikka itselleen sillä tavoin, että jos he jonkin paikan olivat katsoneet itselleen, niin he kaivoivat kuopan maahan, asettivat siihen neljä eriväristä kukkaa, peittivät kuopan ja odottivat yön. Seuraavana aamuna he tarkastivat, mikä kukista oli elävin. Jos se oli valkoinen, tiesivät he: tämä paikka on paras brahminille jne. Sillä tavoin he saattoivat havainnollisesti nähdä, minkälainen sielullisuus oli maaperässä, elottomassa maailmassa, niinkuin me sanomme. Kukkat olivat heidän mielestään jonkinlaisia välittäjiä liikkumattoman ja liikkuvan maailman välillä; kukat näyttivät, mitä oli liikkumattomassa maailmassa sielullista liikkuvuutta.

Tällä tavoin vanhoilla intialaisilla oli selvä käsitys sielullisen ja ns. sieluttoman maailman keskinäisestä suhteesta ja siitä, ettei ole olemassa oikeastaan eroa elottoman ja elollisen maailman välillä.

VII

VÄRIEN JA MUOTOJEN MAAILMA

Me ihmiset elämme värien ja muotojen maailmassa. Kaikki, mikä meitä ympäröi tässä näkyvässä maailmassa, on värejä ja muotoja. On tietenkin muutakin, ääniä, liikkeitä jne., mutta se mitä silmillämme havaitsemme, on värejä ja muotoja. Ja kun tarkastamme omia sielullisia kokemuksiamme, ja kun tarkastamme ja tutkimme ympäröivää maailmaa väri- ja muotomaailmana, kysymme: mitä sisäistä ominaisuutta meissä vastaa tämä värillisuus ja muodollisuus ympäröivässä maailmassa? Silloin, jos meillä on joitakin niin sanottuja selvänäkökokemuksia, pääsemme selville siitä, että väreissä ilmenee jotakin tunnesisältöä meitä ympäröivässä maailmassa, ja että muodoissa – noissa olioiden, esineiden, kappaleiden ulkopiirteissä – tulee ilmi ajatusta. Nämä molemmat puolet meissä itsessämme – ajatus ja tunne – saavat välittömän ilmauksensa tässä näkyvässä maailmassa muodoissa ja väreissä. – Ajatusta ja tunnetta emme oikeastaan käytännössä osaa erottaa toisistaan. Kaikki mitä ajattelemme, varsinkin jos se on jotakin todellista ajatusta, on aina tunteen värittämää. Ei ole ajatusta ilman tunnetta eikä myöskään ole mitään tunnetta ilman ajatusta. Voimme kyllä äkkiä ensin tuntea jotakin, ja sitten vasta sitä pohtiessamme pääsemme selville, mikä ajatus, mikä järki on siinä tunteessa mukana. Voimme monesti ajatella – niinkuin voimme sanoa itsellemme – objektiivisesti, loogisesti, ilman mitään tunnetta. Mutta epäilen, kykenemmekö yleensä siihen. Kykenemmekö ajattelemaan loogisesti, objektiivisesti, ilman tunnetta? Uskon kyllä, että sellainenkin ajatus on mahdollinen ja että se on korkeatakin ajatusta. Sanotaan Jumalasta vanhoissa viisaitten lausunnoissa, että Jumala geometrisoi tahi Jumala ajattelee. "Jumala geometrisoi" merkitsee, että Jumala piirtää muotoja, vetää viivoja ja kuvioita ja ehkä sitten saa aikaan kappaleita. Ja silloin, kun noin sanotaan, että Jumala geometrisoi, silloin ajatellaan ja tarkoitetaan juuri muotoja, ja silloin epäilemättä tarkoitetaan, että Jumala voi tehdä tämän objektiivisesti, ilman mitään persoonallista tunnetta, ilman kaikkea sitä, minkä me ymmärrämme tunteiksi. Ja sentähden voimme ymmärtää, että jos ihminenkin osaisi ajatella aivan objektiivisesti, puhtaasti järjen kannalta, niin se olisi ajattelemista ilman mitään tunteita. Mutta hän ei osaa ajatella ilman tunteita, jollei hän ole vapaa omasta persoonallisuudestaan ja ole noussut sen yläpuolelle. Silloin voimme käsittää, että hän kyllä voisi ajatella loogisen objektiivisesti. Miksei se olisi mahdollista ihmiselle? Mutta useimmissa tapauksissa emme saata puhua ihmisen ajattelevan ilman tunteita, vaan yleensä elämämme kokemuksissa on epäilemättä se tunnusmerkinä, että kun ajattelemme, on tunnetta aina myös mukana – vaikka ihminen ei itse sitä huomaisikaan. Tunne voi piillä syvällä, eikä ole suinkaan selvänä tajunnassamme. Mutta kuta syvemmällä se on, sitä kavalampi se voi olla. Sillä jos emme itse huomaa, että tunnetta on mukana meidän ajatuksissamme, jos se on niin syvällä, ettemme huomaa sitä, kuka menee takaamaan, ettei se olekin jokin itsekäs tunne. Ja se värittää ajatustamme. Sentähden on hyvä, jos ihminen oppii ajattelemaan sillä tavoin, ettei hän ajattele yksistään aivoillaan, kun hän ajattelee inhimillisiä asioita. (Eri asia on, jos hän laskee laskuja, ratkaisee matemaattisen probleeman). Hyvä on, jos hänen ajattelussaan on mahdollisimman puhdas ja kaunis tunne mukana. Sanoohan vanha viisaus, että ihmisen täytyy oppia sillä tavoin puhdistamaan tunteitaan ja tietenkin silloin myöskin ajatuksiaan, että hän osaa ajatella objektiivisesti, osaa ajatella oikein, inhimillisesti, puhtaasti. Sillä me tiedämme, että vaikka on sellaisia tapauksia, että me luulemme osaavamme ajatella ja filosofoida aivan loogisesti ja objektiivisesti – ettei meillä ole siinä mukana mitään tunteita – tiedämme taas toiselta puolen, että meillä on ajatustemme elähdyttäjinä usein itsekkäitä, jopa alhaisia tunteita. Ihminen on voinut hyväksyä itsessään joitakuuta intohimoja, heikkouksia. Hän ei ole ymmärtänyt eikä tahtonut niitä voittaa. Hän hyväksyy ne itsessään, tai asettaa ajatuksensa suorastaan noiden tunteiden, intohimojen, heikkouksien ja viettien palvelukseen. Ja silloin meidän täytyy sanoa, että hän antaa niiden aivan tietoisesti värittää omaa ajatuselämäänsä, joka ei silloin voi olla muuta kuin itsekästä ja käydä siihen suuntaan, johon hänen sisässään vaikuttava intohimo tai tunne häntä vetää. Jokapäiväisessä elämässä siten tunne käy käsi kädessä ajatuksen kanssa. Se on meidän normaali

tilamme. Vasta kun saamme puhdistetuksi tunne-elämämme, saamme sen niin sublimoiduksi, että se muuttuu puhtaaksi järjeksi, silloin vasta meidän järkielämämme on luotettava, sillä se järkielämä ei ole ilman tunnetta, mutta se tunne on hienompaa, korkeampaa laadultaan ja sen antaa aavistaa, mitä tunteita saattaa olla jumalaisilla olennoilla silloin, kun he luovat.

Me voimme saada aavistuksen niistä tunteista, mitä taivaallisilla olennoilla on, kun oma tunteemme on alkanut muuttua järjeksi; silloin tiedämme, että tunnetta on aina mukana, mutta se tempaa itsensä irti persoonallisuudesta, voittaa oman itsekkään persoonallisuutensa ja tulee niin puhdistetuksi, järkeväksi ja kauniiksi, että se ei enää ole minkään rajoitetun olennon itsestä tunne-elämää, vaan on rajoitetun olennon itsensä levittämistä ulos avaruuteen ja tunkemista toisten olentojen sisään. — Saman voisi ehkä sanoa myös näin: se on rajoitetun olennon niin suurta laajentumista, että toiset elävät olennot tulevat ikäänkuin hänen sydämeensä, syliinsä, tajuntaansa, ja hän voi tuntea, mitä he tuntevat. Kun hän itse on jo ulkopuolella persoonallisia, rajoitettuja tunteita, hän voi silloin tuntea toisten olentojen tunteita. Tällainen ominaisuus on kehittynyt tunteen puhdistuksesta. — Ja jos tarkastelemme ihmiskunnan kehityshistoriaa, saamme vielä selvemmän kuvan tunteen ja ajatuksen suhteesta toisiinsa. Jos me katselemme elämää tässä meitä ympäröivässä maailmassa, havaitsemme värien ja muotojen suhteesta toisiinsa, että värit ovat yleensä yhteydessä tunteiden kanssa, muodot taas ajatusten kanssa. — Kun menemme kauas taaksepäin ihmiskunnan historiassa täällä maan päällä aina lemuralaiseen aikaan, jolloin ihminen vasta ensimmäisen kerran sai tällaisen fyysisen ruumiin, niin huomaamme, että hänellä ei silloin vielä ollut sellaista näkökykyä kuin nyt. Tämä meidän näkökykymme — silmämme — on miljoonien vuosien kehityksen tulos. Se on tieteellisestikin katsoen sitä. Silloin, miljoonia vuosia sitten, ihmisellä oli, kun hän henkiolentona, minuutena — joka oli vielä varhemmin syntynyt — pukeutui fyysisen ruumiiseen, vain yksi silmä. Hänellä oli tuo ns. kolmas silmä. Kreikkalaisissa jättiläistaruihinkin puhutaan kykloopeista, joilla oli vain yksi silmä. Siis meillä kaikilla ihmisillä oli Lemuriassa ainoastaan tämä kolmas silmä. Ja se johtui siitä, että me olimme juuri aivan kuin laskeutuneet aineeseen ja tulleet uusiin olosuhteisiin. Ja siellä toisessa maailmassa, jossa olimme siihen saakka eläneet, kuin yhden aistin havaintokenttänä oli meitä ympäröimässä siinä taivaallisessa maailmassa, missä olimme viettäneet aikamme — siitä edellisestä manvantarasta lähtien, missä olimme ihmisinä syntyneet — värien ja äänien moninaisuus. Me olimme eläneet kuin valomeressä ja havainneet eri väri- ja äänivahduksia ja värien aaltoilua ja kuulleet musiikkia. Muotoja me olimme sangen vähän huomanneet. Meillä oli verraten rajoitettu käsitys muodosta ja muotomaailmasta, sillä silloin kun olimme syntyneet ihmisiksi, meidän maailmamme oli ollut köyhä muodoista siinä merkityksessä kuin me nyt muotoja käsitämme. Se oli nimittäin ollut köyhä pysyväisistä ja muuttumattomista muodoista; se maailma, missä olimme ihmisiksi syntyneet, oli enemmän "fluidinen", nestemäinen; muodot yhtämittaa muuttuivat. Sentähden meille ei ollut kehittynyt erityistä muotoaistia. Ainakin se oli erittäin vajavainen. Se havaitsi vain suuria kontuureja, ääriviivoja, liikkeitä ja värejä. Niitä meidän tajuntamme havaitsi. Kun sitten saimme ensimmäisen kerran ruumistua eli laskeutua fyysisen ruumiiseen, meillä oli tajunnassamme tuo toinen maailma, ja me olimme yhteydessä sen kanssa, joten meidän aistimme havaitsi aaltoilevia värejä ja kaikenlaisia ääniä. Sitten tämän sisäinen sielullinen, primitiivinen kyky otettiin mukaan fyysisen ruumiiseen. Muut aistit fyysisessä ruumiissa alkoivat vasta vähitellen kehittyä. Alussa meillä oli vain tuo kolmas silmä, joka merkitsi, että meillä oli yksi sellainen silmä, aisti, joka oli kääntynyt enimmäkseen sisäiseen maailmaan päin, jonka jäseniä me olimme. Mutta se silmä oli herkkä myöskin ulkomaailman vaikutuksille, koska sillä oli fyysinen silmänsä, vastineensa, joka vastasi meidän näköaistiamme. Silloin lemuralaisen kehityksen aikana elimme pääasiallisesti sisäisessä valo- ja värimaailmassa, äänimaailmassa, mutta myös meidän fyysinen ruumiimme alkoi ottaa vastaan vaikutelmia fyysisestä maailmasta. Ja nämä vaikutelmat olivat silloin ensin vain värivaikutelmia, jotka näkyivät meidän tajunnassamme, niinkuin nytkin saamme tajuntamme kautta kuvan. Ja kukaan ei sano käytännössä nytäkään, että meitä ympäröivä maailma olisi vain sisässämme, vaikka kuva siitä on sisässämme. Nyt olemme kaikki vakuuttuneita siitä, että se maailma, jonka näemme, on objektiivinen, tosiasiallisesti olemassa oleva maailma. Mutta silloin Lemuriassa näimme, että maailma, jonka havaitsimme, oli meidän sisässämme, ja verraten pitkä kokemus vasta näytti, että kun meidän sisäämme tuli vaikutelmia, ne tulivat ulkomaailmasta. Kun me Lemuriassa liikuimme jättiläisruumiissa ja opimme vähitellen havaitsemaan esteitä tiellämme ja opimme pelkäämään villipetoja, mahdottoman isoja alkuajan hirviöitä, se tapahtui sillä tavoin,

että me saimme sen ikäänkuin ruumiisemme; se ei näyttänyt tulevan sen kolmannen silmän kautta, vaan keskeltä ruumistamme tuli sisään värivaikutelma, joka sai meidät pelkäämään ja varomaan vaaraa. Meillä ei siis suinkaan ollut kovin helppoa alussa. Sentähden onkin ihmisissä – etenkin lapsissa –, niinkuin meidän tiedemiehemme sanovat, jonkinlainen atavistinen pelko, joka on tullut noilta ikivanhoilta ajoilta. He sanovat sen aiheutuneen siitä, että kun ihmiset miljoonia vuosia sitten vaelsivat maan päällä, he olivat hyvin suuressa vaarassa. Ja se on kyllä totta. Sen ei olisi tarvinnut herättää sellaista pelkoa, jos meillä olisi ollut sellaiset silmät kuin nyt. Me elimme sellaisessa tilassa, että meitä ympäröivät ja uhkaavat vaarat eivät olleet selvästi havaittavissa, vaan ne tulivat äkkiä. Jo kaukaa ne tuntuivat. Siitä johtui, että meissä heräsi pelkoa tässä näkyvässä maailmassa. Siksi lapset voivat vielä pelätä pimeässä. Se on atavistista muistoa. Jos kuka hyvänsä kulkee yöllä pimeässä, hän voi pelätä. Se johtuu, niin sanovat tieteelliset tutkijamme, vanhoilta ajoilta. – Ja siinä on se tekijä lisäksi okkultiselta kannalta, että ihmisten aistit eivät olleet vielä kehittyneet, vaan vasta vähitellen alkoivat kehittyä. Kaksi silmää alkoi syntyä. Ihminen olisi ollut perin avuton, jos hän olisi nähnyt ainoastaan tuon astraalisen todellisuuden ja sen kuvia. Ne fyysiset silmät, jotka alkoivat vähitellen kehittyä, kohdistuivat välittömästi tähän fyysiseen maailmaan. Pitkän, pitkän ajan kuluessa nämä ulkonaiset silmät kehittyivät. Ja sitä mukaa kuin ne kehittyivät, kehittyi meissä myöskin ajatus ja järki, sillä ihmisen ajatuskyky, järki on analogisesti sielumme eli henkemme silmä. Järki on silmä. Ajatuskyky on sitten sen positiivinen puoli, luova puoli. Mutta järki ja ymmärrys – asioiden yhteyden näkeminen – on sielumme silmä. Vähitellen siis kehittyivät nämä ulkonaiset silmät ensin näkemään värejä, vaikkei tietenkään niin laajassa asteikossa läheskään kuin nyt, mutta räikeimpiä vivahduksia. Ja vasta sitten kun järki, ajatuskyky, havaitsemiskyky, objektiivinen, puolueeton havaitsemiskyky kehittyi meissä sisäisesti, niin sitä mukaa opimme havaitsemaan muotoja. Sellainen havaitseminen silloin vastasi ajatuskykyä meissä. Värejä opimme näkemään ensimmäiseksi sentähden, että se vastaa tunnetta, ja tunne on aina tajunnalle helpompi muoto, niin sanoaksemme. Se on lähellä tajunnan omaa olemusta, koska emme voi käsittää elämää ilman tunnetta. Jos emme mitään tuntisi, olisimmeko olemassakaan? Ainakin se olisi sangen kylmää ja sisällyksetöntä olemista. Elämään itseensä kuuluu aina tunne, ja tunne on se, joka tekee elämän rikkaaksi. Ja se tulee yhä rikkaammaksi, mitä enemmän tunne sublimoituu, puhdistuu, hienostuu. Kun meidän silmämme alkoivat nähdä muotoja, niin maailma astui vähitellen yhä selvempänä meidän eteemme. Lemurian loppuaikoina ja sitten Atlantiksessa ihmiset jo näkivät sekä muotoja että värejä. – Ja ehkä kuitenkin voimme sanoa, että vasta tämän viidennen, arjalaisen juurirodun aikana olemme oikein kehittäneet silmämme ymmärtämään muotoja, ja maailma on astunut eteemme uutena todellisuutena. – Tässä meidän täytyy muistaa, ettei meidän näköaistimme kehittyneissä arjalaisissa ihmisissä ole niin kehittynyt kuin luonnonkansoilla, esimerkiksi intiaaneilla. Heillä on niin tarkka näkö, että he näkevät kaiken, mitä metsässä on tapahtunut – missä esimerkiksi vihollinen tai eläin on kulkenut. Me emme huomaa siitä mitään. Viimeisinä vuosikymmeninä olemme mekin alkaneet kohdistaa huomiotamme siihen. Partiopoikiamme ja -tyttöjämme opetetaan tarkkakatseisiksi ja näkeviksi kaikkien ulkonaisten asioiden suhteen. – Jokin kehittynytkin rotu on voinut huonontua aistien käytössä yleensä katsoen, mutta se ei silti todista, että se aisti rodussa olisi todellisuudessa huonompi. Se on sitä, että jonkin kansan tai heimon näkökyky jossakin suhteessa huonontuu, koska se on kohdistunut johonkin muuhun. Rotu voi saada takaisin sen näkökyvyn, mikä sillä ennen oli. Jos me alamme nuorina partiolaisina harjoittaa silmiämme, ne harjaantuvat kyllä. En tiedä, mikä niitä auttaa eteenpäin. Silmälasien käyttökö, joka on niin muodissa, että tapaa nuortenkin ihmisten joukossa paljon silmälasien käyttäjiä. Se tietenkin tarkistaa meidän näkökykyämme, ehkä auttaa säilyttämään sitä. Ainakin otaksutaan ja toivotaan, että niin on. Toivottavasti ei perästä päin tarvitse katua sitä, että on saanut käyttää paljon silmälasia nuorena. Mutta kun ajatlemme intiaaneja, jotka ovat terästäneet omaa fyysistä silmäänsä, että se näkee ilman suurennuslaseja ja muita apuvälineitä, voisimme ehkä ajatella, että meidänkin juurirotumme tulee menettelemään niin, että se kehittää näköaistia; mutta ei auta sitä minkäänlaisilla silmälasilla, vaan kehittää silmää itseään havaitsemaan. Suurempi saavutushan se sitten on, jos silmä voi pysyä terveenä ja näkökykyisenä myöhempäänkin ikään saakka. Ne jotka viettävät elämänsä enimmäkseen luonnossa ulkosalla, eivät oikeastaan osaisi käyttääkään silmälasia. Tietenkin jonkin sairauden, silmäheikkouden sattuessa, tai tilapäisesti kiikaria käytettäessä, on hyvä, että on apukeinoja. Mutta se joka on kysymyksessä, jos tahdomme tässä viidennessä juurirodussa parantaa näköämme, on että opetamme silmää näkemään, karkaisemme sitä. Ja vanhat viisaat ovat aina sanoneet: jos tahdot oppia näkemään

salattuun maailmaan, niin avaa ensin silmäsi tähän näkyvään maailmaan, että selvästi näet, mitä siinä on ja tapahtuu. Sitten vasta, kun osaat selvästi nähdä näkyvässä maailmassa, voit myöskin saada silmäsi auki näkymättömään maailmaan. — Juuri tämä koulutus on hyvin tärkeää, sillä kuinka me voisimme tulla toimeen näkymättömässä maailmassa, joka itse asiassa, näkemisen kannalta, on tämän näkyvän maailman laajenemista, vaikka samalla värit sekä muodot lisääntyvät — sellaiset värit, joita emme ollenkaan näe tässä fyysisessä maailmassa. Tavallinen silmä ei ainakaan niitä keksi. Sellaisia uusia värejä tulemme näkemään näkymättömässä maailmassa. Emme voi selvästi oppia analysoimaan näkymätöntä maailmaa, ellemmme ole oppineet sitä taitoa tässä näkyvässä maailmassa. — Suhde on muuten sama kuin eettillinenkin suhde. — Eräs ihminen kysyi kerran kokeneemalta: "Mitä minun pitäisi tehdä, että voisin olla näkymättömänä auttajana muille olennoille, ettei minun aikani yöllä menisi hukkaan, vaan että voisin auttaa näkymättömässä maailmassa toisia? Ajatella, kuinka inhimillistä ja suurta olisi käydä nostamassa noita ihmisiä kiirastulen liekeistä jne. Eikö se olisi suurenmoista?" — "Oo! se on suurenmoista", vastasi tuo toinen kokeneempi. "Ja koska te tahdotte tietää, mitä teidän pitäisi tehdä auttaaksenne toisia näkymättömässä maailmassa, niin minä kysyisin ensin teiltä: 'Autatteko tässä näkyvässä maailmassa aina toisia? Autatteko kärsiviä? Jos näette, että joku ihminen tarvitsee jotakin, annatko hänelle, jos teillä on? Autatteko aina tässä näkyvässä maailmassa? — Ellette näin tee täällä, ette voi tehdä mitään näkymättömässä maailmassa.'" — Silloin kävi tuon kysyjän niinkuin sen rikkaan nuorukaisen. Hän katsoi maahan ja häpesi. Ja hänen silmiensä ohi meni tapauksia, sinä ja edellisinä päivinä sattuneita, jolloin hän ei ollut välittänyt itkevistä, nälkäisistä eikä janoisista. Hän häpesi, ja se puhdisti häntä. — Me emme voi tulla sellaisiksi auttajiksi näkymättömässä maailmassa, että käymme lohduttamassa toisia kiirastulessa ja helvetissä, ellemmme ole auttajia jo täällä fyysisessä maailmassa. Meidän täytyy olla auttajia, ja auttajiksi voimme tulla ainoastaan tässä näkyvässä maailmassa. Tämä on se maailma, jossa käymme koulua ja kuljemme eteenpäin. Tämä on ensimmäinen todellisuksien maailma. Tässä koetellaan ihmisen koko olemusta. Jos me tässä olemme jotakin, olemme sitä näkymättömässäkin maailmassa, ja siten voimme kehittyä eteenpäin näkymättömän maailman vaatimusten mukaan. Meille on silloin annettu kuin avaimet käteen. Mutta jos me emme ole mitään tässä maailmassa, olisi aivan hullua yrittää näkymättömässä maailmassa, jonka vaaroja emme lainkaan tunne. Ehkä sellainen oletettu näkymätön auttaja saisisikin syliinsä ainoastaan suuren joukon niin sanottuja pikkupiruja, jotka kaikki asettavat hänelle mitä kummallisimpia vaatimuksia; hän olisi aivan helisemässä ja tulisi, niinkuin muuan mies kerran tuli ja sanoi: "Päästä minut vapaaksi näistä piruista, jotka aina ympäröivät minua!" — Sentähden toivon, että ihmiskunta tässä viidennessä juurirodussa alkaisi kehittää fyysistä näkökykyään, että se alkaisi kehittää huomiokykyään tässä näkyvässä maailmassa, sillä näkemiseen ei kuulu vain se, että me jotakin näemme, vaan meidän täytyy myös huomata. Meissä kehittyy kuin taiteellinen silmä, ja se näkee paljon enemmän kuin jokapäiväinen silmä. Taiteilijan silmä voi huomata värejä, joista meillä ei ole aavistustakaan, niinkuin säveltäjän korva voi kuulla ääniä, joita me emme kuule. Suuret taiteilijat voivat sanoa, että soittokeino on epätäydellinen. Tulevaisuudessa tulee olemaan paljon enemmän ääniä kuin vain nuo seitsemän — ja puolet äänet. He kuulevat sellaisia ääniä ja ymmärtävät niiden kauneuden. Jos me yhtäkkiä kuulemme sellaisen äänen, se vaivaa meidän korviamme. Jos olisi sellainen soittokeino, jossa olisi kaikki väliäännetkin, niin joku säveltäjä epäilemättä saisi esille hyvin ihmeellisiä kauneuksia, joita mekin voisimme oppia ymmärtämään. — Samalla tavoin on silmänkin laita. Meidän täytyy osata huomioida, ja sitä käsittääkseni koetetaan opettaa partiolaisille. — Kun silmä sillä tavoin kehittyy, että se näkee paljon enemmän muotoja ja värejä kuin mitä tähän asti olemme nähneet, silloin on silmällä suuri mahdollisuus tulla toimeen näkymättömässä maailmassa. Ja tämä näkymätön maailma on — niinkuin viime kerralla sanoimme — tälle näkökyvyille värien ja muotojen maailma. Jos ajattelemme, että meillä olisi sellainen selvänäön kyky ja lähtisimme siihen näkymättömään maailmaan — tajutessamme, että osaisimme tehdä havaintoja näkymättömässä maailmassa, — silloin olisi tietenkin ensimmäinen havainto värit, ja toinen havainto, joka kulkisi rinnan sen kanssa, olisi muodot. Värit ja muodot. Ja me huomaisimme, että ne liikkuvat, ja että se on maailma, jossa on olentoja, jotka yhtä mittaa elävät ja liikkuvat. Jo viime kerralla otimme puheeksi sellaisen alkuilmiön, että ihmisen silmä avautuu näkymättömään päin ja hän näkee värimuodostumia toisissa elävissä ihmisissä — auroja, niinkuin sanomme. Jos hän ei ole kylliksi oppinut, mutta kuitenkin todella on saanut silmänsä auki näkemään auroja, niin hän näkee värejä. Mutta jos sitten on toinen henkilö tuossa vieressä, joka myöskin on saanut silmänsä auki

näkemään värejä, niin tämän ensimmäisen sanoessa: "Tuon ihmisen aurassahan on hirveän paljon punaista. On kuin sen pohjaväri olisi punainen", – tuo toinen iskee siihen ja sanoo: "Sehän on vallan tavatonta. Kuinka sinä näet niin? Minä päin vastoin näen, että sen ihmisen aurassa on hirmuisen paljon vihreätä!" – Ja jos nämä selvänäkijät eivät ole oikein Kristuksen seuraajia, he voivat ruveta suorastaan riitelemään keskenään. Toinen selvästi näkee, että toinen näkee punaisessa vihreän, ja toinen taas, että toinen näkee vihreässä punaisen. Ja kumpikin ajattelee toisestaan, että hän petkuttaa. – Sitten he voivat nähdä myös erilaisia kuvia. Toinen näkee paljon ihmisen päitä jonkun aurassa: isoäidit, veljet, sisaret ja koko suvun. Ja toinen katselee ja kauhistuu, että se on merkillistä, kun siinä todellisuudessa on niin paljon eläinten päitä. – Jos me olemme asioihin perehtymättömiä, me aivan kauhistumme. "Mitä hölynpölyä? Minä en viitsi ollenkaan tutkia tuollaisia asioita", sanoisi joku tiedemies – ja lähtisi pois. Ja me voisimme kysyä itseltämme suorastaan surullisina: kuinka kaksi selvänäkijää näkee noin eri tavoin, oikeastaan aivan päinvastaista. Tämähän on kerrassaan skandaalimaista. Me häpeämme ja ajattelemme: mitä tämä oikeastaan on? Ehkä kaikessa selvänäössä on – emme uskalla sanoa suorastaan "humpuukia" – mutta ainakin itsepetosta. Pitäisihän heidän nähdä samalla tavoin. Jos kaikki näemme, että tuossa on pilari, ja joku sanoisi, että tuossa on lehmä – mehän kaikki näemme, mikä se on. Jos selvänäkijä näkee lehmän siinä, missä toinen näkee isoäidin, niin kuinka se on mahdollista? Niinhän me ajattelemme, jos emme ole saaneet ohjausta selvänäkökyvyn suhteen. – Tämä on räikeä esimerkki. Ei sellaista juuri tapahdu, mutta siihen suuntaan. Mutta jos me olemme saaneet ohjausta, niin ajattelemme, että niinhän se on, ja niinhän sen täytyy ollakin. Me näemme, että he ovat molemmat selvänäkijöitä, mutta kouluttamattomia. He eivät ole kasvattaneet itseään, ainakaan kylliksi. Heillä on omat silmälasinsa, ja se on juuri heikko kohta kaikessa selvänäössä niin kauan kuin ihminen säilyttää – niinkuin sanotaan – oman persoonallisen ekvaationsa – omat silmälasinsa. Sillä mitä nämä silmälasit ovat? Ne ovat hänen oma puhdistamaton persoonallisuutensa. Jos hän ei ole saanut sellaista kasvatusta, että hän on puhdistunut vapaaksi omasta persoonallisuudestaan, niin hänellä on persoonallisuuden silmälasit näkökykynsä tiellä. Hänen näköään aina häiritsee tämä persoonallinen ekvaatio, sillä oikeastaanhan koko elämä on yhtä, ja kun silmämme menee auki näkymättömään maailmaan, me tulemme itse asiassa lähemmäksi toisiamme. Kaikki elävät olennot tulevat lähemmäksi toisiaan. Tässä näkyvässä maailmassa me ihmiset liikumme kukin omassa vankilassamme – tai temppelessämme. Siinä meidän temppelessämme on muun muassa kuin seinät, sillä meillä on tällainen ruumis; me istumme sen sisällä ja katsellemme ulos, emmekä näytä, mitä sisällä on. Mutta kun menemme näkymättömään maailmaan, silloin meillä ei ole tätä suojelevaa ruumistamme, vaan me astumme esille sielullisina olentoina, ja siinä on meidän sielumme yhtä paljon esillä kuin ruumiimme on tässä maailmassa. Jos me olemme harjaantuneet esimerkiksi jos olemme maagisella tavalla treenanneet itseämme, me voimme kyllä peittää itsemme sielläkin. Jos olemme mustalla tavalla harjoittaneet itseämme, voimme siellä olla kuin susia lammasten vaatteissa. Mutta muuten meidän sielumme on avoin kuin peili. Kaikki, jotka osaavat nähdä, näkevät sen. – Tässä näkyvässä maailmassa olemme oppineet näkemään objektiivisesti. Tuossa on seitsemän kynttilää, ja kaikki osaamme nähdä ne samalla tavalla. Miljoonien vuosien aikana ovat fyysiset silmämme tulleet niin objektiivisiksi, että me kaikki näemme samalla tavoin tämän ulkonaisen maailman. Mutta kun uusi maailma tulee eteemme, emme osaa ilman muuta nähdä, miten asiat ovat siellä objektiivisesti, todellisesti, vaan meillä on kuin värilliset silmälasit. Ja se merkitsee, että kun se maailma tulee lähemmäksi, niin sen vaikutukset menevät toisista toisiin, eivätkä kohtaa samaa esinettä kuin tässä näkyvässä maailmassa, eli kun siis näemme värejä toisen aurassa, merkitsee se sitä, että toisen aurasta on tullut vaikutuksia meidän auraamme, tajuntaamme, joka tulkitsee ne väreinä. Samalla tavoin kuin näkyvässä maailmassa tulee valonsäteitä meidän sisäämme ja sitten ilmeten, samalla tavoin tulee toisen aurasta vaikutus ja tulee sisään meihin, ja vasta sitten me näemme sen värinä. Me annamme itse värille nimen sen nojalla, että se vaikuttaa meihin tietyllä tavalla. Ja jos nämä kaksi selvänäkijää, jotka katselevat samaa asiaa, saivat hyvän neuvon joltakin ystävältä: "Älkää riidelkö, vaan koeta sinä tulkita, mitä se punainen väri merkitsee, ja sinä, joka näet vihreätä toisen aurassa, koeta sinä tulkita, mitä se merkitsee" – silloin saisimme enemmän sopusointua heidän tulkintoihinsa; he osaisivat tulkita vaikutelmansa toisin sanoin. Ja me osaisimme selvästi huomata, mikä on heidän oma persoonallinen ekvaationsa. Me sanomme, että punainen väri objektiivisesti ilmentää rakkautta, mutta myöskin vihaa, voimaa, toiminnanhalua. Ja tiedämme vihreän värin tuovan ilmi

ystävällisyyttä, ymmärtämystä, sympatiaa, toivorikasta, iloista elämää. Jos saamme nuo kaksi selvänäkijää tulkitsemaan, mitä se väri vaikuttaa, mitä he näkevät, niin tuo toinen, joka näkee sen punaisena, rupeaa sanomaan, että se vaikuttaa häneen sillä tavoin, niinkuin tuo ihminen olisi toiminnanhaluinen ja voisi suuttua, mutta myös rakastaa intohimoisesti. Mutta toinen, joka näkee vihreää siinä aurassa, selittäisi taas, että kyllähän se on vähän niin kuin tuo toinen sanoo, mutta hän tahtoi liittää siihen, että tuo ihminen on järkensä olento, ei suutu eikä vihastu, eikä rakastukaan umpimähkään, vaan koettaa hyvin valita ja ymmärtää, ja näkee järkevästi asioita. — Silloin meidän täytyy ymmärtää niin, että sillä, joka näkee punaista, on koko paljon vihreää väriä omassa aurassaan, ja hänen on siis helppo nähdä punaista toisessa, jos tuolla henkilöllä on todella punaista. Hän itse kaipaa punaista väriä. Hänellä on vihreä niin voimakas, että hän on täynnä sympatiaa, ja jos hän näkee intohimoisen luonteen, hän ihastuu siihen, kun hänellä itsellään ei ole mitään innostusta. Hän havaitsee helposti sen punaisen, kun häneltä itseltään sitä puuttuu. Tuon toisen selvänäkijän aurassa taas on itsessään paljon punaista. Hän tuntee itsensä ja omat heikkoutensa sinä punaisena olentona, ja sentähden hän ihailee vihreää. Jos hän näkisi pelkkää punaista toisessa, hän ei voisi sitä ihaila, vaan kauhistuisi ja pelkäisi sitä. Hän itse ei ihaile punaista väriä. Kun hän on selvänäkijä, hän vaistomaisesti tahtoo ymmärtää toista olentoa. Sentähden hän näkee vihreäksi senkin, mikä toisessa on punaista. Hän tahtoo kuin itsessään ymmärtää punaista. Ainakin hän tahtoo ymmärtää sitä, jota hän näkee toisessa. Se on ollut kuin itsekasvatusta, että hän koettaa ymmärtää niitä ihmisiä, jotka ovat punaisia sentähden, että hän on itse sitä. Hän tuntee kuin pientä anteeksiantoa itselleen, kun hän näkee toisessa sitä samaa ja voi antaa sen anteeksi. Sentähden hän näkee punaisenkin vihreänä. — Siis ei kumpikaan näistä selvänäkijöistä ollut vapaa omasta persoonallisuudestaan. Vain sattumalta se, joka oli itse vihreä ja ihaili punaista, näki punaista, ja sattumalta punainen näki oman komplementtiväriänsä vihreän, jota hän ihaili. Kumpikin näki ihailemansa värin, joka on vastapainona hänen omalle olemukselleen. Sentähden on vanha sääntö kaikille niille, jotka ovat sillä tiellä, että selvänäkö voisi heissä kehittyä, että ensimmäiseksi on puhdistuttava ajatuselämässään. Sillä jos ajatuselämämme on tullut itsekkyyden, intohimojen tai vihan värittämäksi, on se ajatuselämä ensin puhdistettava. Sitten on ruvettava puhdistamaan persoonallista tunne-elämää yleensä, niin että ihmisen ajatus ja tunne-elämä tulevat aivan sopusointuisiksi. Ja sitten kun hän on sillä tavoin puhdistanut tunne-elämänsä, on hänelle mahdollista nähdä oikeita värejä. Sitten hänen on jatkuvasti puhdistettava edelleen ajatuselämänsä — hänen pitää nähdä myöskin oikeita muotoja. Sillä hän voi muuten suuresti erehtyä. Ajatelkaamme sitten, että joku ihminen, joka on selvänäkijä omasta mielestään, ajattelee: "Nyt minä lähdän näkymättömään maailmaan katsomaan jonkun ihmisen menneisyyttä. Luen akaashasta, mikä hän on ennen ollut." — Hän on monta kertaa lukenut toisten ihmisten menneisyyksiä, ja hän uskoo, että hän näkee, sillä kukaan ei ole voinut kontrolloida häntä. Sitten hän ajattelee: "Minäpä lähdän tutkimaan Jeesus Kristuksen menneisyyttä. Menen Palestiinaan siihen aikaan, kun Jeesus kulki maan päällä ja tutkin asioita."

VIII

SELVÄNÄKIJÄN VAIKEUDET

Selvänäkijöistä olemme kyllä kuulleet puhuttavan ja monet meistä ovat myöskin heitä tavanneet. Monella meistä voi myöskin olla omakohtaista kokemusta *clairvoyansista*, mutta harvassa lienee niitä, jotka ovat tavanneet sellaisia selvänäkijöitä, jotka näkevät asioita ja ihmisiä värillisinä. Viime- ja sitä edellisellä kerralla puhuimme siitä, että ensimmäinen askel **todelliseen** selvänäköön vie värien näkemiseen. Sillä silloin tarkoitamme ensimmäistä askelta toisen eli näkymättömän maailman näkemiseen, joka ei ole nyt vielä mikään tavallinen asia. Sillä todellinen selvänäkö vie ihmisen tietoiseen ja samalla objektiiviseen yhteyteen näkymättömän todellisuuden ja näkymättömän maailman kanssa. Tähän palaamme esityksemme lopulla.

Se selvänäkö, jonka me kaikki tunnemme, ei koske yleensä näkymätöntä maailmaa, vaan enimmäkseen tämän näkyvän maailman muotoja, sen ulkopiirteitä ja sen tuttuja värejä. Selvänäkevä havaitseminen tapahtuu ajasta ja paikasta riippumatta, kuinka sanoisin, ajan ja paikan yläpuolella. Toisin sanoen selvänäkevä ihminen näkee jotakin, joka tapahtuu tässä näkyvässä maailmassa jossakin muualla kuin missä hän itse on ja jota olisi mahdoton nähdä fyysisesti. Selvänäkijä voi nähdä mitä esimerkiksi tapahtuu toisessa kaupungissa ja toisessa maassa taikka sitten hän voi nähdä jotakin, joka tulee tapahtumaan, joka ei vielä ole tapahtunut tässä näkyvässä maailmassa. Tämähän on ns. profetallista selvänäköä. Tällainenkin selvänäkö, joka näkee jotakin, joka on tapahtunut ennen, taikka joka tulee tulevaisuudessa tapahtumaan ja on siis ajasta riippumaton, ajan yläpuolella, taikka sitten selvänäkö, joka on paikasta riippumaton, on verraten tavallinen. Siitä monella ihmisellä on epäilemättä kokemusta. Hän voi nähdä jotakin, joka tulee tapahtumaan, ja muutamat ihmiset ovat niin herkkiä, että he miltei yhtämittaa näkevät etukäteen sellaista, joka tulee tapahtumaan. Tämä näkeminen, koska se on herkkyydestä riippuva ja koska se on sielullista eikä tapahdu fyysisissä aivoissa, tapahtuu sentähden useimmiten yöllä ihmisen nukkuessa. Silloin kun ihminen nukkuu ja on vapaa tästä fyysisestä ruumiista, sen aisteista – ainakin suurimmaksi osaksi – silloin hän sielullisesti on herkempi vastaanottamaan sielullisia vaikutuksia eli vaikutuksia näkymättömästä maailmasta tai sitten vaikutuksia, jotka kulkevat näkymättömän maailman kautta, vaikkakin ne tulevat tästä näkyvästä maailmasta.

Tämähän ei pitäisi nykyaikaisia ihmisiä hämmästyttää, koska meille on radiokojeita, jotka välittävät yhteyttä jonkin kaukaisen paikan kanssa. Se välittää ääniä, ja ei ole kuitenkaan mitään näkyvää yhteyttä lähettäjäkoneen ja vastaanottimen välillä. Se tapahtuu näkymättömässä maailmassa. Eetterissä se epäilemättä tapahtuu ja sitten väreily muuttuu ilmapäreilyksi, niin että me sen kuulemme. Nythän parhaillaan kokeillaan ns. televisiota, kaukonäkemistä, koneellisesti. Muistaakseni luin jostakin, että Lontoon ja Kööpenhaminan välillä on tehty yrityksiä. On nähty Kööpenhaminassa, mitä Lontoossa on näytetty samassa silmänräpäyksessä. Näin on meillä koneellinen selvänäkökin pian todellisuus. Nykyaikaisissa keksinnöissä on sellaisia todellisuuksia, jotka avaavat meidän ymmärrystämme ja tajuntaamme, niin että me voimme käsittää asioita, jotka ennen ovat olleet ylen salaperäisiä ja yliluonnollisia. Sentähden ei meitä saata hämmästyttää, että ihminen, joka on sielullisesti ja fyysisesti herkemmin rakennettu, voi olla sekä lähettäjän että vastaanottajan asemassa. Jos kaksi ihmistä on sympaattisessa suhteessa keskenään eli viritetty samalle aaltopituudelle, niin he voivat saada telepaattisia vaikutuksia toisiltaan. Kaikki ihmiset ovat aina puhuneet siitä, että esimerkiksi aviopuolisot, jotka ovat kauan eläneet yhdessä, viritäytyvät niin yhteen, että tietävät mitä toinen ajattelee tai tuntee. On selvää, että yöllä, jolloin ihminen nukkuu ja on erillään tästä fyysisestä ruumiista, hän voi nähdä vielä paremmin tai saada vielä herkemmin tietoa jostakin asiasta, joka tulee tapahtumaan tai joka parhaillaan tapahtuu muualla. Tällaisia esimerkkejä meillä on paljon kirjallisuudessa ja luulenpa, että melkein jokaisella ihmisellä on sellaisia omakohtaisiakin kokemuksia.

Harvinaisempia ovat ehkä sellaiset tapaukset, jolloin näemme jotakin päivällä päivätaajunnassa. Muistan kuinka syksyllä v. 1917 näin kerran sellaisen näyn aivan päivätaajunnassa. Ajoin Helsinkiin hevosella Pakinkylästä ja tulin sitten Eläintarhan kohdalle. Katselin kaupunkia ja ihmeekseni näin silloin, että Työväentalon torni kaatui. Ihmettelin kovin, mitä tuokin nyt oli. Mitähän nyt tulee tapahtumaan, ajattelin. Kun sitten tarkemmin katselin, huomasin, että torni oli taas paikallaan. En silloin ajatellut sitä sen enemmän, mutta kerroin kuitenkin kaupunkiin tultuani niille, joiden luo menin, mitä olin nähnyt. He kirjoittivat muistiin tuon näyn, ja sitten kun veljessota tuli seuraavana keväänä, niin torni todella kaatui. Tuollaisia tapauksia, jotka sattuvat päivällä ja täydessä päivätaajunnassa, on kai luultavasti harvemmassa, mutta monella ihmisellä on niitäkin. Muistan tässä vielä erään tapauksen, jonka ranskalainen prof. Richet kertoo. Hän on kuuluisa tiedemies ja tutkija. Prof. Richet tapasi vuonna 1913 erään tuttavansa, kuuluisan lääkärin, tohtori Tardieun, joka oli ollut Richet'n oppilas. He olivat siis vanhastaan tuttuja. Nyt tohtori Tardieu kertoo Richet'lle seuraavaa: "Vuonna 1869 kävelin kerran Luxemburg'in puutarhassa täällä Pariisissa ja silloin tulee vastaan eräs ystäväni Saurel, joka oli etevä matemaatikko ja palveli astronomisessa observatoriossa. Me kävelimme yhdessä puutarhassa ja yhtäkkiä ystäväni Saurel sanoo minulle: Merkillistä, minä näen sinut yhtäkkiä sotilaan vaatteissa ja sinä kuljet ympäri sotilaslakki kädessäsi ja kokoat rahoja ihmisiltä. Tämäpä on hassua. Sitten minä kuulen, että sinä huudat: 'A Herson, à Sedan!' Minä olen itse myöskin upseeri, mutta korkeampi upseeri. Minä tulen pian kuolemaan. Minä kuolen kokolailla yhtäkkiä, mutta sinä ehdit kuitenkin tulla kuolinvuoteelleni. Meillä on ollut vaikea sota. Sitten tulee rauha. Mutta noin 40 vuoden kuluttua tulee luultavasti taas hirvittävä sota ja silloin Ranska, joka on saanut kovasti surra tuossa ensimmäisessä sodassa, voittaa. Ranska on sentään aina suuri ja kunniaikas." – Tähän tapaan kertoo tohtori Tardieu professori Richet'lle Saurelin puhuneen. Sitten sanoo tohtori Tardieu: "Kuule, se oli se sota v. 1870, Ranskan sota Saksaa vastaan. Kaikki toteutui, niinkuin ystäväni oli sanonut. Ei ollut vuotta kulunut, kun sota Ranskan ja Saksan välillä alkoi. Minä jouduin palvelemaan Punaisessa Ristissä ja ajatella, minä olin Ostendessa. Siellä minä todella kuljin sotilaslakki kädessäni ja kokosin rahoja ihmisiltä, ja sitten kun menin asemalle ja toverini tulivat minua saattamaan ja kysyivät minne menin, vastasin heille huutaen mitä Saurel oli minulle vuotta aikaisemmin sanonut: "A Herson, a Sedan!" Sitten tulin Pariisiin haavoittuen vähäisen, ja miten ollakaan, niin tuotiin sinne myös ystäväni Saurel, joka oli pahoin haavoittunut. Minä ennätin todella käydä hänen kuolinvuoteellaan. Kaikki toteutui aivan täsmälleen. Nyt vain pelkään, että mitä tulee piakkoin tapahtumaan, kun hän sanoi, että 40 vuotta sodan loputtua tulee uusi sota. Nyt on kulunut 40 vuotta ja aika siis lähestyy." – Näin puhui tohtori Tardieu professori Richet'lle lopulla vuotta 1913. Kirjoitus julkaistiin toukokuussa 1914, kertomus tästä kaikesta, mitä tohtori Tardieu oli puhunut professori Richet'lle ja se oli siis juuri ennen maailmansodan puhkeamista, mikä tapahtui syksyllä 1914.

Tämä on siis hyvin merkillinen ja ehdottomasti pätevä esimerkki profeettallisesta clairvoyansista. Asioita voi siis nähdä etukäteen. Se, mikä on huomioon otettava tällaisessa selvänäössä on melkein aina, että selvänäköijä näkee jonkin pienen yksityiskohdan jostakin tulevasta tapahtumasta. Se tekee kyllä asian toiselta puolen hieman vaikeaksi; on vaikeata etukäteen tietää mistä on kysymys; mutta toiselta puolen se on omiansa herättämään sellaisenkin kysymyksen, että voiko kaikki todella olla noin etukäteen määrätty. – Muistanette myös Nostradamuksen ennustukset. Hän eli 1500-luvulla ja kirjoitti nuo kuuluisat säkeensä. Nämä säkeet ovat erittäin vaikeatajuisia, erittäin ihmeellisiä lukea, ja niistä ei paljon mitään voi tietää etukäteen, mutta perästäpäin kyllä aina huomaa, miten kaikki aivan täsmälleen tapahtuu niiden mukaisesti. Tämä Nostradamushan kertoo mm. Ranskan kuninkaan paosta. Kuningas puettuna harmaaseen pukuun koettaa paeta perheensä kanssa Tuilleriestä, mutta hänet otetaan kiinni Varennes'issa. Marien poika on hänet tuntenut. Nostradamus siis mainitsee nimenkin, samoin Marien pojan nimen. Tämä tapahtuu Ranskan vallankumouksen aikana. Ludvig XVI pukeutui maalaisiksi ja pakeni linnastaan eräänä yönä. Häntä seurasivat kuningatar Marie Antoinette ja lapset. He ajoivat vaunuissa pois, mutta Varennes'issa heidät otettiin kiinni. Heidät oli nimittäin tuntenut joku postimestarin poika. Tämä oli sellainen traaginen tapahtuma, joka tiedettiin siis jo 260 vuotta ennen. Lääkäri Nostradamus näki sen.

Sitten vielä eräs kuvaava esimerkki. Vuonna 1796 tai 1794 (Nostradamus sanoi kyllä oikean vuosiluvun, minä en sitä nyt oikein varmaan muista) yritetään Ranskassa uutta ajanlaskua. Mutta se ei kestä kauan. Muutaman vuoden kuluttua palataan vanhaan takaisin. Tämäkin sitten tapahtui. Ranskan

vallankumous muutti ajanlaskun. Myös muutettiin kuukausien nimet. Kaikki oli niin kovin suurenmoista. Mutta 1800-luvun alussa palattiin takaisin vanhaan kalenteriin. Tämän seikan Nostradamus siis tiesi aivan tarkalleen. Juuri tuona ennustettuna vuonna yritettiin uutta ajanlaskua.

Muistan kuinka maaliskuussa v. 1916 olin kerran aamulla huoneessani ja mietin kaikenlaisia asioita, kun yhtäkkiä huomasin olevani Pietarissa. Minusta tuntui, että olin Pietarissa Talvipalatsissa. Sehän saattoi olla jokin muukin palatsi, mutta se kuvastui minulle Talvipalatsina. Siellä palatsissa istui keisari Nikolai II ja kaikki korkeat kenraalit ja keskustelivat. Minä ajattelin ensin, että piiloudunpa tänne pilarin taakse ja kuuntelen. Minusta tämä Nikolai II oli minulle vanha tuttu; olin tavannut hänet unessa ennen. Ajattelin, etten häiritse nyt heidän töitään. Mutta äkkiä keisari näkee minut, hypähtää ylös, ojentaa kätensä. Minun piti tulla esille ja sitten me yhdessä kävelimme ja puhelimme. Toiset herrat katsoivat minuun hyvin pitkään. Keisari sanoi sitten minulle: "Minä en ole sinua pitkään aikaan nähnyt, ja nyt sinun on sanottava minulle, mitä tahdot Suomelle?" Minä vastasin heti: "Niinkuin itse hyvin tiedät, niin en muuta pyydä Suomelle kuin itsenäisyyttä." – "Suomi on tuleva itsenäiseksi; tietysti, se on selvä", sanoi Nikolai II. – "Olisi kaikista paras", minä sanoin, "jos se saisi tapahtua vaikka heti." – "Ei, se ei vielä voi tapahtua. Vuoden perästä on ensimmäinen mahdollisuus; maaliskuussa 1917 on ensimmäinen mahdollisuus. Silloin voi Suomi päästä itsenäiseksi. Mutta", hän sanoi, "se riippuu erinäisistä asianhaaroista." – Keisari mainitsi nuo asianhaarat minulle. "Jos nämä ehdot täytetään", hän sanoi minulle, "niin joukkoni lähtevät heti pois Suomesta, mutta jos ei ehtojani täydetä, niin jäävät joukot vielä vuodeksi paikoilleen." Näin keisari puhui minulle ja niinhän se sitten kävi. Se todella toteutui tässä fyysisessä maailmassa. Nuo ehdot olivat juuri erittäin kiintoisia, mutta niistä en voi puhua.

Tällaisesta clairvoyansista on siis paljonkin esimerkkejä. Eiköhän jokaisella ihmisellä ole joitakin kokemuksia tällaisesta ennakkonäöstä. Monet ihmiset ovat ainakin minulle kertoneet kokemuksiaan. He näkevät unissaan, että saavat kirjeen tai näkevät jotakin muuta, joka sitten tapahtuu. Jos siis jotkut ihmiset eivät usko tällaiseen selvänäköön, niin se osoittaa vain, etteivät he ole viitsineet ottaa selvää asioista. He tahtovat mieluummin elää omissa ahdasmielisissä mielipiteissään. He eivät välitä totuudesta. Tällä tavoin melkein toistan professori Richet'en sanoja. Hän nimittäin aina korostaa kirjoituksissaan ja kirjoissaan, että on aivan epätieteellistä epäillä sellaisia asioita kuin selvänäköä ja ajatuksensirtoa. Ranskalaiset ovatkin todella näyttäneet, että he kulkevat kuin etunenässä, sillä Pariisissa on metapsyykinen instituutti, joka tutkii näitä asioita. Tämän instituutin perustaminen kävi mahdolliseksi siten, että Ranskassa monet tiedemiehet jo vuosikymmeniä ovat tutkineet yliaistisia asioita ja spiritistisiä ilmiöitä. Eräs rikas miljonääri Jean Meyer, liikemies, lahjoitti tällaista perustettavaa instituuttia varten suuren talon Pariisissa. Siinä talossa on laboratorio ja useita esitelmäsaleja sekä asuntoja. Tämä miljonääri lahjoitti paitsi isoa taloa, tarvittavan summan, jonka korot riittävät ylläpitämään taloa. Sitten hän vielä lisäsi myöhemmin tähän pääomaan monia miljoonia. Tämä instituutti on siis varmallalla pohjalla oleva laitos. Huomattavaa on myös, että Ranskan hallitus on ottanut tämän laitoksen suojelukseensa, niin että sillä on tieteellisessä maailmassa sama asema kuin yliopistolla. Se on virallinen, valtion suojeluksen alainen laitos ja sen työntekijät suorittavat työtä, joka on jo sinään leimattu tieteelliseksi. Lääkäreitä on ollut siinä laitoksessa johdossa. Tällä hetkellä on tohtori Osty johdossa. Ranska on täten todella kulkenut edellä muita maita. Pariisi on aina nimittänyt itseään "la ville lumière", valon kaupungiksi.

Koska ihminen on taipuvainen näkemään omilla silmälasillaan, mitä hän näkee selvänäkevästi, koska hän heittää oman persoonallisen ekvaationsa kaiken yli, niin ymmärrämme, että selvänäköä olisi miltei mahdoton tutkia, jos se rajoittuisi ainoastaan siihen, että näemme värejä ja näemme toiseen maailmaan. Mutta kun tämä selvänäkö näin koskee myös näkyvää maailmaa, niin me saamme siitä hyviä todistuksia; me voimme ymmärtää ja meidän täytyy tunnustaa, että se on jotakin selvänäköä.

Nämä väriasiat ovat sitten paljon vaikeampia. – Muistan mitä näin kuullessani ensimmäisen kerran Mrs. Annie Besantin puhuvan. Se tapahtui Tukholmassa syksyllä 1904. Minä istuin siellä ensimmäisellä rivillä ja kuuntelin. Katselin häntä hyvin tarkkaan. Silloin minä sen huomasin yhtäkkiä. Ei se ollut

mielestäni yhtäkkiä tapahtunut, mutta se oli kuin olisin huomannut jotakin mikä oli ja jonka olin tiennyt, vaikka en silmilläni ollut sitä havainnut. Minä huomasin äkkiä, että nyt tämä puhuja on kullanvärissä valossa. Suuri kullanvärinen valo ympäröi häntä ja hän itse ruumiillisena olentona kävi läpinäkyväksi. Se kultainen väri oli kuin pääasia. Hänen ruumiillinen olemuksensa oli kuin harvempaa ainetta. Se oli läpinäkyvä. Kuitenkaan emme voi tuota kultaista väriä verrata minkäänlaiseen massaan tässä näkyvässä maailmassa. Ei se ollut esimerkiksi ollenkaan sellaista kuin kultaraha. Se oli kuin elävää kultaa, elävää tulta, kullan väristä elämää, joka väräili. Tämä kulta tunki fyysisen olemuksen läpi, niin että se tuntui aivan hataralta. Minä en ollut tuollaista ennen havainnut, niin että olin kovin kiinnostunut. Kuitenkin kuuntelin tarkkaavaisesti hänen puhettaan. Mrs. Besant on ehkä maailman loistavin puhuja ja oli todella suurelmoista kuunnella häntä. Ei edes tämä ilmiö voinut vetää huomiotani niin puoleensa, etten olisi kuullut hänen puhettaan. Esielmän jälkeen tulin jutelleeksi erään teosofin kanssa, joka oli mediumi ja selvänäkevä ihminen. Mainitsin hänelle mitä olin nähnyt ja kysyin mitä hän siitä arveli, oliko hän nähnyt samaa. — "Kyllä minä näin sen samalla tavoin, mutta minä näin vielä, että tuosta kultaisesta väristä lähti aivan kuin säteitä, lähti aivan kuin kultainen silta suoraan kauas Himalajalle, sinne Mestarien veljeskuntaan, sinne lumien valtakuntaan." — Minä en silloin osannut ajatella sinne enkä tänne; en osannut oikein arvostella, mutta ajattelin vain, että sellaista se on kun on selvänäkijä. Mutta myöhemmin ajattelin kyllä, että saattoihan se olla tietenkin aivan oikein, mitä hän näki, ja tietenkin hän sen näki, mutta sittenkään sen ei tarvinnut olla muuta kuin symbolia. Se kuvasi jotakin. Se oli kuin symboli jostakin. Se saattoi olla symboli siitä, mitä tämä etevä näkijä itse ajatteli, kuinka hän itse ymmärsi Mrs. Besantia. Muistan, miten minua hieman hämmästytti juuri tuo, että hän sanoi tuon kultaisen sillan menevän suoraan Himalajalle Veljeskunnan luo. Sain silloin sellaisen kuvan, että siellä ne nyt kulkevat lumessa nuo mestarit. Ehkä tuolla näkijälläkin oli jonkinlainen hämärä kuva, että mestarit käyskentelevät siellä Himalajalla lumen keskellä ja se tuli symbolisesti tuohon hänen näkemykseensä. Tietenkin hän joka tapauksessa ajatteli, että Mrs. Besant oli suhteessa ainakin johonkuhun mestariin siellä Himalajalla. Tämä oli erittäin opettava tapaus minulle, koska jäin sitä sitten myöhemmin miettimään. Ei mestareilla tietenkään ollut noin vain säteileviä siltoja ja lankoja, jotka olisivat kulkeneet Mrs. Besantiin. Tämä näkijä tietenkin itse heijasti noita kuvia, koska hän tunsu, että Mrs. Besantilla oli yhteys mestareihin. Sentähden jos oletetaan, että minä en olisi tyytynyt vain näkemään sitä mitä todella näin, niin kuka ties olisin minäkin saanut juuri tuollaisia kuvia. Tämä on sangen opettava otamme tuon esimerkin miltä kannalta tahansa. En minä tosin voi taata, kuinka sen kysymyksessä olevan näkijän laita oikein oli, mutta joka tapauksessa tämä sopii esimerkiksi sillä tavoin kuin minä sen tulkitsen, sillä se on esimerkki siitä, että me voimme nähdä toiseen maailmaan. Silloin kun me näemme toiseen maailmaan, on aivan erikoisen tärkeätä, että emme sekoita siihen mitään omia ajatuksiamme, ei mitään omia ennakkoluulojamme, ennakkokäsityksiämme, sillä silloin se mitä näemme, heti tulee sekavaksi ja siihen liittyy meidän omia ajatuksiamme heijastuneena. Siinä on se hirvittävä vaikeus selvänäkijällä, joka siis näkee tuollaisia asioita, jotka eivät koske tätä näkyvää elämää, että hän helposti sekoittaa joukkoon omia ennakkoluulojaan. — Jokainenhan tietää millainen pöytä on. Me emme sekoita siihen mitään elävän leijonan jalkoja tai kilpikonnan jalkoja, jotta pöytä kävelisi. Kaikki on hyvin, kun näemme tämän näkyvän maailman asioita, mutta niin pian kuin näkymme koskevat näkymätöntä maailmaa, siis asioita, jotka eivät ole meille aivan tuttuja, niin mielellämme heitämme niiden yli harson, oman ajatuskuvamme, jonka olemme tuoneet mukaan tästä aivotajunnasta. Nämä meidän aivomme ovat luonnostaan asennoituneet tähän näkyvään maailmaan. Ne ovat täynnä tämän maailman kuvia. Sentähden ei mikään ole niin vaikeata kuin tutkia toista maailmaa, näkymätöntä maailmaa ja näkymätöntä todellisuutta selvänäkevästi. Se on erikoisen vaikeata ja siihen tarvitaan ensimmäisenä ehtona, että ihminen on niin puhdistanut oman persoonansa, että hän ei ole enää sen ekvaation alainen, ei ole enää riippuva omasta persoonallisuudestaan. Hänen täytyy voida siitä irtautua ja nousta sen yläpuolelle. Ainoastaan sillä tavoin hän voi tempaista itsensä irti omasta itsestään. Ainoastaan sillä tavoin hän voi onnistua näkemyksissään näkymättömässä maailmassa.

On luonnollista, että kun ihminen huomaa itsessään joitakin selvänäön oireita, hän ajattelee: Täytyy voida ottaa selvää asioista. — Mutta kyllä hän pian huomaa, että on liian ala-arvoista ja sopimatonta ottaa selvää joutavista asioista. Jos joku yrittää sitä, niin pian häneltä katoaa koko kyky. Jos hän koettaa ottaa selvää fyysisistä asioista, niin hän heti riistää omat kykynsä, hän heti heittää kuin sumua niiden yli. Hän

saattaa ottaa selvää esimerkiksi jostakin kadonneesta esineestä taikka jonkun toisen ihmisen tulevasta sulhasesta taikka jostakin muusta sellaisesta turhanpäiväisestä asiasta – ne voivat tietenkin olla yksityisen ihmisen elämässä tärkeitä asioita, mutta selvänäön kannalta ne ovat turhanpäiväisiä. – Mutta jos hän ei rajoitu sellaiseen, niin silloin hän voi kehittää kykyään sillä tavoin, että hän voi ottaa selvää toisenlaisista, hyvin tärkeistä asioista.

Aikaisemmin mainitsin, että selvänäkijöitä voisi erikoisesti kiinnostaa ja kiihoittaa tässä kristikunnassa selvyteen pääseminen siitä, mikä on kristinuskon alku ja juuri sekä millainen oli Jeesus Kristuksen persoonallisuus. Eihän sen jalompaa oikeastaan voisi ajatellakaan. Jos ihminen on totuudenetsijä, niin tietenkin hän tahtoo ottaa selvän juuri siitä. Onhan se paljon tärkeämpää kuin jos hän ottaisi selvää omasta tai jonkun muun ihmisen kuolinhetkestä. Tällainen yleisinhimillinen kysymys kuin "Mikä on kristinuskon alkuperä?" on paljon tärkeämpi. Huomaammekin, että selvänäkijät mielellään lähtevät juuri sellaisia asioita tutkimaan, koska selvänäkö on riippumaton aisteista ja voi mennä ajassa taaksepäin.

Kun lähdetään tutkimaan jotakin tuollaista menneisyyden asiaa näkymättömästä maailmasta päin, lukemaan akaashisia aikakirjoja, luonnon muistia, niin useimmiten ei oteta lukuun, eikä muisteta, että näkymättömässä maailmassa ovat värit ensimmäisenä avaimena. Ne ovat ikäänkuin ne Pietarin avaimet, jotka avaavat oven näkymättömään maailmaan. Jos ei ymmärrä värejä, jos ei osaa mennä värien sieluun, värien sisään eikä tiedä niiden henkeä objektiivisesti, niin näkymätön maailma ei ole avoinna. Näkymätön maailma, samoin siis akaashiset aikakirjat ovat meille avoinna juuri siinä määrin kuin me osaamme asettaa itsemme kontaktiin näkymättömän maailman värien kanssa, siinä määrin kuin me osaamme eläytyä väreihin. Huomatkaa, että näkymättömässä maailmassa on väriasteikko laajempi kuin näkyvässä maailmassa. Nyt on siis luonnollista, että jos ihminen joutuu yhteyteen näkymättömän maailman kanssa, niin hänen täytyy tutustua toisenlaisiin väreihin, ei siis ainoastaan näihin, jotka ovat hänelle tuttuja entuudestaan. Siinä määrin kuin hänen tajuamansa väriskaala laajentuu, siinä määrin näkymätön maailma hänelle avautuu. Jos siis tuo selvänäkijä ei ole vastaanottava eikä näe muita värejä kuin vanhoja tuttuja, niin hänen kokemuksensa näkymättömässä maailmassa rajoittuvat hyvin vähiin.

Mitä me huomaamme, kun katselemme selvänäkijöitä, jotka lähtevät näkymättömään maailmaan tutkimaan kristinuskon alkuperää? Kun he ovat rehellisiä ja koettavat olla objektiivisia, – mutta ollen samalla rajoitettuja – he tekevät havainnon, joka heitä miltei pelästyttää ja kammottaa. Tämän meidän ajanlaskumme alussa he löytävät Palestiinasta jonkun miehen, jolla nähtävästi on paljon innostuneita kannattajia, mutta joka tuntuu heistä kovin mitättömältä. He saavat selvän vaikutelman, että hän on kapinoitsija, että ylhäiset eivät välitä hänestä ja että hänet tuomitaan kuolemaan. He kääntävät melkein katseensa pois ja ajattelevat, että tuohan on siis hyvin hämäräperäinen olento, pikku kapinoitsija, joka ei mitään ymmärrä. Eihän meidän Kristuksemme voi tuo olla. – Minun täytyy tässä ohimennen huomauttaa eräästä aikoinaan kuuluisasta ruotsalaisesta kirjailijasta, Hjalmar Söderbergistä, joka on nyt juuri julkaissut kirjan "Den vandrande Messias". Hän ei ole selvänäkijä eikä ota sellaisia asioita lukuun, mutta hän on koettanut muuten tutkia kristinuskon alkuperää. Hän on kyllä enemmän tai vähemmän skeptillinen, ainakin ollut materialisti, mutta eräässä suhteessa hän on vastakkaisella kannalla kuin ne oppineet ja tiedemiehet, niinkuin esimerkiksi professori Krux Saksassa, jotka sanovat, että Kristuksen elämä on vain aurinkomyytti, vain kertomus auringon kulusta. Tämä Hjalmar Söderberg on aivan vastakkaisella kannalla. Hän sanoo, ettei sellaisia liikkeitä olisi voinut syntyä, jollei Jeesus Natsaretilainen olisi ollut olemassa. Hän koettaa sitten historiallisesti näyttää toteen tämän asian. Mutta hän tulee itse sellaiseen johtopäätökseen, johon selvänäkijätkin tulevat, nimittäin, että Jeesus Natsaretilainen oli pieni, mitätön kapinoitsija. Se oli kaikki hyvin häpeällistä, mitätöntä ja huonoa. Sitten tuo kapinoitsija tuomittiin ja hänet päätettiin tappaa, mutta hän pääsi kuitenkin vapaaksi. Hän oli Söderbergin mielestä sama kuin Barabbas. Se oli juuri Jeesus Natsaretilainen, sanoo Söderberg, sillä he tahtoivat juuri hänet, joka sanoi olevansa Isän poika. Barabbas merkitsee hepreassa Isän poika. Hyvin kiinnostavaa oli lukea tuota kirjaa.

Selvänäkijät, jotka siis tutkivat tuota asiaa ja näkevät tuon huonon pikku olennon, ajattelevat sitten, että he ovat erehtyneet ajanlaskussa. Sitten he huomaavatkin, että 100 vuotta varhemmin eli loistava olento. – Ennenkuin he ovat tehneet tuollaisia tutkimuksia, heidän on täytynyt olla värien näkijöitä. – Kun he siis katselevat tuota, joka oli 100 vuotta aikaisemmin, jonka nimi oli Joshua ben Pandira, niin he huomaavat, että hänellä oli loistava aura, joka todisti hänen olevan korkean vihityn, boodhisattvan. Kristus eli siis 100 vuotta ennen Jeesusta. Tällaiseen johtopäätökseen selvänäkijät tulevat, kun he lähtevät tutkimaan eivätkä tunne kaikkia värejä. Eivät he olisi tuota Joshua ben Pandiraakaan löytäneet, jolleivät olisi löytäneet hänen auraansa. Oliko Joshua ben Pandira Kristus? Selvänäkijä melkein pelästyy sitä ajatusta, että Kristus olisi voinut olla tuo pieni kapinoitsija, jonka aurasta ei ollut mihinkään. Mutta minä voin heti sanoa, että asia riippuu juuri siitä aurasta. Ei voi löytää Jeesus Kristusta, ennenkuin löytää hänen auraansa, niinkuin ei voi löytää Joshua ben Pandiraakaan, ennenkuin on löytänyt hänen auraansa. Jeesus Kristuksen aura on ensin löydettävä. Mutta missä se aura on? Se aura on niin suuri, että se täyttää koko tämän maapallon, ja sitä auraa ei voi löytää muuten kuin uskossa. Ei voi löytää Kristuksen auraa, ellei ota sitä vastaan sellaisena lohduttajana, sellaisessa uskossa, josta on aina puhuttu ja josta olemme niin monta kertaa puhuneet. En tahdo nyt tässä viedä aikaa puhumalla, minkälainen se usko on. Mutta meidän täytyy yhtyä Kristuksen auraan. Se merkitsee lyhyesti sanoen: meidän täytyy ymmärtää Kristuksen oppia. Emme voi yhtyä Kristuksen auraan, eli siis Pyhään henkeen, emme voi saada Pyhää henkeä, ellemme ymmärrä Jeesuksen eettillistä, siveellistä pohjaa, hänen siveellistä näkökantaansa, hänen siveellistä elämystään. Hänen elämänymmärryksensä meidän täytyy löytää, ja silloin me täytymme Pyhällä hengellä ja se on juuri Kristuksen aura. Me joudumme silloin kontaktiin Isän kanssa, voimme sanoa. Ei ole kyllin siinä, että tunteissamme huomaamme tuon auran, vaan että osaamme nähdä siihen auraan. Silloin vasta me saamme kuin luvan tutkia niitä asioita, miten kaikki oli Palestiinassa, miten kristinusko perustettiin ja millaiset olivat kristinuskon alkuaikat. Ainoastaan Pyhän hengen voimalla voimme niitä asioita tutkia.
